B103e1914

National Library Bibliothèque nationale

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 24 SESTDIENA, 1984. GADA 16. JŪNIJS 34. GADS SATURDAY, JUNE 16, 1984.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Ikviens spēj

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Mūsu tautai tik liktenīgās jūnija dienās mēs atceramies moskovītu ordu iebrukumu mūsu tēvu zemē 1940. gada 17. jūnijā. Mēs pieminam arī nežēlīgās okupantu varas asinsupuŗus — pirmās deportācijas 1941. gada 13/14. jūnija naktī. Šo mocekļu vārdi lai paliek mūsu atmiņā kā smagākā apsūdzība sarkanā fašisma varai. Pirmajām deportācijām ir sekojušas daudzas citas, un lai neaizmirstam, ka vēl šodien mūsu nelaimīgā tauta smok Kremļa uzliktās važās. Lai iebrucēji un kangari zina, ka viņi nekad neizbēgs taisnai tiesai un viņiem būs jāatbild par noziegumiem un jāsamaksā pelnītais sods. Mūsu tautas brīvības kaprači — prof. A. Kirchenšteins, nodevējs Vilis Lācis, komūnistu pagrīdes terrorists Žanis Spure jau ieslaucīti vēstures mēslainē.

Mums brīvībā ir jārunā apspiestās tautas vārdā. Mums jāatgādina visai pasaulei Kremļa noziegums. Atmodinot pasauli ar mūsu tautas ciešanām, mēs atdarīsim acis daudziem, kuŗus samulsinājusi Kremļa melīgās propagandas viltus vēsts.

Pārticībā dzīvojot, mēs atrunājamies ar nevaļu vai par zemu novērtējam paši savas balss spēku.

Teicieni: „Mūsu ir par maz. Ko nu es viens spēju darīt" — ir aplama izvairīšanās. Mēs spējam un varam, ja tikai gribam.

Lai atļauts pieminēt vienu patiesu gadījumu, kas lieku reizi apstiprina viena paša cilvēka īstenotu pozitīvu sasniegumu. Es viņu nepazīstu, nekad vēl neesmu ticies un n- zinu pat viņa priekšvārdu. i- nu tikai to, ka Lejiņš dzīvo Montrealā.

Aizvadītajā nedēļā sakarā ar Kanadas liberāļu partijas kongresu Otavā man zvanīja šīs partijas atbildīgs darbinieks, kam uzticēta preses pārstāvju sagaidīšana, akreditēšana un mājvietu sagādāšana Otavā. Viņa vārds — Daniels Denies. Izteicis prieku par latviešu laikraksta klātieni kongresā, Daniels man par pārsteigumu bija apbrīnojami labi informēts par Latvijas nelikumīgo okupāciju, deportācijām, rusifikāciju, cilvēku tiesību neievērošanu, čekas teroru u.c.

Es nenocietos un jautāju: „Kā gan jūs tik daudz zināt par latviešu tautas un valsts likteni?„

„Par to man jāpateicas jūsu Mr. Lejiņam, kas tagad dzīvo Montrealā. Viņš ne tikai man, bet neskaitāmiem kvebekiešiem stāstījis par traģēdiju, kas piemeklējusi jūsu un jūsu kaimiņu tautas."

Cepuri nost Montrealas Lejiņa priekšā!

Otavā es droši vien tikšos ar Danielu Deniesu un varbūt arī ar Lejiņu, kas esot ieprecējies kādā pazīstama franču izcelsmes liberāļa ģimenē.

* * *

Šajā nedēļas nogalē Montrealā notiek 9. AABS konference. Daži šīs konferences dalībnieki redakcijai piesūtījuši saraksti ar citām personām. Vienā šādā vēstulē apgalvots, ka 14. jūnija rītā ar klusuma brīdi pieminēšot okupantu varas nogalinātos mocekļus. Tā ir laba zīme.

Skaidrības labad satrauktiem akadēmiķiem jāatgādina, ka man nekas nav pret AABS iestādījumu, bet uzskatu par neattaisnojamu okupētās Latvijas ciemiņu ielūgšanu, pie kam, pēc ALA informācijas, dažiem no viņiem nav cildena pagātne.

Būtu jāsaprot, ka mēs esam un būsim nāves cīņā ar varu, kas nolaupījusi mūsu tautas brīvību.

Sadarbošanās ar ienaidnieku ir nosodāma, vienalga, vai tas notiek naīvuma, samulsuma vai muļķības dēļ.

Kaŗa laikā brāļošanos ar ienaidnieku uzskata par smagu noziegumu — nodevību.

Tā kā manā ģimenes lokā ir trīs locekļi ar augstāko akadēmisko gradu, kas katēgoriski noraida sakarus ar okupantu emisāriem, esmu pārliecināts, ka tādu jaunu akadēmiķu netrūkst arī citās latviešu ģimenēs.

Majors Hāzners tēvzemes mīlestību apliecinājis ar savām asinīm, viņš citiem ierocīem cīņu turpina — tauta par to viņu apbrīno un cienī.

Lai to ievēro liberāļu vēju appūstie tribūni un zinību templ kalpi. Nekas nestāv ceļā arī viņu latviskā patriotisma patiesai izpausmei.

Aizvadītajā nedēļā Ņujorkā un Vašingtonā amerikāņu likumdevēji, ārlietu ministrijas ierēdņi un starptautisko tiesību lietpratēji norādīja uz Pad. savienības pēdējā laika centieniem ar pasta kontroli nogriezt padomju pilsoņiem un okupēto zemju iedzīvotājiem vēstuļu un sūtījumu sakarus ar rietumiem. Saņemtas neskaitāmas sūdzības par vēstuļu mīklainu pazušanu, kas sūtītas uz okupēto Latviju, Igauniju un Lietuvu. Padomju iestādes apgalvo, ka sūtījumus un vēstules adresāti esot saņēmuši, bet pārbaudītas ziņas liecina pretējo. Jau mēnešiem ilgi nav saņemti pat ierakstīti sūtījumi.

Amerikāņi nolēmuši starptautiskā pasta nolīguma ignorēšanu Pad. savienībā nodot Apvienoto Nāciju izmeklēšanai.

Kā zināms, nākamajā mēnesī pasts pārtrauks iepriekš samaksātas muitas saiņu pieņemšanu. Augstas kvalitātes ārzemju preču saņemšana veicinot pretpadomju elementu kaitīgo darbību.

Aleksandrs Ķegumnieks

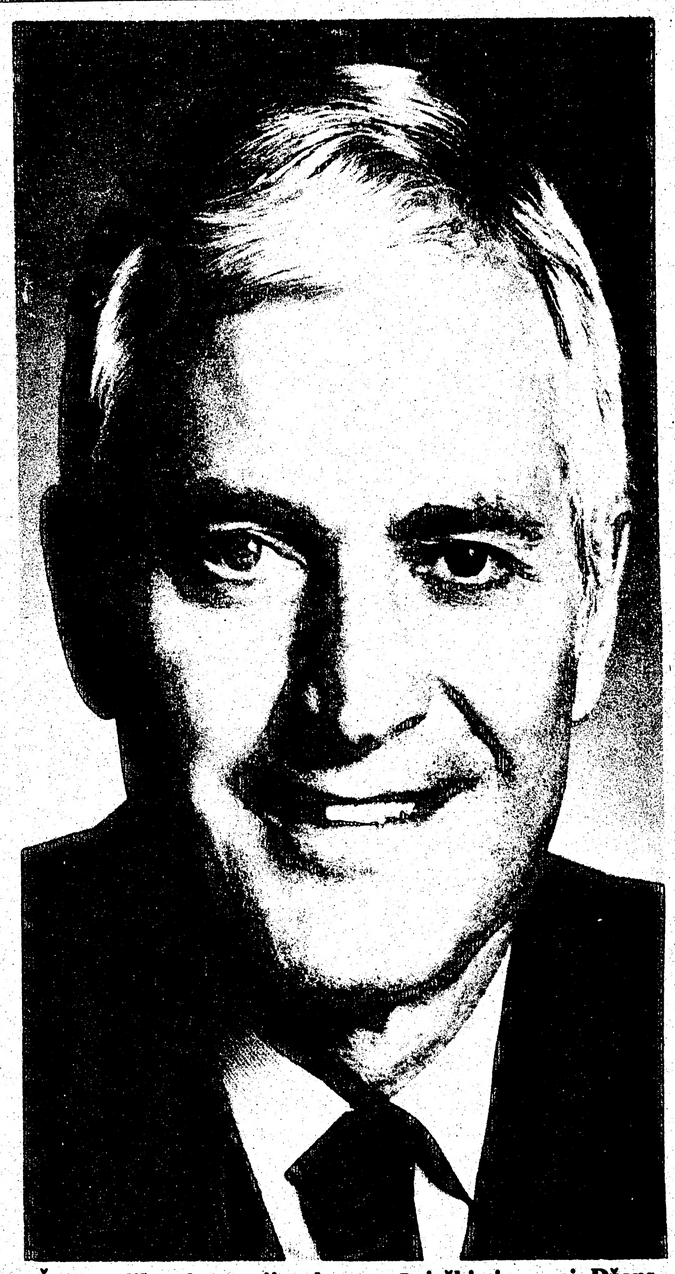

Šodien liberāļu partijas kongresā izšķirsies, vai Džons Terners būs jaunais ministru prezidents.

Uzsaukums

1941. gada 14. jūnijā Padomju savienība izdarīja pirmās lielās deportācijas Baltijā. Tā pati lielvara pirms gada bija okupējusi trīs mazās Baltijas valstis Baltijas jūras piekrastē. Līdz šim Padomju savienība no Baltijas valstīm izsūtījusi vairāk nekā 600.000 iedzīvotāju. Liela daļa aizvesto necilvēcīgos apstākļos aizgāja bojā Sibirijas bargajā klimatā.

Gandrīz visas Padomju savienībai pakļautās tautas ar ieceltām leļļu valdībām piemeklējis līdzīgs liktenis. Lai pieminam, ka pretestības kustības Polijā, Ungārijā, Čehoslovakijā u.c. zemēs par atklātu režīma kritiku zaudējušas daudz krietnu patriotu.

Ar atzīstamu drosmi, izdomu un bezbailību baltiešu brīvības cīnītāji darbojušies savās zemēs. Sekojušas apcietināšanas un deportācijas uz Sibiriju. Brīvā vārda aizstāvēšana demokratiskās formās parasti beidzas ar cietumsodiem un, jaunākā gadījumā, ar nāvi (piem. Jirija Kuka gadījumā).

Iepriekšējos divi gados ASV prezidents Ronalds Rēgens proklamēja 14. jūniju par baltiešu brīvības dienu.

Šī uzsaukuma parakstītāji, kas pārstāv Baltijas tautas u.c. apspiestās nācijas, grib godināt deportāciju un terrora upuŗus kā Baltijā, tā citās zemēs. Mēs gribam arī vērst visas pasaules uzmanību uz briesmām, kas draud brīvām tautām, jo sevišķi tām, kuŗu zemes robežojas ar Padomju savienību, ja padomju vardarbību laikus neapturēs. Kā piemēru lai minam Afganistanu.

Mēs esam pārliecināti, ka Rietumu brīvajām valstīm ir pašu interesēs noskaidrot padomju bīstamo politiku ar maskētu terrorismu, kas savā laikā var kļūt liktenīga brīvajām tautām.

Mēs atbalstām iesniegumus un prasām, lai Eiropas padomes pagājušā gada rezolūciju Baltijas jautājumā izvērtē Apvienotās Nācijās.

Mēs prasām, lai Padomju savienība izbeidz pārkrievināšanu Baltijā un Igaunijas, Latvijas un Lietuvas ekonomisko izsūkšanu.

Mēs prasām, lai padomju armija atstāj Baltiju, Afganistanu un Austrumeiropas zemes.

Mēs prasām, lai Padomju savienības okupētajās zemēs un valstīs, kuŗās valda padomju leļļu valdības, tautas pašas AN uzraudzībā brīvi pēc savas gribas varētu izvēlēties politisko iekārtu.

Stokholmā, 1984.g. 14. jūnijā.

K. Graufelds
Latviešu nacionālā fonda

A. Rezofi
Brīvo ungāru biedrības

M. Juhkam
Igauņu nacionālā fonda

W. Patek
ACEN delegācijas Stokholmā

V. Vilkenas
Lietuviešu apvienības

B. Hagard
Baltijas komitejas

H. Malinovski
Poļu bēgļu apvienības vārdā

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1984. GADA 16. JŪNIJS, 24. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

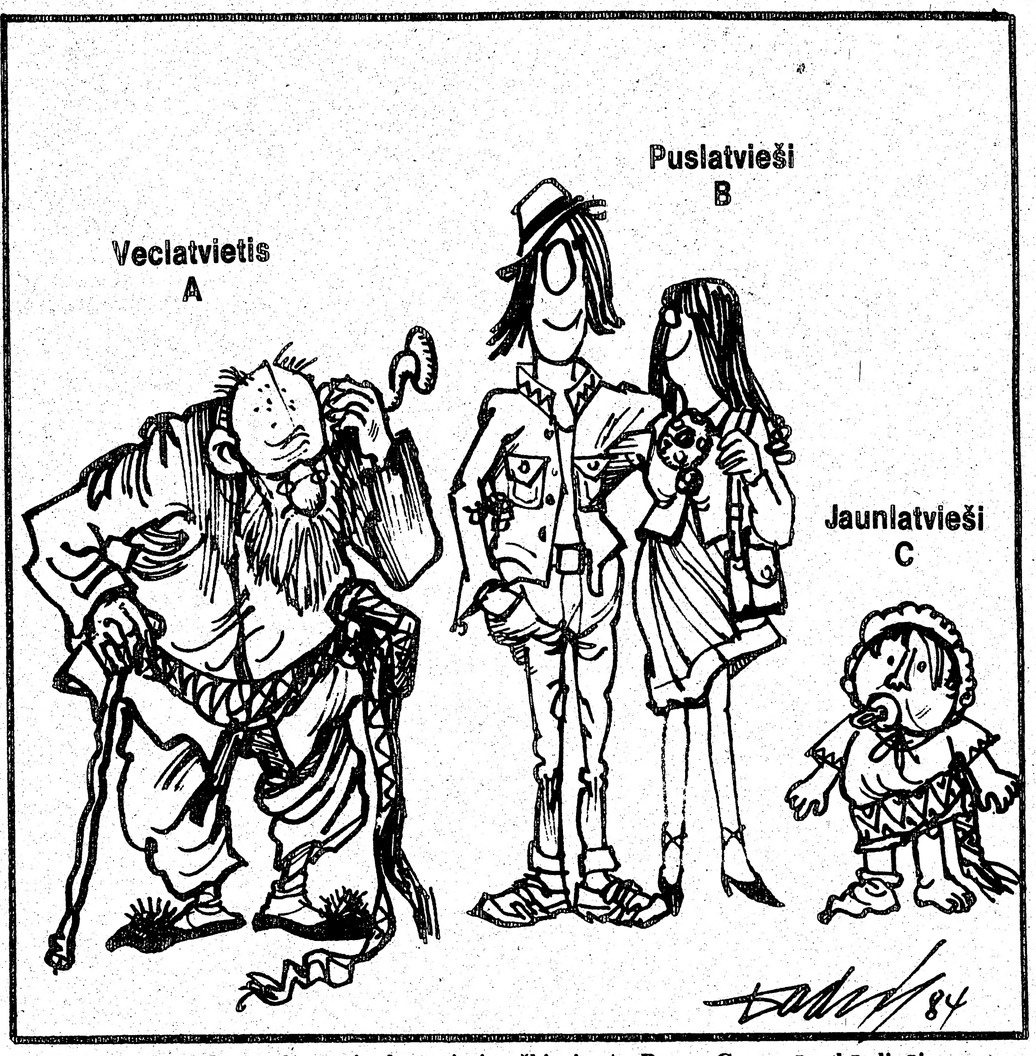

Kad pārāk gudras galvas trimdas saimi sašķiroja A, B. un C grupās, kārdinājumam pretī turēties nespēja arī Dadzis.

Viktors Kalniņš

Sporta politizācija

Jau zināmā mērā pierimusi preses vētra sakarā ar padomju un citu austrumbloka zemju sportistu nepiedalīšanos olimpiskajās spēlēs Losandželosā. Ir arī naīvie sporta darbinieki un politiķi, kas cerēja pierunāt padomju līdeņus atsaukt šādu boikotu, kaut jāpiezīmē, ka paši padomju propagandisti šo vārdu nelietā.

Nevajaga aizmirst, ka šo lēmumu pieņēma visaugstākajā līmenī, politbiroja līmenī, un TASS ziņojumā nebija nekā jauna, salīdzinot ar pēdējo mēnešu ikdienas propagandu, ko varēja lasīt gan centrālajos un republikas laikrakstos, gan speciālos izdevumos, piemēram Maskavas ,,Sovetskij sport'' vai Rīgas ,,Sports''; katrā numurā tie sūdzējās par drošības trūkumu, par olimpisko statutu neievērošanu, par olimpisko ideālu ignorēšanu. Nožēlojami, protams, arī tas, ka daudzi izcili sportisti brīvprātīgi vai pusbrīvprātīgi deva savus vārdus šādu ,,vēstuļu'' parakstīšanai. Pašas vēstules rakstīja redakcijās.

Jāiedomājas, kādu upuri tomēr uzņēmās padomju vadība. Padomju olimpiskā izlase (arī Austrumvācijas) izcīnītu ļoti daudz medaļu, iespējams vairāk par amerikāņiem. Šādu uzvaru kārtējo reizi varētu izmantot politiskajā propagandā, jo pēc padomju ideologu ieskata tas liecina par sociālistiskās sistēmas pārākumu (un jāpiezīmē, ka nav mazums lētticīgo gan pašā Padomijā, gan brīvajā pasaulē, kas tic šādai pasaciņai). Bet arī no šādām iespējām atteicās padomju vadītāji, baidīdamies, ka padomju sportisti savām acīm skatīs amerikāņu dzīvi, redzēs Austrumeiropas, tai skaitā aktīvu baltiešu emigrantu antikomūnistiskās demonstrācijas. Ņemot vērā, ka Losandželosā padomju un citu komūnistiskā bloka sportistus nevarētu iespundēt kādā atsevišķā vietā, faktiski cietumā, katram sportistam nevarētu pielikt klāt vairākus čekistus, izeja bija tikai viena: boikotēt olimpiskās spēles.

Ir vēl viens aspekts, ko parasti maz ievēro vai nepiemin nemaz. Maskavā domā, ka atteikšanās sūtīt sportistus uz olimpiskajām spēlēm var zināmā mērā ietekmēt amerikāņu vēlētājus pret tagadējo ASV prezidentu Rēgenu, ko Maskava vienkārši nevar ciest. Kā zināms, olimpiskās spēles organizē ne valstis un valdības, bet pilsētas. Tā tas ir ierakstīts olimpiskajos statūtos. Divreiz šis noteikums bija pārkāpts. Pirmo reizi 1936.g., kad Berlīnes olimpiskās spēles organizēja Vācijas nacionālsociālistiskā valdība, otrreiz 1980.g. Maskavā, kad visas spēles izvērtās par padomju propagandas pasākumu. Amerikāņu valdība neorganizē olimpiskās spēles Losandželosā, bet Padomijas cilvēkam, kas ir pieradis pie totālās valsts un partijas iejaukšanās visās dzīves jomās, tas ir grūti saprotams. To arī izmanto melīgā padomju propaganda.

Salīdzināt padomju bloka atteikšanos no piedalīšanās olimpiskajās spēlēs ar amerikāņu un citu zemju boikotu 1980.g. arī nevar. Lēmumu par boikotu pieņēma Savienoto valstu Olimpiskā komiteja (neatkarīgs organs), bet prezidents Kārters tikai aicināja sportistus nebraukt uz Maskavu sakarā ar padomju iebrukumu Afganistānā.

Šodien olimpiskā kustība pārdzīvo dziļu krizi. Šāda krize sākās jau sen, 1952.g. ar Padomju savienības iesaistīšanos olimpiskā kustībā. Ar šo soli sākās strauja olimpis-

(Turpinājums 19. lp.)

Lasītāju vēstules

VILTOTI VĀRDI

Mēs pazīstam viltotu naudu. Par naudas viltošanu un izplatīšanu draud cietuma sods, jo viltota nauda kaitē valsts un privātai saimniecībai. Bet ir arī viltoti vārdi. Viltoti vārdi, manuprāt, var būt vēl bīstamāki valstij un cilvēkam. Ar viņu indīgo dialektiku mūsu valoda ir tā piebārstīta, ka sāk zust vārda patiesā nozīme. Jūs apjūkat un nezināt, kam ticēt, kam ne. Visvairāk manipulētais un viltotais vārds ir brīvība. Brīvības vārdā cilvēkus met cietumos, atņem cilvēka dabiskās tiesības un pat dzīvību. Vārds ir ierocis otra cilvēka ievainošanai, apmānīšanai un viltus mācību izplatīšanai. Vārda jēgu mūsdienu filozofijā itin skaidri formulē Ļeņins: ,,Nav tādas lietas kā absolūta patiesība; patiesība ārvien ir konkrēta.'' Tāpēc mēs marksistu leksikonā atrodam monstrozus vārda viltojumus, kuŗu uzdevums ir viltot patiesību un kalpot revolūcijas mērķiem. Daži piemēri:

Tautas demokratija — komūnistu diktatūra;

Patriots — internacionālists, kuŗš cīnās pret nacionālismu;

Fašists — ikviens, kuŗš ir pret komūnismu;

Tautas ienaidnieks — komūnistu režīma pretinieks;

Progresīvs — viss, kas kalpo komūnisma mērķiem;

Sabiedriskā doma — partijas līnija, u.t.t.

Dr. Arvīds Melliņš
Austrālijā.

KĀDENIS, SKAITLENIS...

Jautājums Alekša Kalniņa jautājuma atbildētājam šā laikraksta 24. maija 21. numura 15. lappusē:

1) Kādu iemeslu dēļ atbildētājs vārdu šķiras nosauc svešvārdos: substantīvs, adjektīvs, numerālis, pronomens? Kādēļ gan nelietot jau Latvijas brīvības laikos labi ieviesušos latviskus vārdu šķiru nosaukumus: lietvārds, kādenis, skaitlenis, vietniekvārds?

Ja jautātājs Aleksis Kalniņš lieto svešvārdu substantīvs, tad tas viņam būtu piedodams, ja varbūt latviešu skolā nebūtu gājis.

Ja Aleksis Kalniņš nezina, kas ir lietvārds, kādenis, skaitļvārds un vietniekvārds, viņš drīkst jautāt. Tad būs jādod atbilde nākošā rakstā vai rakstos. Tādā veidā šī nodaļa vai šis laikraksts var izvērsties par latviešu neklātienes skolu pieaugušiem un bērniem. Šajos grūtajos laikos, kad latviešu valodu sagroza un sakropļo gan dzimtenē, gan trimdā, šāda nodaļa dienas presē ir vajadzīga un pat vairāk kā nepieciešama.

Nevajadzīga svešvārdu lietošana šinī nodaļā nesaskan arī ar šīs nodaļas virsrakstu ,,Domāsim, runāsim, rakstīsim latviski!''

Adolfs Svenne Sarnijā,
Bij. Toronto Latviešu Ģimnazijas gramatikas skolotājs.

SLĒPJAS AIZ STŪŖA

MIT universitātes kino izrāžu telpās 30. maijā ap simts tautiešu noskatījās 3 padomju filmas latviešu valodā. Tas bija Motociklets Jāņu vakarā, Padomju Latvija 1981. gadā un Lielvārdes josta.

Kaut par šo izrādi nekur atklāti nebija ziņots, bija ieradušies pāri par simts skatītāju, kas bija apzināti pa tālruni un arī ar kādu niecīgu ziņu Trimdas draudzes telpās pie ziņojuma dēļa, bet anonimi. Rīkotāji sevi neatklāja arī izrādes laikā un bija vēlējušies palikt nezināmi. Nebija nekādu pieteicēju, paskaidrotāju. Pie ieejas kāds students iekasēja no katra 4 dol. un pasniedza lapu angļu valodā ar filmu atstāstījumu, kaut publika bija latvieši, un tikai daži varbūt latviešu valodu nesaprata.

Cik varēja vērot, filmu apmeklētāji bija vīlušies. Nedzirdēja pat smieklus, jo tur nebija ko smieties. Skatītāji bija apstulboti, jo bija ienākuši svešā pasaulē, kur Rīgas filmu studija rādīja neīstus cilvēkus, neīstus latviešus.

Šīs filmas var ļoti negātīvi ietekmēt tos, kam nav priekšstata par Latviju pirms Otrā pasaules kaŗa.

Kāpēc šādas lietas jādara pa tumsu? Trimdinieki ir brīvi ļaudis, var brīvi runāt un diskusēt. Ja filmas rāda, tad par tām būtu jāzina, kas tās rāda un ko tās rāda. Slēpšanās aiz stūŗa pavairo tikai savstarpēju neuzticību un pārpratumus. Guvums gaužām mazs, un ap 500 dol. aizgāja komūnistu kasē.

Arv. Klints Bostonā.

JAUNAS SEJAS SAULES JOSTAS MŪZIKĀLĀ GRUPĀ

Starp Saules jostas ansambļa dziedātājiem un mūziķiem, kas piedalīsies Mārpuķītes izrādē, ir daudz jaunu seju un talantu.

Mārpuķīti, kuŗas tematā ievijas kāzu tradicijas, izrādīs Amerikā un Kanadā jūlijā, un pēc tam otrās Pasaules Brīvo Latviešu dziesmu dienās Minsterē.

Mūzikālais sastāvs ir pastiprināts ar vairākiem profesionāliem dalībniekiem, kas uzstāsies ar 20 dziesmām.

Jaunajā izrādē Mārpuķītes mūzikālās grupas dalībniekiem būs aktīvāka loma. Viņi ne tikai dziedās, bet arī darbosies kopā ar dejotājiem uz skatuves.

Mūzikālā vadītāja pirmo reizi ir melburniete Zane Ritere (dzim. Volkova), kuŗa ieguva bakalaura gradu Melburnas universitātes konservātorijā. Viņa ir sniegusi patstāvīgus koncertus un bijusi soliste un pavadītāja vairākās kultūras dienās un citos sarīkojumos. Ir darbojusies arī LAAJ Vasaras vidusskolā, kur vadīja mūzikas interešu grupas un diriģēja 100 balsu kori.

Citi mūziķi ir brāčas spēlētāja Terēza Svilāne un flautiste Prue Page kopā ar meitu Asmiru, kuŗa spēlē vijoli. Terēza ir beigusi Adelaides konservātoriju un spēlējusi kopā ar Adelaides Australian Broadcasting Commission un operas orķestri. Pašreiz viņa tālāk studē brāču Tasmanijas universitātē Hobartā.

Ar šo lielāko instrumentu skaitu mūziķi cer panākt interesantu mūzikālu sabalsojumu.

Solo dziedātāji ir baritons Andris Ruņģis un soprāns Judīte Šmite, kuŗa piedalījās Saules jostas ansambļa pirmās divās ārzemju turnejās. Abi ir uzstājušies vairākās Austrālijas kultūras dienās kā solisti.

Andris ir sniedzis patstāvīgus koncertus Sidnejā, Melburnā, Kanberā un Pertā, un piedalījies vairākos tautas deju un citos uzvedumos. Pašlaik vada un dzied vīru ansamblī Ziemeļbalss.

Judīte ir profesionāli studējusi dziedāšanu pēdējos piecos gadus. Viņa ir piedalījusies austrāliešu Globe operas kompanijā, kur ir dziedājusi Karmenas, Fausta un Jautrās atraitnes izrādēs.

Pārējie dziedātāji ir Antra Kūlniece un Sandra Damnica. Pirmā dzied kopā ar latviešu jauniešu ,,rok'' grupu Ļembasts un otra ar Jundu. Dzied arī ansambļa vadītājs Juris Ruņģis.

Imants Līcis, kuŗš ir bijis atbildīgs par mūzikālo vadību līdz šim, darba apstākļu dēļ nevar turnejā piedalīties. Viņš tomēr ir aranžējis visas izrādes dziesmas un deju melodijas no E. Melngaiļa, J. Vītoliņa un citiem tautasdziesmu krājumiem, kā arī no savām kompozicijām.

Saules jostas ansambļa vadītājs Juris Ruņģis.

KUPLS BĒRNU SKAITS SAULES JOSTAS ANSAMBLĪ

Saules jostas ansamblis ir vienmēr bijis kā lielas ģimenes saime, un šīs saites kļūs vēl ciešākas nākamā uzvedumā ,,Mārpuķīte'', kuŗā piedalās vairākas paaudzes un radi.

Astoņi bērni ar vecākiem piedalās Mārpuķītes izrādēs Amerikā un Kanadā jūlija mēnesī un otrās Pasaules Brīvo Latviešu dziesmu dienās Minsterē augusta sākumā.

Daži, kas jau piedalījušies pirmās Saules jostas ansambļa izrādēs, ir jau pieauguši. Maruta Darius un Vēsma Bobeta abas iesāka savus deju soļus ansamblī 12 un 11 gadu vecumā. Sarma Upeniece nebija vēl dzimusi, kad viņas vecāki, Andrejs un Sane Upenieki, piedalījās ansambļa pirmā turnejā 1976. gadā.

Bērni, kas piedalās, ir Sarma Upeniece (6 g.), Māra Ruņģe (9 g.), Asmira Peidža (Page) (10 g.), Dainis Ruņģis (12 g.), Melisa Jakovica (11 g.), Mārtiņš Jakovics (13 g.) un Amanda Ruņģe (14 g.). Māra, Dainis un Asmira piedalījās ansambļa pagājušā turnejā.

Mārpuķītes izrādē bērni dzied un dejo. Viņi tēlo bērnus Kurzemes sētā, kur Jaunais saimnieks gatavojas ievest līgavu.

Bērni rotaļājoties atdarina un rāda mičošanas tradicijas. Šai daļā Amanda Ruņģe dzied to pašu dziesmu Spīd vainadziņš, ko viņas tēvs, baritons Andris Ruņģis jau dziedāja izrādē.

Visi bērni ir uzauguši ar tautas dejām. Mārai Ruņģei bija tikai divi gadi, kad tā pirmo reizi piedalījās uzvedumā Austrālijas kultūras dienās Melburnā 1977. gadā. Pārējie bērni arī ir uzstājušies vairākās kultūras dienās un latviešu skolas sarīkojumos.

Visi ir sajūsmināti par ārzemes ceļojumu, kaut arī jāņem līdz skolas grāmatas. Un ko bērni grib redzēt ārzemēs? ,,Disneyland'' ir vienbalsīgā atbilde.

Sakarā ar aizvesto piemiņas dievkalpojumu ceturtdien, 14. jūnijā, Latviešu kreditsabiedrība tiks slēgta pl. 19.

Veni, vidi, vici

KĀRLIS ZVEJNIEKS Ņujorkā

Latīņu sakāmvārdu: atnācu, ieraudzīju, uzvarēju — var attiecināt uz ārstu un rakstnieku Kārli Zvejnieku, kas gaŗajā nedēļas nogalē viesojās Ņujorkā un Salas baznīcā pēc dievkalpojuma lejas zālē deva divu stundu gaŗu programmu, lasīdams ievadu no sava jaunā romāna un pēc tam smīdinādams kā Kuraž Krišs ar humoreskām ventiņu izloksnē. To viņš iemācījies no savas vecāsmātes, kad dzīvojis Ventspilī. Dzīvi un tēlaini kalusītājiem acu priekšā virknējās ainas ar aizgājušo laiku raibu raibajām izdarībām gan darbos, gan svētku brīžos un izpriecās. Autors pat brīžiem dziedāja vecāsmātes ziņģes tādā balsī un pārdzīvojumā, ka likās: aiz muguras viņam stāv pati māmuļa un klusi dūdo, bet viņš tikai vārsta muti. Šos tekstus un meldijas Kuražu Krišam vajadzētu iemūžināt kādā platē kā brīnišķīgu piemiņu no vecāsmātes, kas kļuva tuva un mīļa visiem klausītājiem. Laiks ir arī jaunākās humoreskas atkal izdot grāmatā, tāpat kā krājumā ,,Ventiņ pus'', kas ar Reiņa Birzgaļa meistarīgajām illustrācijām iznāca Alfrēda Kalnāja apgādā 1967. gadā.

Jaunais romāns — kā rakstnieks klausītājiem pavēstīja — ir jau nodots Grāmatu Drauga apgādam. Tajā viņš tēlo savus pieredzējumus kā UNRRAs un IRO ārsts uz emigrantu kuģa, kad nonāk ne tikai tālajā Austrālijā, bet arī Indonēzijā, Indijā, Irakā, Pakistānā, Siāmā, Ēģiptē un vēl citās zemēs. Raibajā personu rindā parādās pat grafs Šeremetjevs, īsts Livonijas iekaŗotāja pēctecis. Ievadā, ko šoreiz dzirdēja klausītāji, atvadu ainā, kad jāšķiŗas no draugiem un Eiropas, dzīvi notēloti latviešu rakstnieki un mākslinieki, piemēram, Rīgas laiku Jampampa prefekts Ēriks Raisters, dakteris un dziedātājs Jānis Kļaviņš, kas sava dižā auguma dēļ tīši iesaukts par maziņo, un vēl daudz citu. Plašais personāls, vēl literātūrā neskartā viela un Kārļa Zvejnieka talants, kad nopietnajam stāstījumam cauri aužas arī bagāts humors, ir garantija, ka jaunais romāns, (kam kuģa vārds, kas latviskā tulkojumā nozīmē Baltā pils) būs vērtīgs pienesums mūsu literātūrā. Ārsta pienākumi Dienvidu Dakotā ir kavējuši Zvejnieku vairāk pievērsties literātūrai, taču kvantitāti ir atsvērusi kvalitāte. To apliecina stāstu un noveļu krājums Inese (1954), dzejoļu krājums Silu šalkas ar Kārļa Kurbada vārdu (1962), jau minētais humoresku krājums ar Kuraž Kriša vārdu un publicējumi periodikā. Un jauns pierādījums bija arī šis sarīkojums, kad Kārlis Zvejnieks apliecināja arī labas aktieŗa dāvanas ar dzīvo lasījumu. Aplausi viņu vairākkārt pārtrauca, un divās stundās bez pārtraukuma rakstnieks ne mirkli nezaudēja klausītāju uzmanību. ,,Tā bija skaista un bagāta pēcpusdiena!'' tāds bija daudzu vērtējums, kas izskanēja vēlāk pārrunās pie cienasta galdiem, ko bija sarūpējis Salas baznīcas koris. Tam par labu cieminš novēlēja arī pie ieejas saņemtos ziedojumus. Pašam viņam ar kundzi Birutu tika ziedu velte, bagātie aplausi un koŗa pārstāves V. Kļaviņas lielais paldies.

N. Kalniņš.

Rakstnieka O. Liepiņa pelni atdoti zemes klēpim. Brāļu kapos pie O. Liepiņa pelnu urnas, no kr.: O. Akmentiņš, J. Širmanis, K. Ķezbers, K. Pētersons un Elza Alka-Gaigala. Foto O. Akmentiņš.

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu** $40.00

☐ **6 mēnešiem** $21.00

☐ **3 mēnešiem** $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents **pagarinājums**

Ceku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Jānis Širmanis

Alberta Cilpas piedzīvojumi

Copyright by Jānis Širmanis

(41. turpinājums)

»Mana sajūta tieši mudina pasteigties. Te pagaidām nekas vairs nav darāms. Vismaz man nē.«

»Nauda lēnām un uzmanīgi jāizžāvē . ..« vēl mēģināju draugu atrunāt.

Neizdevās.

»Ja tava nauda izrādīsies derīga, tad tā pašam būs vajadzīga,« Klāvs pašaizliedzīgi apsvēra situāciju. »Gan es kaut kā iztikšu. Apmēram trīs simti jūdžu no šejienes atrodas Ridžville .Tur dzīvo vecs paziņa Kalnbirze. No tā dabūšu aizdevumu tālākam ceļam.«

»Bet trīs simts jūdzēm tev benzīna nepietiks!«

»Pamēģināšu šeit dabūt kādu dolaru.«

»Kur?«

»To redzēsim,« Klāvs aizdomīgi pasmaidīja.

»Tu taču nedomā pirkstu veiklību izmēģināt?«

»Nē, nekādā ziņā,« Klāvs pēkšņi nobremzēja spēkratus pie kārtības sargu mītnes durvīm.

»Te?« biju pārsteigts par Klāva asprātīgo iedomu.

»Kur gan citur? Labākas vietas šai miestā neatradīsi. Te mūs vislabāk pazīst,« Klāvs droši devās uz priekšu. Pēc nedaudz minūtēm viņš atgriezās ar trim dolariem saujā.

»Benzīnam pietiks,« viņš izskatījās ļoti apmierināts. »Bez maizes un cigaretēm varu diezgan ilgi iztikt. Ne pirmā reize. Tātad — viss kārtībā. Dzīvo sveiks, Albert!« Klāvs sniedza man roku. »Ja tev atkal kādreiz manis vajaga, sūti ziņu.«

Aizvadīju draugu, pāris reizes skumji nopūtos. Vairāk nopūtu nedrīkstēju atļauties, jo gribēju pasteigties ar naudas žāvēšanu. Agrākos laikos velns gan naudu žāvējis pašā pusnaktī, bet velns paraugam nederēja. Ragainis žāvēja zelta podu, man vajadzēja susināt un gludināt papīra lupatas. To cerēju paveikt ar vēja un saules palīdzību. Tādēļ tā steiga.

Naudu izžāvēju. Par panākumiem varēju izteikt sev atzinību, bet es to nedarīju, jo uzslava pienācās kādai Amerikas papīra fabrikai. Piecniekus vēl arvien varēja saukt par naudu, un es steidzos pārliecināties, vai veikalnieki domā tāpat.

Tas bija liktenīgs izlūkgājiens. Ne man, bet šim stāstam. Ja piecniekus neviens negribētu ņemt pretī, laikam arī es ar policijas šefa palīdzību pūlētos atgriezties Čikāgā un tur par stāsta rakstīšanu nebūtu vairs vaļas domāt, bet kā pārtikas, tā bikšu pārdevējs nepēla rūpīgi apkoptos papīrīšus. Paliku Valridā.

Kūlerta kundzes vistu mājas bēniņi man paliks atmiņā kā parādes laukums, kur steigā jāsakārto virsteikumi, palīgteikumi, jāstumda punkti un kommati. Sākums, kā visi sākumi, bija sasodīti grūts. Tomēr nepadevos. Gribējās virszemei parādīt pazemes stāstu. Rakstīju tik dedzīgi, ka vajadzēja no Kūlerta kundzes aizņemties vecu ģelzi zīmuļa asināšanai.

Šad un tad uzkāpu kalnā, lai no jauna pārliecinātos, ka Noslēpumu aiza zaudēta. Ūdens krājumi likās neizsmeļami. No alas mutuļoja spēcīga straume. Aizā iekļūt arī patentētam optimistam nebūtu nekādu cerību. Man radās īgnums pret kalniem. Stingri apņēmos:

»Tiklīdz atgriezīšos mājā, izraušu no grāmatām visas illustrācijas, kur redzami kalni..Pietiek! Arī dēku diezgan! Kā saņemšu honorāru par savu stāstu, tā meklēšu sievu — tādu īstu raganu, kas spēj izravēt visu manu aplamo plānu iedīgļus, pirms tie paceļ galvas, pirms tie sāk kārdināt! Dzīvošu mierīgi pilsētas nomalē, audzināšu pusduci bērnu un pa brīvlaikiem tirgošos ar apbūves gabaliem.«

Pagāja sešas dienas. Lai aizmirstu, ka Kūlerta kundzes vistu mājas bēniņos man atļauts uzturēties vēl tikai vienu dienu, domāju vienīgi par stāstu. Un zīmulis dabūja just, ko nozīmē kalpot tādam vīram, kas nolēmis dzīvot mierīgu dzīvi.

Septītās dienas rītā Kūlerta kundzes gailis mani modināja neparasti skaļi. Tas laikam gribēja atgādināt:

»Bārdainais veci! Ja gribi tur augšā vēl kādas dienas valstīties, tad jāmaksā īre.«

»Putna dvēsele, varēji gan izņēmuma kārtā klusēt. Šorīt gulēšu ļoti ilgi,« pagriezos uz otriem sāniem.

Ar gulēšanu man bija savs aprēķins. Kā teikt — taktikas lieta. Lēti negribējās sākt dienu ar vaļējām acīm, jo tad ieraudzītu veco problēmu: maizes nav, cigarešu nav, nākamo dienu īre nemaksāta, no Filadelfijas radinieka, kam lūdzu steidzīgi sūtīt naudu, nekādu ziņu, bet pašam kabatā tikai centi. Kā nu tādā situācijā vērsi acis vaļā? Negribējās! Bet sasodītais gailis nelikās mierā, un iecerētā gulēšana izputēja. Piecēlos. Nu vajadzēja izšķirties: vai atdot pēdējo kvartu Kūlerta kundzei, lai atļauj vēl kādu brīdi bēniņos klausīties gaiļa dziesmu un vistu kladzināšanu? Pirkt maizi? Cigaretes?

Izšķiršanās nebija viegla, tāpēc atstāju to uz pēcpusdienu.

»Cilvēks tā radīts, lai pūlas no grūtībām izvairīties. Parasti to sauc par veiklības vingrinājumu,« mierināju sevi un liku atkal zīmulim trūkties. Sacēlu papīra lapu puteni un neļāvu tam norimt līdz palaunadzim.

Ap launaga laiku iečīkstējās saulē izkaltušās redeļu kāpnes. Pabāzu galvu pa lūku. Telegrafa kantora pasūtāmais puika!

»Vai jūs esiet Alberts Si... Si... Pardon, es domāju Siaielpiei,« puika centīgi pūlējās ap mana uzvārda izrunu.

»Tā amerikāņi mani sauc,« pacēlu roku kā zvērastā.

Zvērēt nevajadzēja. Puika ticēja. Par spīti spurainām krekla piedurknēm — ticēja. Un pasniedza telegrammu.

Atrāvu dzelteno aploksnīti un ar acu uzmetienu konstatēju, ka mana šī rīta taktika bijusi pareiza. Grūtā izšķiršanās laimīgi gaŗām. Man vairs nevajadzēja lauzīt galvu ne par vistu māju, ne maizi, ne cigaretēm. Valridā pienācis telegrafisks naudas pārvedums — 500 dolaru.

»Ābā tētīt! Prasīto triju simtu vietā pieci! Laikam arī mātes brālis saodis, ka Čikāgas Tirgotāju bankā man laba slava. Albert, tavas akcijas kāpj!« aiz prieka uzsitu sev uz pleca. Bet tad tūliņ kļuvu domīgs. Zem paziņojuma par naudas nosūtīšanu atradās piezīme:

»Albert, brauc uz Filadelfiju. Man vajadzīga tava palīdzība. Luize.«

»Tur kāds katliņš piededzis...« pametu acis uz sauli. »Ja pasteigšos, naudu dabūšu vēl šovakar.«

Kaut jāsteidzas, tomēr upurēju dažas minūtes sava dārgā laika un gāju pie Kūlerta kundzes ceļu prasīt: Patiesībā to gan zināju pats, bet man patika izmest atriebības sēklu. Gribējās zināt, vai nākamajā rītā Kūlerta kundze redzēs, ka Alberts Cilpa to pazemīgi sveicina. Visu nedēļu viņa tā nepamanīja.

Atlocīju telegrammu. Ja Kūlerta kundzei gribētos redzēt, kas tur rakstīts, lai lasa. Bet Kūlerta kundzei mana telegramma bija gauži vienaldzīga, un arī es vienaldzīgi jautāju:

»Kundze, kur man jāiet, lai īsākajā ceļā nonāktu telegrafa kantorī? Man tur pienācis naudas sūtījums.«

(Turpinājums sekos)

Satiksimies kongresā

ELJAs 30 GADU JUBILEJAS KONGRESS FREKENHORSTĀ NO 1984.G. 7.—12.AUGUSTAM

Eiropas Latviešu Jaunatnes Apvienību (ELJA) dibināja priekš 30 gadiem, 1954. gada 15. augustā Annabergas pilī, Bad Godesbergā, Rietumvācijā. Kopš tā laika jaunieši ik gadu ir pulcējušies semināros, nometnēs, nodaļu kongresos un, protams, arī gadskārtējā ELJAs kongresā. Kongresi notikuši vairākās Eiropas valstīs — Vācijā, Beļģijā, Zviedrijā, arī Anglijā, Francijā un Holandē. Kongresos piedalās jaunieši no 16 līdz 36 gadu vecumam, bet arī citi, kas palikuši jauni. Kas vēlas veicināt savu latvisko apziņu, iegūt jaunus latviešu draugus un satikt šīsdienas latviešu sabiedriskos darbiniekus, tam nepieciešams aktīvi piedalīties ELJAs kongresā. Kongresa laikā dalībnieki aktīvi iesaistīsies daždažādās nodarbībās, kā arī iepazīsies ar iespējām turpmāk strādāt latviskā vidē. Kongresa dzīve risināsies skaistā minsterlandes stilā celtā tautas augstskolā Frekenhorstā. Tas ir mazs ciemats, apmēram 25 km (20 min. ar automašīnu) no Minsteres un netālu no Vārendorfas, pusceļā uz Bīlefeldu.

Tautas augstskola ir ļoti moderni iekārtota un piemērota lielākiem sarīkojumiem ar pārnakšņošanu. Kongresa laikā visa māja būs mūsu rīcībā. Apmešanās galvenokārt divnieku istabās, bet dažas istabas būs arī lielākas. Ērtība būs kongresam piemērota.

Referāti notiks jaunceltā zālē, kuŗā ir vietas vairāk nekā 150 personām. Kongresa vietā varēs arī sportot, izbaudīt saulojoties zāļāju un vakaros līdz agrai rīta stundai izrunāties bāra telpā vai kādā mierīgākā stūrītī.

Programmā paredzēti interesanti temati. Katrs varēs atrast savu interešu loku.

Viss kongress notiks mazākā, intīmākā stilā, tāpēc arī lūgums pieteikties iespējami ātri. Kongresa dalības maksa par visu laiku būs DM 175.-

Lūdzu visiem līdz 15. jūnijam pieteikties! Tuvāka informācija un pieteikšanās — **Paulis Apinis, Annaberger Strs. 400, 5300 Bonn 2, West Germany.**

Paulis Apinis
ELJA kongresa pārzinis

Latvieši piedalās un vada žīdu demonstrāciju par atomfiziķa Sacharova atbrīvošanu

Bostonā 11. maijā pie slavenā Masačuzetas tehnoloģiskā institūta pulcējās demonstranti, lai Kremlis izbeigtu vajāšanas pret krievu atomfiziķi Andreju Sacharovu un viņa sievu Helenu Bonneri. Uz universitātes kolonnām lieli plakāti saistīja gaŗāmgājēju un studentu uzmanību. Demonstrantu vairums bija pēdējos 5 gados no Krievijas izkļuvušie žīdi, daži arī no Latvijas. Viņu pārstāvis Dr. Jurijs Tuvims jau agrāk sadarbojies ar apspiestajām tautām, bet, respektēdams A. Lamberga klātieni, atstāja viņam demonstrācijas vadību. Viņam bija līdz savs rupors, ar kuŗa palīdzību skaņas pastiprinājās pāri ielai, pieaicinot lielāku baru studentu. Starp runātājiem, kas prasīja, lai Sacharova sievu Bonneri izlaiž uz rietumiem, vai arī abus, bija vairāku žīdu organizāciju pārstāvji. Runāja arī Sacharova audžu dēls Jankelevičs, kas tikai pirms gada izkļuva no Pad. savienības. Demonstrantiem viņš sīkāk pastāstīja, kādā stāvoklī viņa māte un patēvs — Sacharovs, kuŗam draud ātra nāve, ja nesaņems pareizu ārstēšanu. Sacharovu draudot ievietot psīchiatriskā slimnīcā, un sekas varot būt visļaunākās. Runāja arī kāds šo slimnīcu pacients Volipins, ievērojams matēmatikis, kuŗu garīgi salauztu izlaida uz rietumiem, bet kuŗš tagad atkopies. Viņš ir ievērojama krievu dzejnieka dēls no pirmsrevolūcijas laika.

No latviešiem runāja Jānis Ziediņš, kas še piedzīvoja politiska darbinieka „uguns kristības". Viņš nesen kā ievēlēts par 14. jūnija piemiņas komitejas priekšnieku un šogad rīko 14. jūnija demonstrāciju Bostonā. Vēl runāja T. Temple, kubiete Izabela Rivero-Aegules, R. Stads u.c., arī prāva grupa vietnamiešu.

Iespaidīgie plakāti saistīja TV kameru uzmanību. Uz kāda plakāta bija rakstīts: Cilvēka tiesības ir svarīgākas par olimpiadu.

Pēc sekmīgi novadītas demonstrācijas vairāki žīdu pārstāvji pateicās A. Lambergam.

O. A.

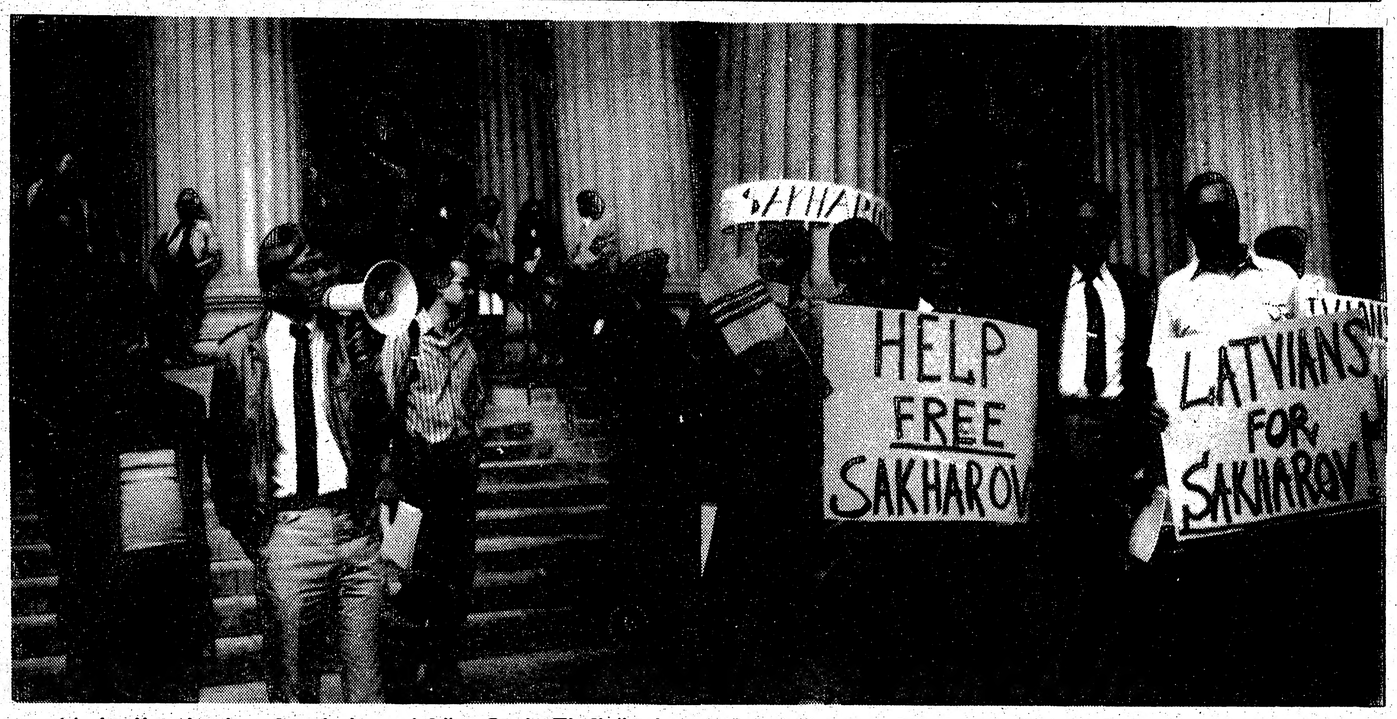

14. jūnija piemiņas komitejas priekšn. Jānis Ziediņš teic savu pirmo politisko runu uz MTI kāpnēm. Blakus viņam pa kreisi — matēmatiķis Volipins.

Latvieši prasa brīvību Andrejam Sacharovam. No labās puses: A. Lambergs, Jurijs Tuvims un vietnamiešu pārstāvis ar savu grupu. Foto O. Akmentiņš.

RENOUNCE YALTA DAY JUNE 24

THE 1945 YALTA AGREEMENT, ABANDONING CENTRAL AND EASTERN EUROPE TO SOVIET TOTALITARIANISM STANDS OUT AS ONE OF THE MOST ABOMINABLE ACTS IN THE HISTORY OF MANKIND. FOR MILLIONS OF PEOPLE IN POLAND, UKRAINE, CZECHOSLOVAKIA, HUNGARY, LATVIA, ESTONIA, LITHUANIA, BULGARIA, BYELO—RUSSIA, AND RUMANIA, THE YALTA AGREEMENT IS CONSIDERED THE FREE WORLD'S SUBMISSION TO THE ENSLAVEMENT OF EASTERN EUROPEAN COUNTRIES.

WE MUST LEARN FROM THE HISTORIC EXPERIENCES INVOLVING THE TOTALITARIAN REGIMES OF NAZI GERMANY AND THE SOVIET UNION. WE SHOULD REMEMBER THAT UNILATERAL CONCESSIONS TO THESE REGIMES IN MUNICH (1938) AND YALTA (1945) DID NOT BRING PEACE TO THE WORLD BUT, TO THE CONTRARY, ACCELERATED FURTHER CONQUESTS.

THE RENUNCIATION OF THE YALTA AGREEMENT WOULD BE A GREAT VICTORY FOR THOSE WHO STILL BELIEVE IN JUSTICE AND LIBERTY. IT WOULD GIVE PARTIAL REDRESS AND MORAL SUPPORT TO THOSE PEOPLE STRUGGLING FOR THE FREEDOM OF THEIR COUNTRY WHICH WAS GIVEN AWAY TO THE SOVIETS AT YALTA.

IN THE UNITED STATES CONGRESS, SENATOR ROBERT KASTEN AND CONGRESSMAN TOM CORCORAN INTRODUCED A JOINT RESOLUTION TO FORMALLY RENOUNCE THE 1945 YALTA AGREEMENT. IN MANY AMERICAN CITIES PRO—FREEDOM GROUPS ARE ORGANIZING RALLIES IN SUPPORT OF THIS RESOLUTION ON THE 24th OF JUNE 1984.

The Canadian Coalition for Peace through Strength, Polish-Canadian Action Group, Czechoslovak Association in Canada, Toronto, Association of Former Czechoslovak Political Prisoners in Exile, Anti-Bolshevik Bloc of Nations, Canada, together with many ethnic organizations appeal to you to demonstrate your support for Senator Kasten and Congressman Tom Corcoran's efforts.

JOIN US SUNDAY, JUNE 24th, at 3:30 P.M.
IN FRONT OF THE UNITED STATES CONSULATE (360 University Ave.)

FOR MORE INFORMATION CALL:

(416) 622 - 9783 (416) 694 - 8571 (416) 749 - 7728

Lūdzu kārtojiet

LATVIJA AMERIKĀ

1984.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Jēkabs Leitītis

Lai mātes teic to bērniem

Pierakstiet tiesneši: mirušie pieteikušies liecināt. — Andr. Eglītis.

1940. gada 17. jūnijā, pirms Līgo svētkiem, zeltaini liesmojoša saule uzausa pār Latvijas ārēm un mežiem. Bula bites sanēja pāri Zemgales zaļajām druvām.

No Lietuvas, no mūsu brāļu tautas zemes, Latvijas robežām pāri līda tērauda tanku odze. Dzelžainās ķēdes samala auglīgos Zemgales laukus. Tumši putekļu mākoņi pacēlās pret zilo debesi un aizsedza saules zelta saktu.

„Mēs izpildām kaujas pavēli", teica sarkanarmijas virsnieks pltn. Ķikulim, kuŗu Armijas stābs bija izsūtījis uz robežu.

„Es nāku ar kaujas uzdevumu."

Tas bija finmāls bezjēdzīgai diplomātiskai spēlei un reizē sākums latviešu, tāpat arī abu pārējo Baltijas valstu tautu Golgātas ceļam.

Masļenku ciema drāmatiski-traģiskos notikumos pirms dažām dienām iedārdējās tautu iznīcināšanas drūmie akordi. Vasaras debesīs kā tāla rūsa atplaiksnījās degošo māju liesmas.

1939. gada 23. augustā nelieši Staļins un Hitlers noslēdza paktu, ar kuŗa parakstīšanu viņi apzīmogoja citu tautu iznīcības likteni.

1940. gada Līgo vakarā neskanēja kā citkārt līksmas līgo dziesmas. Neliesmoja Jāņuguns sārti. Tauta klusēja, kā kad smaga, netīra roka būtu uzgūlusi viņas lūpām. Klusu, kā čukstus, vaicāja kaimiņš kaimiņam: kas būs tagad? Kāpēc? Ko dara mūsu valdība?

Dienas ritēja. Okupantu vara nesaudzīgi un sistēmatiski iznīcināja visu to, ko sūrā un grūtā darbā latviešu tauta daudzajos gados bija sakrājusi un savākusi. Okupantiem radās palīgi no pašu tautas vidus. Bija ļaudis, kuŗi daudzus gadus bija baudījuši mūsu zemes labumus, bet par brīnumu visiem, tie tagad izrādījās jau ilgu laiku esam bijuši sarkanā cara kalpībā. Daži nepalika ārzemēs, kur viņi varētu pie citām tautām izkliegt posta darbus Latvijā. Nē, viņi steidzās mājās, lai padevīgi locītos okupantu priekšā un iegūtu spīdošus godinājumus par to, ka viņi nesaudzīgi centīsies iznīcināt pēdējo tautisko dzirksteli latviešu sirdīs un domās.

Baigais gads plēsa dziļu, asiņainu rētu tautas miesā.

Gadu vēlāk, 13/14. jūnija nakts bija sātaniskās varas dzīŗu nakts. Sarkanā odze izdarīja mežonīgas cilvēku medības kādreiz dziesmotajā Latvijas zemē. Tūkstošiem vīru, sievu un mazu bērnu sasvieda aizrestotos vagonos, lai tos aizvestu tālajās stepēs un tundrās. Bija atkārtojies tas pats, par ko pirms 239 gadiem Šeremetjevs bija ziņojis caram Pēterim Lielajam un kā to tā laika chronists apraksta:„...nogalināja vīrus un sievas vai aizveda tos gūstā...daudzus simtus vēl nepieaugušu bērnu kā zoslēnus sasvieda ratos un aizveda uz Tatāriju..."

Nedēļu pēc asins pirts sadrebēja sarkanais koloss. Kremļa vakardienas draugs Hitlers bija vērties ienaidnieka. Atkal dārdēja tanku ķēdes, taču šoreiz tautai tās skanēja kā glābšanas zvani. Latvieši uzelpoja. Baigā gada tvans izdzēsa 700 gadu krāto naidu pret vācu tautu un tās karavīriem. Toreiz latvieši ironijā par bēgošiem krievu karavīriem skandēja:

Sīki, mazi zaldātiņi,
Kājās mūsu zābaciņi.
Iet un iet un neapstājas,
Mūsu zemē nav tiem mājas.

Kad latviešu tauta dziedēja brūces, kādas tai bija palikušas no posta dienām, kad skaitīja un apraudāja nomocītos masu kapos, kad savāca ziņas par tiem, kuŗus sarkanais viesulis aizrāva tālajās tundrās un sniega klajumos, tad dzima naids un pastiprinājās griba dzīvot brīvē. Latviešu vīri tvēra ieročus, lai sarkanais posta vilnis atkal neapskalotu Dzintarzemes krastus.

Latviešu vīri izmisīgi cīnījās un aizstāvēja katru zemes pēdu. Pār viņiem visiem uzplauka asinīm slacītais varonības liesmojošais zieds.

„Ikviens no viņiem ir pelnījis goda zīmi pēc Jāņu kaujām 1944. gadā," teica majors Hāzners savam rakstvedim.

Bet toreiz, drošā vietā sēžot, gudri vīri mācīja, lai necīnoties kopā ar vāciešiem, jo zviedri sūtīšot mums ieročus un karavīrus. Kuģi esot piekrauti. Tas maksāja daudz jaunu dzīvību, jo bija daudzi, kas šiem māņiem ticēja un smagi, diemžēl, ļoti smagi vīlās.

Daudzi gadu desmiti ir aizgājuši no viņām sūrām dienām, kad rakstnieka vārdiem sakot: „Klāt dvēseļu rudens— pār tautām sagūstītām sirpis šņāks..."

Lai mēs visi šīs dienas pieminam, lai mēs godbijībā atceramies tos, kuŗi pirmie sadega tautas upuŗu traukā. Lai atceramies viņus, tos, kuŗi kaujā, nāves elpas stindzināti, liecināja par Tevi, Latvija. Lai sirsnīgās lūgsnās pieminam tos, kuŗi vēl šodien nes smago verdzības jūgu.

Daudzi mūsu tautas piederīgo gājuši pāri dvēseļu tiltam, zem kuŗa mutuļo asiņu un asaru tumšā straume. Daudzi.

Lai šodien tēvs to saka savam dēlam, lai māte teic to meitai, ka mēs pastāvēsim un pārvarēsim ļauno, ja sevī paturēsim ticību latviešu tautai, ticību tautas tikumiem un paražām un ticēsim latvju dēlu varonības cīņai.

Dziesminieks Andrejs Eglītis skandē:

To tautu nesalauzt, tā nezudīs nekur,
Ko Jāņu vainags zaļš un asins kopā tur.

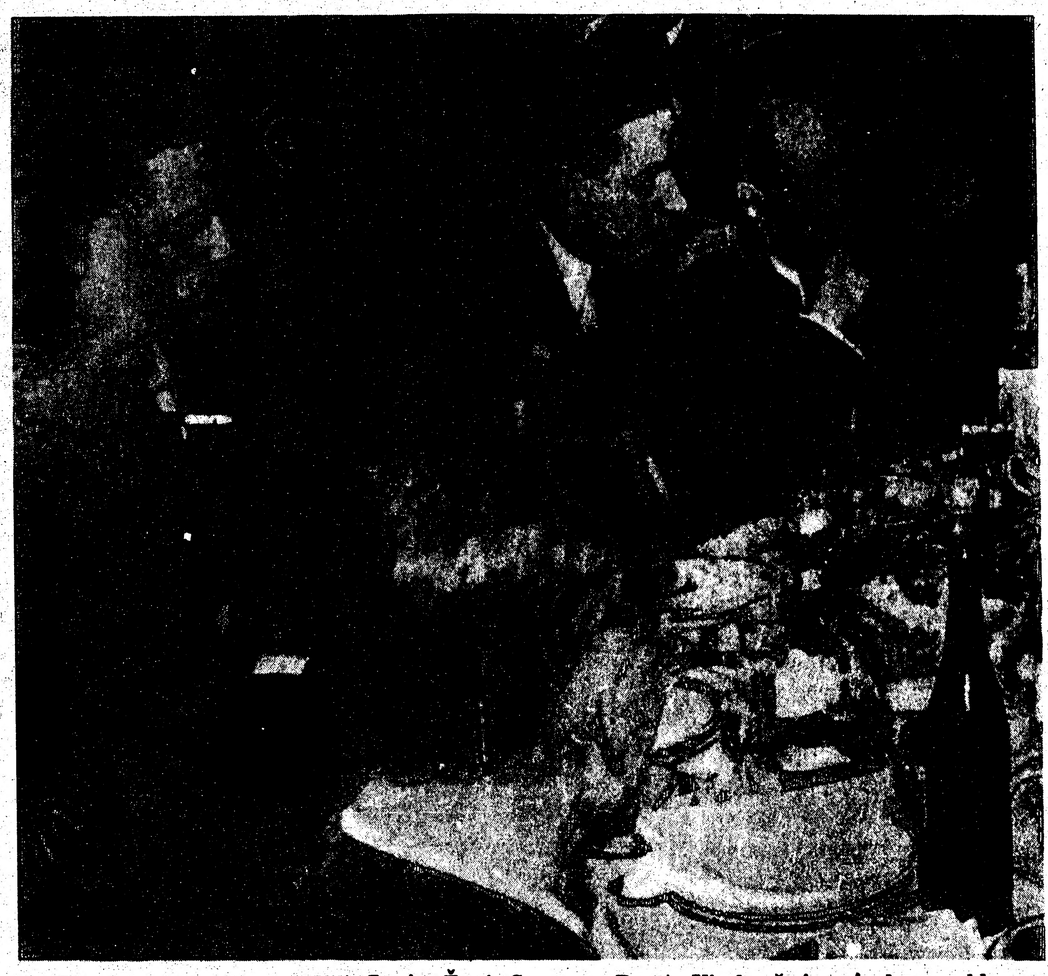

Latviešu tautas kaprači Vilis Lācis, Žanis Spure un Dr. A. Kirchenšteins pie dzīŗu galda.

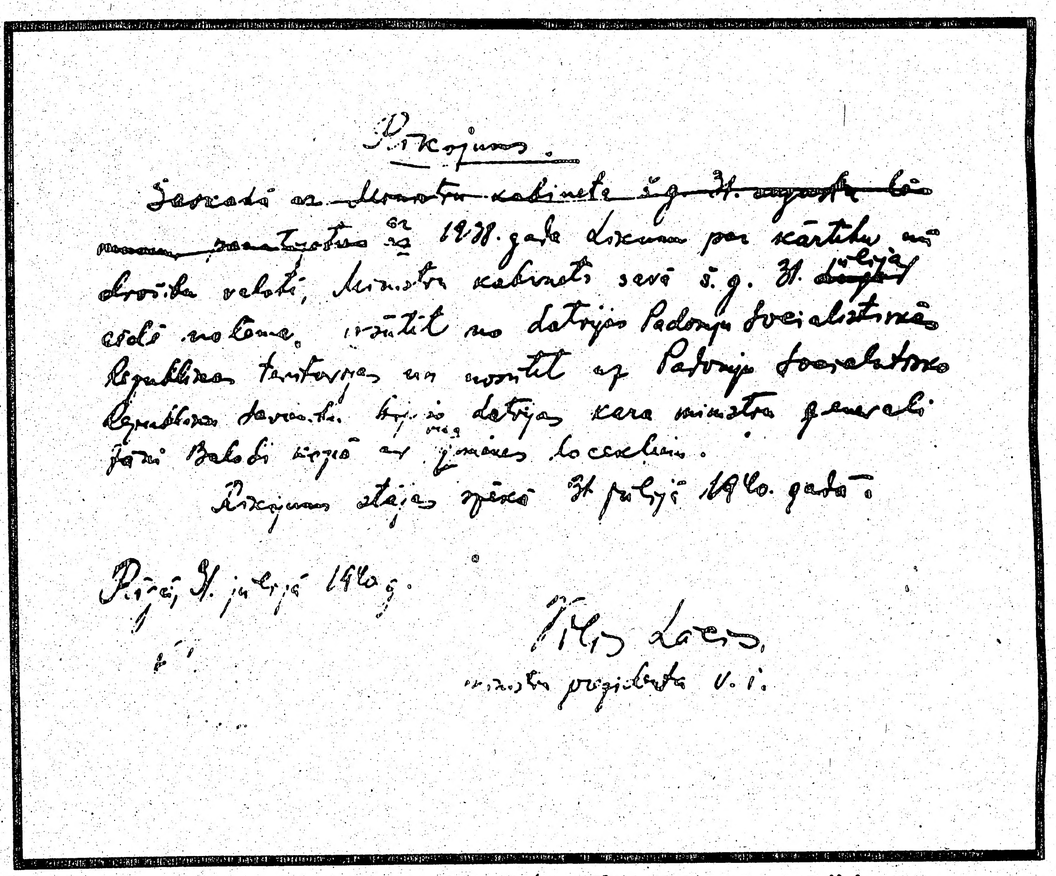

Rīkojums.

Saskaņā ar Ministru kabineta šīg. 31. augusta [illegible] 1938. gada likuma par kārtību kādu valstī, Ministru kabinets savā š. g. 31. [illegible] sēdē nolēma, izraidīt no Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas teritorijas un uzņemt aŗ Padomju Sociālistisko Republiku Savienību bijušo Latvijas kara ministra ģenerāļa Jāni Baloži kopā aŗ [illegible] ģimenes locekļiem.

Rīkojums stājas spēkā 31. jūlijā 1940. gadā.

Rīgā, 31. jūlijā 1940. g.

Vilis Lācis,
Ministru prezidenta v. i.

Viļa Lāča parakstītais rīkojums ģenerāļa J. Baloža deportācijai.

Komūnistu varas noslepkavotie upuŗi Liepājā.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 130

„Taisnu tiesu par manu darbu spriedīs vēsture un jaunā paaudze dzimtenē!," tā savas politiskās biografijas I. grāmatas „Vēl cīņa nav galā" ievadā pašpārliecinātā brammanībā lielās mūsu sociķu partijas militārā atzarojuma SSS (5 bataljonos bija 24 rotas) virspavēlnieks Brūno Kalniņš, kuŗu pēc Latvijas okupācijas komūnisti iecēla par armijas politisko ģenerāli. Grāmatas izdos pašu biedrīšu kooperātīvs, jo, kā viņi sūdzas, „neviena trimdas lielākā izdevniecība tās izdot neiedrošinājušās"). Izaicinājums mūsu pilsonībai un virsniecībai ir grāmatas apvalks, kuŗā uz Latvijas nacionālā valsts karoga fona (sociāldemokrati mūsu sarkanbaltsarkanās krāsas nievāja!) iemiesots dižs Brūno Haralda Kalniņa portrets Latvijas armijas formas tērpā ar leitnanta zīmotnēm. Viņa paša 1919. g. frontes cīņu biedri vēlāk gan tam divās Latvijas kaŗa tiesas sesijās par pretvalstisku rīcību piesprieda 3 gadus pārmācības namā... Iespējams, ka atmiņu nākamajā daļā, kas skars viņa aktīvitātes Latvijas „sociālistiskajā pārveidošanas darbā" 1940. gadā, šīs leitnanta zvaigznītes, notikumiem atbilstoši, apvalka bildes zīmotnēs būs aizstātas ar ģenerāļa trim kubiem... (Noniecinājot mūsu nacionālo virsniecību. Brūnītis toreiz vareni dižojās ar savu ģenerāļa tērpu). Cerības, ka „jaunatne dzimtenē" par viņa 1940. g. rosmēm spriedīs taisnu tiesu", patiesībā gan ir gaužām vājas; jo tai kā Latvijas labie gadi, tā mūsu posta ievadījumi ir terra incognito, bet pēc Latvijas brīvības atgūšanas tā no sociālisma idejām un mūsu sarkanajiem egocentriskajiem līderiem bēgs kā no mēra.

„Grūti iedomāties, ka mūsu vidū būtu ļaudis, kas atbalsta ienaidnieku, tos, kas grib mūs sagraut. Ja tādi ir, kaut nedaudzi, tad tie pelna mūsu nožēlu un nicināšanu!" — tas tā nodeklarēts Latviešu preses biedrības valdes 1984. gada pirmajā apkārtrakstā. Patriotiski vārdi, kas palaikam piemirstas, kad spalvas kāta bruņinieki mūsu presē sāk sludināt „jauno pavasari", vai „vārda brīvību" paužot, iespiež rakstus, kuŗos izteikta pateicība Kangaru slavinātājiem..." „Mēs bieži gan cēli runājām, bet — greizi darām!" (Māc. V. Briedis).

* * *

Tieci nu gudrs! Vija Klīve, pieminot BATUN darbību, norāda, ka „ārpus ASV neviena cita valsts negrib ierosināt Baltijas valstu jautājumu Apvienotajās Nācijas". Tātad — vienīgā par mums ir ASV. Bet tanī pašā laikā BATUN pašaizliedzīgais cīnītājs Ints Rupners sūrkstas, ka „ASV nevēlas ierosināt Baltijas valstu jautājumu AN. Eiropas valstis vēro, ko darīs ASV". Tieci nu gudrs... Bet ASV sūtnis AN Cilvēku tiesību komitejā K. Geršmans nevarīgi noplāta rokas: „Apvienoto Nāciju vairākumam ir ieskats, ka ne visām tautām ir tiesības uz pašnoteikšanos. Vairākums, ko veido Trešās pasaules valstis, veicina maskaviešu kontrolēto zemju paplašināšanu...".

* * *

Kā PBLA, tā ALA vadības vienojušās, ka vajadzētu NATO iedzīvināt jautājumu par padomju militārā kaŗaspēka izvākšanos no Baltijas valstīm, vismaz NATO panākt līdzīgu deklarāciju, kādu pieņēma tā saucamais „Eiropas parlaments". NATO, kas rietumvaldību ārpolitikas nesaskaņu dēļ diezkā ar stingru roku nespēj kārtot Eiropas aizsardzību un koptirgu, atkarīgs no savu zemju ārpolitikas strāvojumiem, un vai tad jau piemirsies, ka Eiropas ārlietu ministri pat atteicās diskutēt Eiropas parlamenta ieteikumu Baltijas valstu jautājumā?! Bet tas lai neattur no mēģinājuma iešturmēt NATO, lai tikai mūsu taisnā cīņa nenoiet no politiskās skatuves!

* * *

Pasaules luterāņu baznīcas apvienības Vankuveras kongresa atskatos (kongress, padevīgs bezdievīgajai Padsavienībai, ignorēja mūsu trimdas baznīcas iesniegumus) mūsu archibīskaps A. Lūsis delegātu sarakstā apzīmēts par „PSRS Latvijas luterāņu baznīcas bīskapu"! Pat drukas velniņi tagad jau kalpo Kremļa sātanam! Jo grūtas dienas sagaida mūsu žiperīgo māc. V. Vārsbergu, kuŗam jūlijā baznīckungu augstā konference atkal būs jāapgrūtina" ar lūgumu pievērst kristietīgu ievērību mūsu apspiesto baznīcas liktenim tēvzemē. Tai pašā laikā trimdā ir vairāk nekā desmit latviešu tautības mācītāju, kas kalpo sveštautiešu draudzēs un neizrāda nekādu interesi par latviešu draudzēm. Šiem Dieva kalpiem jau izsikusi nacionālā likteņkopības izmaņa ar mūsu tautu, un tautieši svešumā tiem ir tikai „maznozīmīga minoritāte"...

Hamiltonas latviešu skolas absolventi ar skolotājiem un viesiem. Vidū rakstniece un jaunatnes labvēle B. Senkēviča, LNAK izglītības nozares vad. J. Mežaks un Hamiltonas latviešu skolas vadītāja E. Gulbe. Foto J. Neimanis.

Toronto Latviešu biedrības Sestdienas skolas 33. izlaiduma akts Latviešu Namā 2.jūnijā. Attēlā absolventi ar skolotājiem. Sēž no kr.: V. Slavieša, māc. A. Celms, B. Senkēviča, E. Pētersone, skolas pārzine M. Matīsa, A. Korma, I. Ķeniņa un TLB valdes priekšsēdis L. Ozols. Foto V. Plampe.

TLB Sestdienas skolas absolventi saņēma gatavības apliecības un apbalvojumus. Attēlā no kr.: LNAK izglītības nozares vad. J. Mežaks, skolas pārzine M. Matīsa, absolvents Ians Kempbels (Campbell) un Toronto latviešu skolu fonda valdes priekšs. R. Preisbergs. Foto V. Plampe.

TORONTO ZIŅAS

● Līgo svētku sarīkojumu Sv. Jāņa draudzes Saulainē 23. jūnijā ievadīs Čikagas Piecīšu uzvedums ar divām izrādēm — pl. 17.30 un pl. 19.30. Jāņu tēvs J. Koncis un Jāņu māte E. Reinfelde cienās līgotājus ar sieru un alu. Kopīgā līgošana pie lielā ugunskura. Jāņu ballē spēlēs Runči. Pēc tam ar skaņu lentēm deja līdz rītausmai. Pūnītē darbosies atspirdzinājumu bufete. Saulaines pārvaldes rīkotā izloze pl. 23. Lielākie laimesti: 1000 dol., 500 dol. un 100 dol.

● Sv. Andreja draudzes īpašumā Sidrabenē Jāņu svinēšana 23. jūnijā ar Toronto un Hamiltonas koŗu un publikas līdzdalību uzvedumā ,,Līgosim kā vēl nekad'' Maijas Ķuzes režijā. Mūzikālā vadībā diriģentes Vizma Maksiņa un Dace Šmita. Ingrīdas Vīksnas prologs. Jāņu māte — Ērika Beitāne, Jāņu tēvs — Viesturs Brants, taurēs Elmārs Zakulis. Vēl piedalās Diždancis Z. Miezīša vadībā. Līgotājus pacienās ar sieru un alu, būs ugunskurs, muca un uguņošana. Deja līdz pl. 1 rītā. Sidrabenes sabiedriskās ēkas zālē mākslinieka Jāņa Zuntaka gleznu izstādi atklās 23. jūnijā pl. 15.

● Toronto latviešu katoļu vienības Līgo svētki Mežciemā 23. jūnijā, pl. 19. Aplīgošanās pie ugunskura. Pēc tam saviesīgs vakars ar bufeti sabiedriskajās telpās.

● Sv. Andreja draudzes 3. jūnija dievkalpojumā angļu valodā māc. J. Cālītis kristīja Oskaru Edvardu Molleru, Einara un Anitas, dzimusi Vaivare, dēlu; Dženiferu Kristīni Luksi, Māŗa un Brendas meitu; Aronu Richardu Rozentālu, Richarda un Katerines dēlu.

● Māc. A. Dūmiņš Sv. Jāņa baznīcā kristījis Andrjū Džemu North, Rodneja un Lindas Silvijas, dzimusi Zone, dēlu.

Toronto Latviešu kreditsabiedrības pārvaldnieka pienākumi uzticēti I. Alksnim.

● Archibīskaps A. Lūsis Sv. Jāņa baznīcā salaulājis Ivaru Džonu Bāru un Ritu Intu Gŗavu no ASV. Jaunā pāŗa dzīves vieta būs Otava līdz advokāta I.J. Bāra ārzemju darba komandējumam uz Vidējiem austrumiem.

● Kanadas gaidu jendā lielgaidu solījumu 4. jūnijā Sidrabenē teica Natālija Tuklere no Ventas (10.) gaidu vienības Hamiltonā, Nora Luksa un Sarma Gaide no Gaujas gaidu (14.) vienības Toronto. Lielgaidu svinīgo solījumu pieņēma Centra lielgaidu vecākā vad. Ilze Kalniņa. Vakara norisi pie ugunskura vadīja Kanadas gaidu jendas lielgaidu vecākā M. Vilka. Solījuma svinībās piedalījās abu vienību vadītājas.

● Austrumu draudzes īpašumā Tālavā Jāņu svinēšana 23. jūnijā ar jāņugunīm, Jāņu sieru un alu. Līgo dziesmas par Jāņu un dzimtenes vasaras motīviem vadīs Hugo Miķelsons.

● Studenšu korporācijas Varavīksne saime nelaiķes rakstnieces Angelikas Gailītes 100 gadu dzimumdienas atcerē 2. jūnijā pulcējās pie rakstnieces kapa Jorkas kapsētā. Seniore Gundega Upāne teica svētrunu, visām kopīgi nodziedot Integer Vitae un noskaitot tēvreizi. No prezidija klāt bija viceseniore Dzidra Avena un sekretāre Jana Kopmane, kā arī filistres un komilitones. Korp. Varavīksne bija rīkojusi aprīlī Centrā rakstnieces Angelikas Gailītes 100 gades sarīkojumu.

● Pensionāru apvienības kārtējo ceturtdienas sanāksmju sezona beidzās 7. jūnijā, kad ap 180 dalībnieku noklausījās apv. priekšn. R. Bērziņa īsreferātu par Toronto pilsētas 150 gadu un Ontario provinces 200 gadu jubilejām, pastāstot par pirmiem iebraucējiem, franču cīņām ar angļiem un maiņtirdzniecības darījumiem. Jūnijs izsludināts par pensionāru mēnesi. Priekšnesumos dziedāja pensionāru koris diriģenta J. Beloglāzova klavierpavadījumā, vairākas dziesmas arī kopīgi ar klausītājiem. R. Bērziņš un sarīkojumu daļas vad. K. Tannis novēlēja visiem labu vasaras atpūtu, lai 6. septembrī atsāktu kārtējās sanāksmes Latviešu Namā. Sakarā ar Toronto 150 g. jubilejas svinībām ap 20 Toronto pensionāru organizācijas resp. klubi rīko, līdzīgi Toronto Karavānai, īpašus sarīkojumus. Arī latviešu pensionāru apvienība 23. augustā no pl. 12—18 Latviešu Namā rīko sarīkojumu ar koŗa dziesmām, tautas dejām, rokdarbu skati un kafijas galdu. Visu pensionāru klubu sarīkojumu apmeklēšanai par 1.50 dol. varēs iegādāties attiecīgas ,,pases''. Tās būs saņemamas Latviešu Namā pie A. Ozoliņa sarīkojuma laikā.

● Kristīgās sadraudzības pēcpusdiena, veltīta Sv. Gara svētkiem un aizvesto piemiņai, 9. jūnijā Walmer Road baptistu baznīcā pulcēja 40 dalībnieku. Pēcpusdienu vadīja un ar klavieŗsolo kuplināja Margarita Alute. Galvenā runātāja bija Matilde Brukšteina-Pīpe. Aizlūgumu teica Anna Kurse, un ar bībeles lasījumu piedalījās Vilma Lutere. Jānis Arājs no ASV skandēja deklamācijas, papildinot ar pārdomām — kādam jābūt kristietim. Kopdziesmām klavierpavadījumus spēlēja Jānis Baruss. Pēc vasaras pārtraukuma pēcpusdienas atjaunos septembrī.

● Sakarā ar Draudžu dienām Gaŗezerā 24. jūnijā dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā nenotiks. Šinī svētdienā dievkalpojums būs pl. 13 Sv. Barnabas baznīcā Austrumu draudzes mācītāja A. Celma vadībā. Jūlijā un augustā Sv. Jāņa draudzei dievkalpojumi draudzes dievnamā katru svētdienu pl. 19 vakarā, bet bērnu nometnes laikā dievkalpojumi Saulainē — svētdienas rītos pl. 10.

● Gadskārtējie kapu svētki visām latviešu draudzēm kopīgi šogad Jorkas latviešu kapos būs 9. septembrī pl. 11. Tad paredz atklāt un iesvētīt pieminekli arī Kārlim Ulmanim.

Inž. Edgara Grāvleja piemiņas dievkalpojums trešdien, 13. jūnijā, pl. 19 Sv. Andreja baznīcā.

● Sv. Jāņa draudzes padome piešķīrusi Minsteres latviešu centram Vācijā 250 dol. un LSA Brīvajai olimpiadai 100 dol. Baznīcas jumta daļas atjaunošanai pieņemts Pollard Industrial Roofing, Ltd. piedāvājums par 8.240 dol.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas aktīvais darbs izbeidzas jūnijā, lai to atsāktu septembrī. Pārtraukuma laikā pāris vasaras mēnešos komitejas sēdes nenotiks, bet darbs izpaudīsies palīdzībā izkārtot Jāņu sarīkojumu Saulainē, bērnu svētkos draudzes īpašumā un citos gadījumos. Komitejas priekšniece L. Jansone pēdējās draudzes ziņās devusi īsu pārskatu par aizvadītā sezonā paveikto, kad bijušas 9 darba sēdes un izkārtoti 12 sarīkojumi. Šogad pirmo reizi bija izkārtota lietātu drānu un citu priekšmetu pārdošana Latviešu Nama auto novietošanas laukumā 5. maijā, kas deva 1.300 dol. atlikumu. Šāda veida ienākumu pavairošana iecerēta arī šoruden. Dāmu komiteja 30. septembrī rīko Pļaujas svētku draudzes pēcpusdienu ar loteriju. Lozes jau tagad dabūjamas pie dāmu komitejas loceklēm.

Toronto Latviešu Centra 5. dzimšanas dienas ballē programmu vadīja Juris Dzeguze un dzejas lasīja Irma Liepsala. Foto V. Plampe.

Ziemeļnieku atceres sarīkojumā

Latviešu kaŗavīru organizācijas Ziemeļnieki rīkotā Ziemeļlatvijas armijas 65 g. atcere 27. maijā DV namā bija kupli apmeklēta.

Atceres pēcpusdienu atklāja Savienības plkv. O. Kalpaka bataljona valdes priekšs. K. Tannis. Sekoja Latvijas himna. Lielo Jundu atskaņoja komp. Jānis Beloglāzovs.

Pakavējoties pie 4. Valmieras kājnieku pulka cīņu gaitām, runāja Ziemeļnieku valdes priekšs. LKOK. maj. A. Ameriks.

No 5. Cēsu pulka runāja un sveicienus teica J. Treijs. Atmiņās par 6. Rīgas pulka cīņām atbrīvošanas kaŗā kavējās A. Zariņš. No 7. Siguldas kājnieku pulka īsā uzrunā sveica A. Linē.

Atceres svētku runā LKOK maj. A. Ameriks kavējās atmiņās pie atsevišķu cīņu notikumiem atbrīvošanas kaŗā.

No LNAK valdes atbrīvošanas cīņu vīrus sveica vicepriekšs. A. Budrēvics, no LNAK padomes I. Alksnis, Izglītības nozares vad. J. Mežaks, DV Kanadas valdes A. Šterns, DV CV A. Kalupnieks, Toronto DV nod. M. Lejiņa, no igauņu kaŗa veterāniem A. Tomars, kalpakiešiem K.Tannis, Kaŗa inval. apvienības vltn. A. Eglītis, TLB un 3. Jelgavas kājnieku pulka fonda L. Ozols u.c. Ar aplausiem sveica plkv. LKOK Albertu Liepiņu, igauņu cīnītājus un lietuviešus. Programmas vad. V. Vičs teica pēcpusdienas norises ievadvārdus, pieteica apsveikumus, kuŗus bija sūtījuši konsuls Dr. Ed. Upenieks, virsplkv. A. Silgailis, Baltiešu veterānu savienība, LKOK biedrība, Latviešu kaŗa veterānu biedrība u.c.

Sarīkojuma programmu ar patriotisku dzejoļu skandējumu kuplināja rež. Hugo Miķelsons, TLTA ģimnazijas absolvente Silvija Tint, bet savas dzejas vārsmas brīvības cīnītājiem veltīja Biruta Senkēviča. Klavieŗu mūzikas pavadījumus spēlēja J. Beloglāzovs. Viņa vadībā Toronto latviešu pensionāru koris iepriecināja ar vairākām dziesmām.

Nodaļas vanadzes ar vad. Astrīdu Jākobsoni rūpējās par viesu pacienāšanu.

R. K.

Pateicība

,,Ziemeļnieki'' valde jo sirsnīgi pateicas visām organizācijām un personām,kas palīdzēja, atbalstīja un veicināja sarīkot Ziemeļlatvijas armijas 65 gadu atceri — DV Toronto nodaļai, tās vanadžu priekšniece A. Jākobsona kundzei un čaklajām vanadzēm, Toronto latviešu pensionāru apvienībai, korim un tā diriģentam komponistam J. Beloglāzovam, pulk. eža Kalpaka bataljona kaŗavīru savienības valdes priekšsēdētājam K. Tannim, Ziemeļlatvijas armijas pulku pārstāvjiem — J. Treijam, A. Zariņam, A. Linē, dienvidniekam A. Jaunzemim, dzejniecei Birutai Senkēvičai, režisoram Hugo Miķelsonam, Silvijai Tint un visiem atceres apmeklētājiem.

Ko dziedāšu, ko runāšu,
Svešu zemi staigādama?
Dziedāš' pati savu dziesmu,
Runāš' savu valodiņu.

T.dz. 901

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(43. turpinājums)

Būtu vismaz man paprasījis, vai es gribu tādā straumē līst! Bet jālien vien bija. Aparātus un palīgus dabūju labu labos. Ap zābakiem apsēju smagas ķēdes, lai nesviež augšā, un pie Viļņa Daugavas dibenā nolaida smagu enkurtrosi, pa kuŗu varētu rāpties lejā. Tomēr neizturēja rokas. Straume mani atrāva no troses un izsvieda ārā kā korķi. Piešēkelējos pie troses un mēģināju atkal, bet signālvirve un šļūtene mani turēja ciet. Satinu vēl vairāk ķēžu ap kājām un vidu, un — beidzot tiku lejā, kur mani gaidīja celtņa nolaistās troses pie velkoņa.

Tiku vēl pāris reizes izsviests laukā, kamēr troses izdevās aplikt velkonim un sašēkelēt kā nākas. Ar straumi un trosēm nocīnījos piecas stundas, par ko tēvs dabūja astoņdesmit latu, un abi tikām pacienāti ēdienveikalā ar tīriņdesām un skābiem kāpostiem.

Tilts un Daugavmala esot bijusi pilna skatītāju. To redzēju arī otrā dienā avīzēs, kur bija nofotografēts arī ūdenslīdējs, stāvot uz kāpnēm un peldot straumē, arī ostas celtnis ar trosēs iekārto velkoni. Gaŗā aprakstā tika noslavēts un drusku apdzejots ostas ūdenslīdējs. Biju lietojis ostas ūdenslīdēju tērpu, un neviens jau nepētīja, kas tai tērpā iekšā.

Tikpat steidzīgi bija jāizceļ pie Volleriem nogrimusī ogļu laiva, jāsalabo burenieks Ansis un jāizvelk krastā burenieks Anna. Atpūsties nepaguvu, kad atkal bijām pie Nordšilda aiz Daugavgrīvas.

Sākās vienmuļš darbs ar mazu peļņu un dažiem sarežģījumiem, kas to pašu vēl apēda.

Katlu izcēlām ar mazu peldošu celtni, kas, katlam trosēs karājoties, iegrima tik dziļi, ka netika pāri beņķiem. Vajadzēja rāpties ārā pa solītim: nastu nolikt zemē, atkāpties un atkal katlu pievilkt tuvāk. Katlu krastā ceļot, celtnis neizturēja. Katls to sagāza uz sāniem, nolauza balstus un nogrima ostā. Plankas lidoja pa gaisu un viens vīrs, kas nepamanījās laikā pamukt sāņus, tām līdzi. Lidojums laimīgi beidzās tikai ar izpeldēšanos.

Katlu izcēlām vēlāk ar lielāku celtni, un tur aizgāja varbūtējā peļņa.

Tuvumā zvejnieki vilka vadus un lūdza mani palīgā, ja vadi aizķērās aiz kāda ,,ķērāja''. Tad varēju aizvest mātei pa lasītim vai spainītim mazāku zivteļu.

Ir dzirdēts, ka jūrnieks, izbraucis septiņas jūras, noslīkstot mutes bļodā. Arī ūdenslīdējs var ,,noslīkt mutes bļodā'', ja neuzmanās.

Man gadījās nepatikšanas pie Nordšilda, kur — kā saka — ūdens nav dziļāks kā pīlei līdz vēderam. Kā tas notika, esmu aprakstījis savās piezīmēs:

,,Sestdienas rītā bijām nodomājuši saspridzināt kuģa klāju virs mašīnas telpām, lai varētu piekļūt tvaika mašīnai.

Pieliku spēcīgu lādiņu. Klājs izjuka, bet arī kuģa sānos sprādziens izrāva robu. Ar to mašīntelpās sāka ieplūst jūras tekošā smilts, kas draudēja piepildīt visu vraku. Izsisto caurumu aizbarikādēju ar skārda gabaliem, un steidzos saspridzināt mašīnu.

Pie katras mašīnas kājas pieliku pa trotila ķieģelim un laidu gaisā. Bet mašīna gaisā neuzskrien! Kad ielienu tumsā to aptaustīt, stāv kā stāvējusi uz visām četrām. Tā noveļas, kad eju tai gaŗām. Kāja ar daļu no rumpja gāžoties aizķeŗ manu kreiso plecu un piespiež pie sienas. Palieku guļot un nekustos, jo baidos, ka rumpja gabals var man uzvelties uz ķiveres. Ar čugunu nekad nevar zināt.

Gribētu noskaidrot stāvokli, kādā atrodos, bet kā to lai izdara, ja ūdens tik biezs? Uz ūdens noskaidrošanos var iznākt gaidīt līdz pastardienai. Dzirdu, kā smilts tek gar ķiveri pa caurumu kuģa sānos. Nepaies ilgs laiks līdz būšu aprakts. Arī gaisa ķiverē ienāk maz, jo šļūtene saspiesta zem čuguna bluķa. Tā kopā ar signālvirvi palikusi kājai otrā pusē. Mēģinu pakustēties. Manas kājas un labā roka kustas, bet kreisā iespiesta dubļos, kas kā mīksts spilvens uzņēmis triecienu. Kā atbrīvot gaisa šļūteni un dabūt to savā pusē? Atceros, ka netālu no labās rokas esmu nolicis lauzni, ko aizsniegt tomēr nevaru. Taustos pa dubļiem, kamēr sataustu dzelzs stiepuli. Vienu galu saliecu āķī un sāku makšķerēt pēc stieņa. To atrodu, bet grūti to piedabūt tuvāk. Stiepules āķis slīd gar gludo dzelzi. Tā man jāsagriež spirālē, lai tā kaut kā apvītos ap stieni. Tēvs uztraucies sāk signālvirvi raustīt. Ar to pašu stiepules āķi izdodas virvi sataustīt un vienreiz paraut. Tā ir zīme, ka man ir labi un lai tik liek mani mierā. Sāks vilkt un vēl uzvels man čugunu virsū! Gandrīz nekā nedarot esmu nosvīdis, bet stienis man beidzot ir rokā. Ar tā galu sataustu šļūteni un nospiežu to uz leju.

Šļūtene atbrīvota un gaisa atkal diezgan! Gaisu dzerdams, ar stieni bakstu mašīnas kāju un vraka dibenu, lai zinātu, ko iesākt tālāk. Izrādās, ka mašīnas kāja gāzdamās atsitusies pret kuģa sienu taisni virs manas galvas vraka līkumā atstādama spraugu, kur varētu izlīst, ja nebūtu bailes un dubļu.

Jau līdz pusei esmu iesērējis smiltīs un jārīkojas ātri. Mēģinu izkasīt dubļus, lai atbrīvotu kreiso roku, sagriežu ķermeni iešķērsu mašīnas balstam un ar rokām un kājām dubļus maisīdams rokos uz priekšu. Ķiveri un plecus cauri dabūju, tālāk vairs netieku. Svini ir aizķērušies un nelaiž mani vairs ne uz priekšu, ne atpakaļ. Guļu un domāju, ka vakaram bija sarunāts randiņš, bet nevaru atcerēties, ar kuŗu: Izoldi, Valentīnu, Ēriku, vai kādu citu. Vienalga, ar ko un kas sarunāts, bet ārā jātiek un solījums jāpilda. Smiltis nedomā, tikai tek vienā tecēšanā, un manas kājas jau ir dziļi zem tām.

,,Eureca!'' — kaut kas iesitas prātā: ja tagad to balstu veltu, mašīnas kāja manējās nesalauztu! Atspiežu abas rokas pret bultu galiem: balsts kustas, bet zvārojas atpakaļ. Ko nu? — apmetu signālvirvi ap bultām un dodu zīmi — vilkt! Virve nostiepjas, es arī grūžu, ko varēdams, kāja apveļas manējās neskardama, un — esmu glābts! Iznācis no kuģa kapsētas, kas turpat vai bija arī manējā, tērpu nometis, izbrīnējies skatos, ka saule jau taisās jūrā uz gulēšanu. Pēc tēva sejas redzu, ka viņam nekā nedarīt ir bijis grūtāk kā man muļļāties pa dubļiem. Uz randiņu vairs netieku, bet gan jau piedos, ja rītu izstāstīšu. — Tēvs saprot bez stāstīšanas. Puika atkal ir augšā. Ko vairāk?

Tikko pagūstam saspridzinātos čugunus izcelt, kad vraks ir pilnīgi pieplūdis smiltīm, un mums pie slavenā ziemeļpola braucēja vairs nav ko meklēt.

(Turpinājums sekos)

1984.g. 16. jūnijā Bērzainē

DV TORONTO NODAĻAS UN DV

Kanadas meistarsacīkstes šaušanā

SACENSĪBU SĀKUMS:

- **AR ŠAUTENĒM** PLKST. 9.00
- **MĀLA BALOŽU ŠAUŠANA** " 12.00
- **AR PISTOLĒM** " 15.00

Arī makšķeŗu mešanas un citas sacensības.

* VAKARĀ APBALVOŠANA *

Sekos ugunskurs ar Jāņu ielīgošanu

Loterija * *Bufete* * *Deja*

IEEJA BRĪVA.

AICINA DV TORONTO NODAĻAS VALDE.

Lauma Cenne

Sapnis

Otrādi apgriezās zeme:
peldēja mākonī baltā,
līdz — aita tas kļuva,
tad — gulbis, tad ?
Tad laiva sidraba burām —
es šūpojos tanī,
un airi ira
pret kādu gaišu krastu. —

* * *

Marija Urnežus

Trimdas izgaismojums

Ja klusēsim mēs, kas runās
Par apspiesto ciešanām?
Mēs gribam pasaules dunā
Dot aizliegto balsi tām.

Ar dzimtenes smiltīm pie kājām
Mēs svešumu pieņēmām,
Ar sapni par mieru un mājām
Bērnu šūpuļus pārsedzām.

Ar grūtuma smilīm pie kājām
Mēs meklējām brīvību.
Un brīvos lūgt nenostājām
Par Latvijas dzīvību.

Par izpostītām sētām
Trīs Māsas raudāja,
Bet aizvesto sāpēm svētām
Sirds atbalss pietrūka...

Dažreiz kāda asara krita
Smagu likteņu pārdomās,
Bet pasaulei niecīgas šķita
Baltu tautu ciešanas.

Bet gars, kas iziet mums lika
Taisnas cīņas ugunīs,
Vēl daudzkārt pārbaudīts tika,
Tas brīvību iezvanīs.

Mēs nedrīkstam aizsapņot dienas,
Liedz mocekļu upuri rimt.
Reiz sagrūs ļaunuma sienas,
Dziļi Baltijas jūrā tām grimt.

* * *

Arvīds Melliņš

Tev

Es esmu roze
zem tava loga.
Sarkanās liesmās
mana sirds deg
tev,
mana dzimtene.

Manu ziedu vīraku
vēji nesīs
tev.

Es esmu roze
zem cietuma loga.

* * *

Austra Balode

Gaidot

Sārti atplaukst blāzmains rīts,
Dienai ceļu rāda —
Dārzos, krēslā grimušos,
Gaismas ziedus stāda.

Un tu dienai vizošai
Nenogurstot prasi:
Vai tās gaismas pagalmos
Savu ziedu rasi?

Norimst vējš un atsteidz nakts,
Velti ilgas valdi —
Pāri ziedu kupenām
Atšalc sapņi saldi.

Un tu sapnī tverdamies,
Mulsu smaidu smaidi,
Bet tos soļus līganos
Gaidot nesagaidi...

Piemiņas dievkalpojums Jānim Grāvlejam

Atlantijas okeana ūdeņus, ko ierobežo Puerto Rico, Florida un Bermūdu salas, līdz pat šai dienai klāj neatrisinātu noslēpumu plīvurs.

Šo telpu, kurā kopš 1900. gada bojā gājuši pāri par 1000 jūrnieku un lidotāju, dēvē par Bermūdu trīsstūri vai arī par Atlantijas okeana kapsētu.

Pasaules prese pagājušā nedēļā plaši atzīmēja britu burenieka Marques nogrimšanu 80 jūdzes ziemeļos no Bermūdām, kad negaidīti viesuļvētra saplosīja kuģa buras, Marques nogrima nedaudzu sekunžu laikā. Līdz ar kuģi okeanā nogrima 18 apkalpes locekļu un pasažieru. Tikai desmit cilvēki izglābās.

Okeana dzelmē pazudušo upuru vidū bija arī 25 g. vecais latviešu inženieris Jānis Grāvlejs. Viņš tikai ar grūtībām savā atvaļinājuma laikā dabūja radio telegrafista vietu Marques sacensības burojumā no Bermūdām uz Halifaksu.

Halifaksā bija paredzēta tā dēvēto stalto kuģu — burenieku tikšanās no daudzām valstīm. Visi, izņemot Marques, jau ieradušies Halifaksā.

Pieminot Marques upurus, 700 pārējo kuģu jūrnieki sēru gājienā devās cauri Halifaksai uz vecāko Kanadas katedrāli — anglikāņu 1750. gadā celto dievnamu. Piemiņas dievkalpojumu vadīja pieci mācītāji.

Jānis Grāvlejs gāja bojā kopā ar 18 Marques upuriem.

Pagājušajā trešdienā Jāņa Grāvleja piederīgie pulcējās Toronto Sv. Andreja baznīcā aizgājējam veltītā piemiņas svētbrīdī, ko vadīja māc. J. Cālītis. Sēru dievkalpojumā bez piederīgiem un draugiem klāt bija arī Rīgas skautu vienība, kuras rindās Jānis Grāvlejs darbojies.

Jāņa Grāvleja piemiņas dievkalpojumu pārraidīja arī Toronto televīzijā.

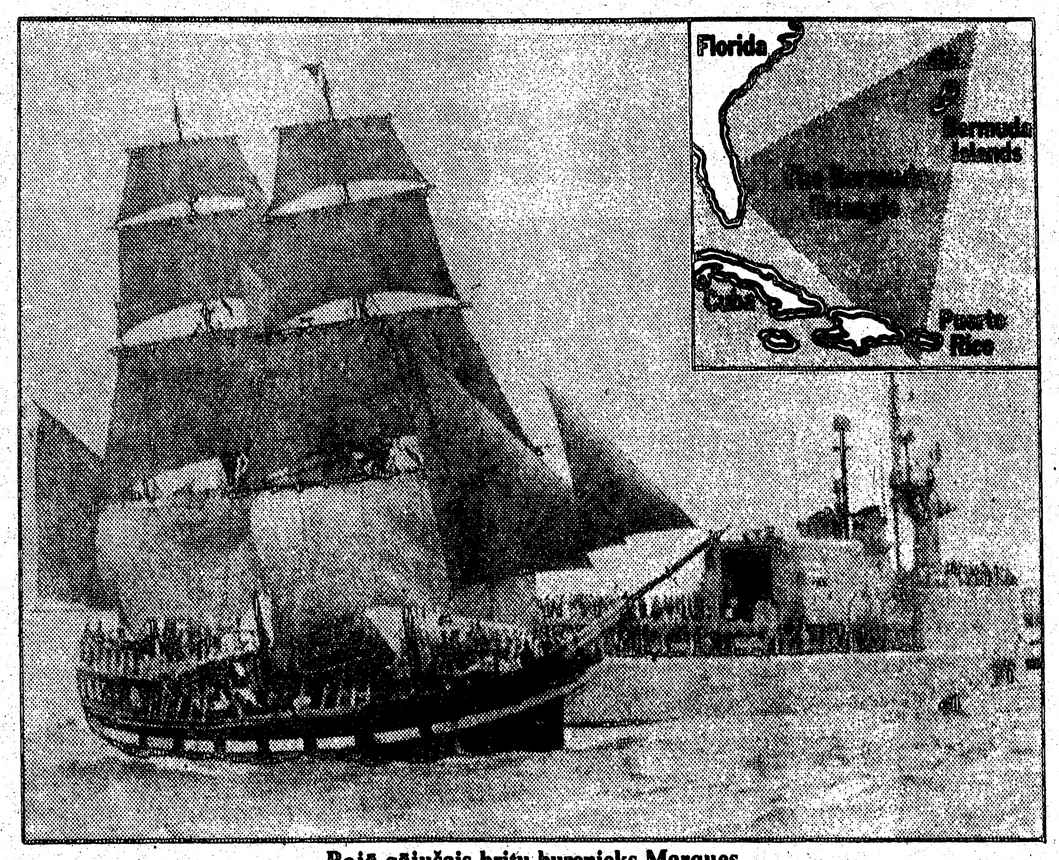

Bojā gājušais britu burenieks Marques.

Sarīkojumu Kalendārs

20. jūlijā pl. 20 un
21. jūlijā pl. 19 Saules jostas Mārpuķītes izrādes Minklera auditorijā (sk. slud. LA nr. 23)
3. novembrī komponista Jāņa Kalniņa jubilejas koncerts Toronto. Apvienotie koŗi.

TORONTO
LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS
26. SEZONAS KONCERTI

22. oktobrī, pirmdien, vijolnieks Gunārs Larsens no Šveices.
27. novembrī, otrdien, vijolniece Ieva Graubiņa no Anglijas.

1985. gadā

25. februārī, pirmdien, baritons Pauls Berkolds no ASV.
9. aprīlī, otrdien, mecosoprāns Ileāna Pētersone no Zviedrijas.

Visi koncerti notiks Town Hall pl.20.00

SIDRABENĒ

23. jūnijā — Līgosim kā vēl nekad!

MEŽCIEMS

23. jūnijā Jāņu sarīkojums.

ST. CATHERINES

27. maijā no pl. 13—17 — vanadžu kopas rīkotā latviešu pēcpusdiena, sakarā ar Daudzkultūru festivālu, Daudzkultūru Centrā, 185 Bunting.

BĒRZAINE

16. jūnijā DV meistarsacīkstes šaušanā un Jāņu ielīgošana.

SAULAINĒ

23. jūnijā Jāņu sarīkojums.

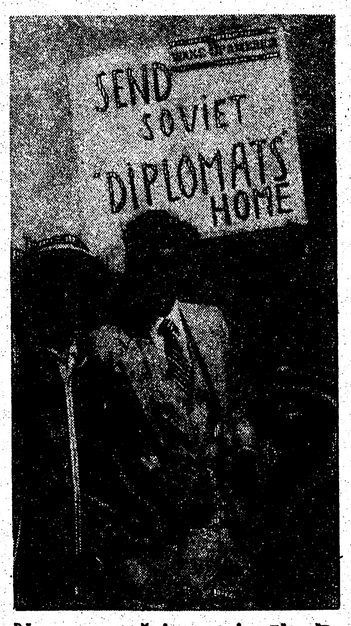

Nenogurstošais nacionālpolitiskais cīnītājs red. O. Akmentiņš pretkomūnistu demonstrācijā Bostonā.

Rakstnieka Arnolda Apses kapakmens iesvētīts 26. maijā Francijā, Valšeides kapsētā

Paldies Daugavas Vanagu organizācijai visās zemēs un daudzajām privātām personām, kas devuši līdzekļus!

Pateicoties pēdējā laikā Latviešu Centrālkomitejas Vācijā kontā ienākušajiem ziedojumiem, bija iespējams samaksāt visu summu. Norēķinu piesūtīsim visām DV organizācijām un ziedojumu vācējiem ar listēm. Ja būs vēl kādas iemaksas, tās ieskaitīsim Arnolda Apses rakstu iespiešanas fondā, ko pārzinās Andrejs Krūmiņš Francijā, kas jau tagad kārto rakstnieka grāmatu izdošanu.

Austra Rudzīte
Minsterē.

Istaba
izīrējama vieniniekam
Islingtonā. 231-1041 vakaros.

Viktors Neimanis

Olimpiskās uguns ceļš

Kopš 8. maija olimpiskā uguns atrodas arī Amerikā. Iededzināta Olimpijā, Grieķijā, pārvesta ar lidmašīnu uz Ņujorku, tā 8. maijā, pēc īsas ceremonijas Apvienoto Nāciju nama priekšā, ar olimpiskās lāpas stafeti tagad uzsākusi savu ceļojumu uz divdesmit trešo olimpisko spēļu pilsētu Losandželosu. Olimpiskās lāpas maršruts ir 9000 jūdzes ap 15,000 kilometru garš, tas ved cauri ASV 33 pavalstīm un ilgs pavisam 80 dienas līdz olimpiskā stadiona sasniegšanai 25. jūlijā svinīgajā spēļu atklāšanas brīdī. Starp piecpadsmit tūkstošiem olimpiskās lāpas nesējiem būs pārstāvēta daļa no amerikāņu sabiedrības šķērsgriezuma: slaveni sportisti, olimpisko spēļu uzvarētāji, filmaktieŗi, mākslinieki, politiķi, karavīri—kadeti, intelliģence, strādnieki, jaunatne, un, saprotams, tūkstošiem vienkāršu olimpiskās idejas entuziastu, uz kuŗiem katrā zemē lielā mērā balstās veselīga olimpiskā kustība. Un tā līdzās Kessium Klejam (Cassius Clay) 1960. gada olimpisko spēļu uzvarētajam Romā, boksa pasaules čempionam, kas vēlāk pārdēvējās par Muhamedu Ali, atsevišķu etapu dažādu slavenību skaitā skries arī pazīstamā filmaktrise, liberāli „iekrāsotā" Džeina Fonda. No sporta pasaules Džesija Ovena, Berlīnes olimpiades četrkārtīgā uzvarētāja, daudzcīņnieka Džimija Torpe (Thorpe), 1912. gada Stokholmas olimpisko spēļu „atlētu atlēta" vārdus atgādināja viņu mazbērni: Džīna Ovena Hemphille un Bilijs Torpe, kas abi bija izvēlēti olimpiskās lāpas stafetes pirmajam etapam Ņujorkā.

Olimpiskās uguns iededzināšana, kas simboliski saista šodienu ar pagātnes dienām, ir allaž bijis viens no skaistākiem olimpisko spēļu atklāšanas brīžiem. Šajā sakarā pirms dažām nedēļām amerikāņu prominentajā laikrakstā „New York Times" bija lasāms interesants ierosinājums: proti, Losandželosas olimpiskās lāpas stafetes pēdējai maiņai aicināt četrkārtīgo zelta medaļu ieguvēju, čechu gargabalnieku Emilu Zatopeku un, līdzās viņam, holandieti Faniju Blankeru-Koenu, kuŗa 1948. gada olimpiadā Londonā izcīnīja 4 zelta medaļas, amerikāņu sprinteri, 1960. gada Romas olimpiadas trīskārtējo uzvarētāju Vilmu Rudolfi, arī kādu no padomju zelta medaļniekiem, atstājot izvēli Padomju olimpiskās komitejas ziņā. Diemžēl, šīs idejas īstenošana pašreizējos apstākļos liekas nereāla. Pat ja Čechoslovakija piedalītos Losandželosā, jāšaubās vai tā pievienotos Zatopeka izraudzīšanai, kuŗu pēc 1968. gada notikumiem vispirms degradēja no virsnieka, pulkvežleitnanta dienesta pakāpes par vienkāršu kareivi, pēc tam galīgi izstūma no čechu armijas. Kādu laiku Emils Zatopeks, kādreizējais savas tautas sporta varonis, bija spiests pelnīties kā ielu aptīrītājs.

Atskatoties uz olimpiskās uguns ceļojumiem agrāk, jāteic, ka olimpiskās lāpas stafetei ne vienmēr veicies tik gludi kā iepriekš ieplānots. Septītajās Ziemas olimpiskajās spēlēs Kortinā Dampeco, Italijā, pēdējais lāpas nesējs ātrslidotājs Gvido Karoli, kuŗam bija uzticēta olimpiskās uguns iededzināšana, pakrita ar visu lāpu. Savi sarežģījumi radās arī 1952. gadā Helsinku olimpisko spēļu rīkotājiem. Lai ietaupītu vairākus tūkstošus kilometru, somi bija lūguši Kremlim atļaut olimpiskās lāpas stafetei šķērsot nelielu nostūri no Igaunijas territorijas. Taču Staļins šo lūgumu noraidīja, un somiem neatlika nekas cits, kā virzīt stafeti pa gaŗo apkārtceļu:

(Turpinājums 20. lp.)

Sācies olimpiskās lāpas skrējiens uz Losandželosu.

RAIBĀ NEDĒĻA

MONDĒLA UZVARA UN IZREDZES

Demokratu partijas kandidāta izraudzīšana ASV prezidenta vēlēšanām novembrī ir nozīmīgs politisks notikums ASV dzīvē, jo uzvaras gadījumā līdzšinējo Rēgena administrāciju atvietotu demokrati ar gluži atšķirīgu iekšpolitisko un ārpolitisko programmu. Bij. viceprezidents Valters Mondēls priekšvēlēšanu kampaņā ir nodrošinājis sev

Mondēls būs vājš pretinieks Rēgenam.

pietiekamu delegātu balsu vairākumu, lai panāktu savu nominmāciju jau vēlēšanu pirmajā gājienā. Viņa nopietnākam sāncensim senātoram Gerijam Hartam izdevās iegūt par apm. 500 mazāku delegātu skaitu, bet trešajam sāncensim, nēģeru sludinātājam Džeksonam nominēšanas izredzes nekad nebija reālas.

Mondēls jau paspējis deklarēt savu uzvaru priekšā stāvošajā demokratu kongresā Sanfrancisko. Senātors Harts to apstrīd, jo delegāti kongresā var mainīt savus ieskatus. Pēc lietpratēju vērtējuma Mondēlam ir tiešām vislielākās izredzes panākt savas kandidatūras apstiprināšanu šajā kongresā, bet tajā pašā laikā arvien lielākas kļūst šaubas par to, vai Mondēls spēs nopietni apdraudēt republikāņu partijas kandidātu tagadējo prezidentu Ronaldu Rēgenu. Vairāki demokratu partijas politiķi nobažījušies par to, ka, izraugot Mondēlu, partija jau kongresā zaudēšot novembŗa vēlēšanās. Senātors Harts apgalvo, ka viņš esot vienīgais, kas spējot apdraudēt Rēgena palikšanu Baltajā namā uz nākamajiem četriem gadiem. Sabiedriskās domas pētīšanas institūti šo Harta apgalvojumu apšauba, jo Rēgena popularitāte tautā tieši pēdējos mēnešos ir kāpusi par apm. 10 proc. Te jāievēro arī tas, ka priekšvēlēšanu kampaņā Mondēls, Harts un Džeksons nav viens otru taupījuši. Tagad būtu jāsalīgst miers un jārestaurē partijas vienotība, bet rētas tik viegli nedzīst. Pagaidām pāragrs ir minējums par to, ka Mondēls viceprezidenta amata kandidātam aicināšot senātoru Hartu.

KAPA MIERS

Prezidents Rēgens, atgriezies Vašingtonā no desmit dienu ilga Eiropas ceļojuma, kuŗā viņš apmeklēja Īriju, piedalījās sabiedroto invāzijas atceres svinībās Normandijā un dominēja sešu valstu saimniecisko problēmu kongresā Londonā, preses pārstāvjiem izteicies: „Mēs varam raudzīties nākotnē daudz paļāvīgāk. Mūsu pretinieku mēģinājumi radīt samulsumu un izjaukt mūsu vienību nav īstenojušies. NATO sabiedroto spēks un apņemšanās ir pārsteiguši Kremli. Varbūt tiešām šī pārsteiguma dēļ Maskava atturas no jebkādiem svarīgiem lēmumiem. Mēs neesam aizcirtuši durvis sarunām ciet. Varbūt ka pēc visu faktu rūpīgas apsvēršanas Maskava pieņems pozitīvu lēmumu, un mēs viņu priekšlikumus uzklausīsim."

Rēgens: „Kremlī apmulsums."

Runājot par Londonā redzētām masu demonstrācijām, kas bija vērstas pret ASV ieroču novietošanu Eiropā, Rēgens norādīja: „Es nedomāju, ka viņi pārstāv vairākumu, un es šaubos, vai viņi pilnīgi apzinās savas rīcības sekas. Viņi domā, ja mēs noliksim ieročus un paliksim stāvot tukšām rokām, tad kaut kādā veidā radīsies paliekams miers. Ja viņi rūpīgi saskatītu un pareizi novērtētu mūsu soļus, viņi varbūt savus uzskatus mainītu, jo miers, pēc kā viņi tagad dzenas, var izrādīties liktenīgs — tas var būt kapa miers."

KREMĻA SLEPENĀ DIENESTA AKTĪVITĀTES KANADĀ

Aizvadītajā nedēļas nogalē Toronto Jorkas universitātes Stratēģisko studiju semināra ietvaros par Pad. savienības slepenā dienesta aktīvitātēm Kanadā un ASV runāja arī Karaliskās jātnieku policijas Pretizlūkošanas daļas šefs Džons Starness.

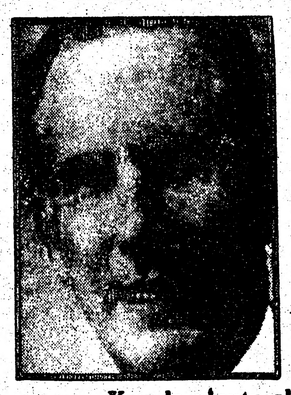

Starness: „Kremļa aģentu aktīvitāte drāmatiski augusi."

Viņš norādīja, ka daudzas politiskas grupas slepeni saņem Kremļa financiālu atbalstu. Bieži vien atsevišķus indivīdus ievilina KGB tīklā ar šantažu, iebaidīšanu vai izspiešanu. Valdības ierēdņi, diplomāti, žurnālisti, zinātnieki, sportisti un tūristi, kas šādā veidā nokļūst Kremļa slepenā dienesta rīcībā, sākumā nemaz neapzinās, ka viņi kalpo svešas varas interesēm. Sevišķi lielu vērību krievu aģenti veltī tiem atsevišķiem individiem, kam radi dzīvo Pad. savienībā. Tāpat izmanto visas iespējas to tūristu psicholoģiskā novērtējuma radīšanai, kas ciemojas Pad. savienībā un Austrumeiropas valstīs. Džons Starness apgalvoja, ka tieši pag. gadā Kremļa slepenā dienesta aktīvitātes Kanadā ir drāmatiski kāpinātas. KGB aģentu aktīvitāte ir vērsta pret etniskām grupām un atsevišķām personām, kas iedrošinās atklāti runāt par briesmām, kas rietumiem draud no komūnistu ekspansijas plāniem. Lai šādus savus politiskos pretiniekus iznīcinātu, Kremlis izlieto visus paņēmienus un, lai tiem atņemtu ticamību, pirmā kārtā mēģina tos nomelnot kā nacistu simpatizētājus vai kaŗa noziedzniekus.

Maldīgs ir dažu Kanadas politiķu paustais uzskats, ka Pad. savienības valdība un Kremļa slepenais dienests esot divi neatkarīgi iestādījumi. Tāpat aplams esot uzskats, ka drastiski soļi pret Kremļa slepenā dienesta aģentiem varētu ietekmēt Kanadas saimnieciskos darījumus ar Pad. savienību — kviešu pārdošanu Maskavai.

VĀCIEŠI STREIKO

Rietumvācijas saimnieciskā uzplaukuma pamatā pēckaŗa gados nenoliedzami bija darba devēju un strādnieku pozitīvās savstarpējās attieksmes.

Kanclers Kols netiek galā ar streikotājiem.

Gadu tecējumā aina ir mainījusies. Pag. mēnesī Rietumvācijas rūpniecību tikpat kā paralizējis metalstrādnieku streiks, kuŗā iesaistīti simtiem tūkstoši dzelzraktuvju un auto rūpniecības strādnieku. Streikotāji prasa, lai līdzšinējo 40 stundu darba nedēļu pārvērstu par 35 stundu un paturētu to pašu atalgojumu nedēļā. Rietumvācijas saimnieciskie lietpratēji, savukārt, norāda, ka streikotāju prasību ievērošana bīstami apdraudētu Rietumvācijas eksportu, jo līdz ar to ražojumu cenas starptautiskā tirgū augtu par apm. 20 proc. Kanclers Kols mēģina atrast kompromisu, bet sociāldemokrati politisku iemeslu dēļ ignorē saimnieciskās reālitātes un atbalsta streikotājus.

JAUNĀ KANADAS MINISTRU PREZIDENTA VĒLĒŠANAS

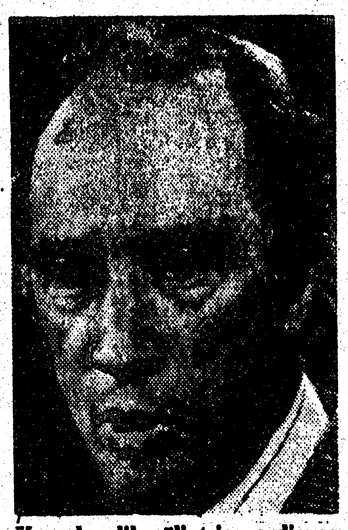

Kanadas liberāļi teica ardievas ministru prezidentam Trudo.

Šīs nedēļas nogalē Otavā notiek liberāļu partijas kongress, kuŗā pēc līdzšinējā ministru prezidenta Pjēra Trudo aiziešanas ievēlēs jauno partijas līderi. Jaunievēlētais partijas vadonis līdz nākošajām federālām parlamenta vēlēšanām būs arī jaunais Kanadas ministru prezidents.

Politisko komentātoru vērtējumā Džonam Terneram, kas 1975. gadā principiālu iemeslu dēļ aizgāja no valdības un politiskās dzīves, ir vislielākās izredzes dabūt delegātu vairākuma atbalstu. Ļoti iespējams, ka viņu jau nominē vēlēšanu pirmajā gājienā. Ternera nopietnākais sāncensis ir kvebekietis Kretjēns, bet pārējiem četriem kandidātiem partijas delegātu starpā atbalsts ir ļoti niecīgs.

Tāpat kā pag. gadā konservātīvo partijas līdera vēlēšanās, arī liberāļu partijas kongresā Otavā šajā nedēļas nogalē klāt būs mūsu laikraksta redaktors un novērotāji.

TANKI PRET ZELTA TEMPLI

Pasaules uzmanības centrā aizvadītajā nedēļā bija drāmatiskie notikumi Pundžabas provincē, Indijā, kur, lai izbeigtu konfrontāciju ar kareivīgo sīku dumpiniekiem, Indira Gandija pavēlēja karaspēka vienībām ieņemt nemiernieku galveno mītni — Zelta templi Amritsarā. Šajā konfrontācijā bojā gāja pāri par tūkstoš upuŗu.

Sīku nemieru cēlonis ir prasība pēc politiskas autonomijas. Pundžabas provincē dzīvo apm. 12 milj. sīku, kas reliģijas un kultūras ziņā un ieražās atšķiras no pārējiem indiešiem.

Gandija apgalvo, ka sīku nemierniekus atbalstot Pakistana un arī Pekinga. Notikumi tālajā Amritsaras templī atbalsojās visā pasaulē, kur sīku demonstranti apbrīnojamā vienprātībā nosodīja Indiras Gandijas rīcību un deklarēja cīnīties līdz viņu prasību pēc suverēnas valsts radīšanas īstenošanai.

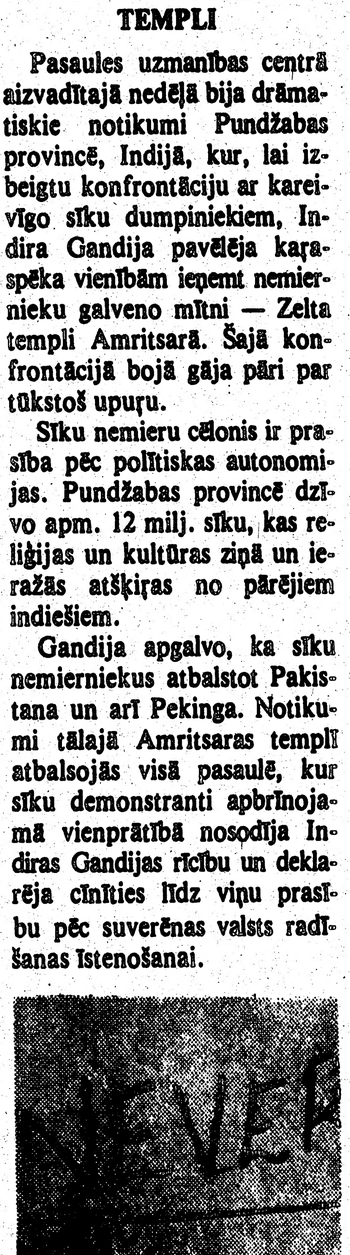

Sīku demonstrants: „Nekad!"

ASV prezidenta vēlēšanu plakāts spāņu karikatūrista skatījumā.

Chumez Salcedo Gráfico

Grupu lidojumi uz
Dziesmu dienām
Minsterē 1984
AR Air Canada jeb Lufthansa

Cena Kanadas dol. 869, bērniem līdz 11 g. 549, plus 12.50 dol. nodoklis, turp un atpakaļ, ieskaitot busu uz Minsteri, apdrošināšanu u.c. Pērkot pirms 29. febr., 50 dol. lētāk.

Lidojumi: *27. jūlija vakarā*
28. jūlija vakarā.

Par svētkiem un naktsmājām zvanīt **Monikai Jonānei, tālr. (416) 536-5235.**

Par ekskursiju braucieniem zvanīt Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.

HELLO WORLD TRAVEL LTD.

RICHMOND HILL	AVENUE RD. N.	UNION STATION
884-2122	789-5304	368-7451
10520 Yonge St. N. Richmond Heights Plaza	1843 Avenue Rd. (6 blks. North of Lawrence)	65 Front St. West Arrivals Concourse

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
H. Biezais — Šķautnes — meditācijas	$12.00
A. Šilde — Pasaules revolūcijas vārdā	$19.00
L. Bārene — Atvasara, st.	$12.00
Ed. Tomāss — Pededze, Lubāns, Aiviekste	$ 5.50
A. Grīns — Varoņu grāmata	$ 5.50
Pirmie Tūkstoš vārdi, il. vārdn., ies.	$11.00
Dzīvā mašīna (no angļu valodas tulk.)	$11.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust	$14.50
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas	$17.50
J. Širmanis — Zilā kalna puisis, jaun.rom.	$10.00
K. Akmens — Asinsbalss, dz. un poēmas	$25.00
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems	$ 8.50
T. Tomsons — Portrets, dz.	$12.00
E. Kreišmane — Es un pīlādžkoks, st.	$10.00
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas	$32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
A. Arājs — Garīgs apskats, rakstu kr.	$ 7.00
Latvija Šodien 1983.	$12.00
J. Mednis — Lūdziet.	$ 2.50
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz.	$12.00
Rūgtais Apenis Nr. 56.	$ 3.50
Teach Yourself Latvian.	$ 9.00
K. Ķezbers — Rumba, rom.	$12.50
T. Brence — Ik brīdi svētī sirds, dz.	12.50
A. Melnalksnis — Rotaļas	$ 6.75
Eg. Grīslis — Toreiz un tagad ticībā, esej.	$18.00
L. Ozolkalne — Pārnākšana	$ 9.00
K. Pētersons — Dieva meklētāji	$14.00
K. Arums — Ačgārnā māja, pasakas	$ 7.50
J. Veselis — Māras sauciens.	$15.00
E. Andersons — Latvijas bruņotie spēki	$38.00
Alma Bēne — Pērnā Zīle, dz.	$14.50
V. Mangulis — Latvia in the wars of the 20th C.	$26.25
O. Šmits — Žēlastības brīnumi	$ 4.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	16.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.
sestdienās pl. 9—13.00 dienā

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai
no pl. 15.00—20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

Mūzika dziesmu dienās Minsterē

Mūsu dziesma ir svešumā, bet ar tautasdziesmas spožumu tā skan kā tikko pacēlusies no Latvijas birzs, pasaulei cauri. No Latvijas zemes tuvuma Gotlandē dziesmā ielīst jauns spēks un krāšņums, no jaunām sirdīm un balsīm Minsterē jauns prieks. Dziesma skan augstu kā saule. No Dikļiem līdz Minsterei skan dziesma, un pār viņu ir viegla rītdienas dvesma. Piemini Latviju. Turi Latviju dziļi ieslēgtu savā sirdī (V. Dreimane).

Daudz ir dzirdēts, rakstīts, runāts par PBLA Dziesmu dienām Minsterē. Šī latviešu tautas svētku nedēļa tuvojas, vēl atlikuši tikai pāris mēneši, tādēļ gribētu sniegt informāciju kā aktīviem dalībniekiem, tā viesiem par sarīkojumiem, kuros atskanēs mūsu tautas mūzika.

Atklāšanas sarīkojumā atskanēs tautasdziesmas un oriģinālkompozicijas mūsu jaunākās paaudzes priekšnesumā. Tie, kas atceras 4. Eiropas dziesmu svētku A. Vītoliņa „bērnu rītu", zina, ka nav nekā aizkustinošāka un patīkamāka sirdij, ausij un acīm par bērnu un jauniešu iejutīgu un dedzīgu dziedājumu. Šis sarīkojums pierādīs kārtējo reizi, ka latviešu mūzikālais pūrs ir labās rokās.

Pirms dievkalpojuma Doma laukumā mēs visi kopīgi dziedāsim trīs dziesmas — Pūt vējiņi, Mazs bij tēva novadiņis, Tev mūžam dzīvot, Latvija.

Dievkalpojuma laikā apvienotais Zviedrijas koris L. Pukītes vadībā atskaņos mūsu komponistu garīgās kompozicijas. Darbi ērģelēm atskanēs B. Miezes-Trauciņas izpildījumā.

A. Kalniņa opera Baņuta pieder pie latviešu mūzikas šedevriem. Minsterē būs iespēja šo operu izbaudīt Ņujorkas koŗa, solistu Filharmonija Hungarika orķestŗa izpildījumā A. Jansona vadībā. Gribu atgādināt, ka Eiropā līdz šim visa opera netika izrādīta, tādēļ apmeklējot šo izrādi, varēsim iegūt priekšstatu par drāmatismu, lielisko orķestrāciju, motīviem un temām, kuŗas pazīstam tikai no platēm.

Mičotāji, M. Zandberga vīru koris, MLĢ dejotāji, koklētāji, dziedātāji, kuŗš gan viņus nav dzirdējis vai redzējis? MLĢ Daudzinājumā piedalīsies viņi visi!

Šis sarīkojums iepazīstinās publiku ar MLĢ mūzikālās vēstures kulminācijām, sākot ar MLĢ dibināšanu līdz šodienai. Uz skatuves redzēsim gan bijušos skolniekus ar „labklājības" vēderiņiem un „filozofiskām" pierēm, gan tagadējos audzēkņus. Viņi visi bija piedalījušies vai piedalās MLĢ ansambļos, deju grupās, korī un reprezentē MLĢ vienreizību. Pēc šī sarīkojuma mēs visi sapratīsim, ka MLĢ ir latviešu talantu krātuve, kuŗa mums neatlaidīgi jāpilda ar jauniem spēkiem mūsu kultūras nākotnei.

Ja man kāds jautātu, kas ir labākais latviešu sieviešu koris rietumu pasaulē, atbilde būtu īsa — Zīle. Šis koris ar savu savdabīgo tembru, ekselento dikciju un precīzo intonāciju iepazīstinās mūs ar savu programmu koncertā, kas notiks 1. augustā. Bez šaubām, šīs vienības augstā profesionālā kvalitāte ir, pēc manām domām, vispopulārākā latviešu diriģenta brīvajā pasaulē A. Purva nopelns.

Kas notiek, ja kopā sanāk septiņi līdz desmit profesionāli mūziķi? Tas taču ir pavisam skaidrs — Atbalss, Kolibri, Solaris. Ansambļu kopkoncerts ir latviešu mūzikas jaunrades platforma. Ansambļi iepazīstinās klausītājus ar folkloras iespējām mūzikas ietvaros, kā arī daudziem jaundarbiem un citām oriģinālkompozicijām. Atbalss, Kolibri un Solaris mūzikālā profesionālisma dēļ latviešu mūzikas attīstībai tika doti svarīgi impulsi. Es nedomāju, ka iepriekšējie dziesmu svētki bez šo ansambļu piedalīšanās būtu tik krāšņi izdevušies.

Dižsarīkojums kopkorim No Dikļiem līdz Minsterei — šis kopkoŗa koncerts atšķirsies no citiem dziesmu svētku kopkoŗu koncertiem ar to, ka tas būs grandiozs latviešu koŗa literātūras un dziesmu svētku vēstures atskats. Programmas pirmā daļā izraudzītas ik pa vienai dziesmai no pirmajiem desmit dziesmu svētkiem Latvijā, to starpā Rīga dimd, Gaismas pils, Mūžam zili, kā arī viena no nepazīstamākām dziesmām Ūdens meita. Šo dziesmu atskaņoja 3. Dziesmu svētkos Latvijā, un tā atspoguļo tā laika komponistu meklējumus latviešu koŗa dziesmas žanrā. Lai gan šinī dziesmā sadzirdam ziņģiskumus, klausītājus tā tomēr noteikti ietekmēs ar savu vijīgumu, pieticīgām harmonijām un melodrāmatismu.

Bieži vien koristi sūdzējušies par „grūtām" dziesmām. Man jāsaka, ka arī man ne pārāk patika „mocīt" koristus, lai koncertā bažītos — iznāks vai neiznāks? Šoreiz tas ir citādi. Mūsu ansambļi bija ar mieru šīs dziesmas atskaņot. Tādā veidā varēsim garantēt kvalitāti izpildījuma ziņā, neapgrūtinot koristus ar deviņu stundu mēģinājumiem.

Otrā programmas daļā dziesmas reprezentēs dziesmu svētkus patvēruma zemēs. Kulmināciju šinī sarīkojumā veidos PBLA dziesmu dienu Gotlandē vadmotīva dziesma „Svešai zemē" (Taisīšu tiltu pār plašo jūru), un šo svētku vadmotīva dziesma Piemini Latviju. Koncerta programmu papildinās divi teicēji (V. Dreimanes teksts), kas mums liks saprast un izjust visu Dziesmu svētku atmosfairu, piemēram, Latgales dziesmu svētki 1940. gada 16. jūnijā, kad padomju tanki jau stāvēja uz Latvijas robežām.

Visiem zināms, ka dziesmu svētki ir latviešu kultūras forums, bet PBLA dziesmu dienas ir tautas svētki, pieejami un saprotami visiem tautiešiem. Lai aizsargātu dziesmu svētku tradicijas, dziesmu dienu programmā neietelp: solistu koncerts, simfoniskais koncerts, un kopkoŗa koncerta programmā trūkst līgo dziesmas un kantāte Tēvijai, turpretim ir iecerēti daudzi jauninājumi, kas pasvītrā šo dziesmu dienu globālo nozīmi.

Nobeidzot teikšu tikai vienu: visi kopīgi pieminēsim Latviju Minsterē, lai mūsu Dziesma skan pāri visām robežām visā pasaulē!

Marks Opeskins
1984.g. PBLA dziesmu dienu Minsterē mūzikālās daļas vad.

Maiznīca un delikatešu veikals
Lielā izvēlē eiropiešu kūkas, gaļas un maizes.
Putu krējums un kūkas mūsu speciālitāte.
Viss vēlamais katra veida viesībām.
Restorāns un kafejnīca 80 personām.
Liels auto novietošanas laukums mājas aizmugurē.

GRUPU LIDOJUMI UZ

DZIESMU DIENĀM MINSTERĒ

1984.G.

Pavadonis prof. Dr. Gunars Šubiņš

NR. 1 — 29. JŪL. — 6. AUG. $1190.00 (US $975.00)
NR. 2 — 29. JŪL. — 12. AUG. $1330.00 (US $1090.00)

Ieskaitīts lidojums turp un atpakaļ, viesnīca un brokastis, visi transferi u.c.

* Iespējama atgriešanās arī vēlāk — bez piemaksas
* Pieejamas daudzas Eiropas tūres, Oberammergauas spēles, Euralpases un Studentu pases.

Rezervācijas jau pieņem

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT. M6R 2K9

Tel.: (416) 531-3519

Runājam latviski

Kreditsabiedrība ar 18 milj. dol. budžetu

Latviešu Kreditsabiedrība Toronto darbības gadu beidza 31. martā. Aizvadītais saimniecības gads beidzies ar labiem panākumiem, kā rāda mēneša sākumā biedriem izsūtītais darbības pārskats ar aicinājumu ierasties gada sapulcē sestdien, 16. jūnijā, pl. 9.30 Latviešu Namā. Pēc sapulces turpat atzīmēs kreditsabiedrības 25 gadu darbību. Līdzi ņemamas biedru grāmatiņas, kas būs uzrādāmas reģistrējoties.

Aizvadītajā gadā biedriem noguldījumu augļos un dividendēs izmaksāti 1.193.268 dol. Kreditsabiedrības ieņēmumi no aizdevumiem un citiem ienākumiem bijuši 1.876.375 dol., izdevumi 462.582 dol., dodot peļņu 1.413.793 dol., bet atskaitot 1.193.268 dol. — kas izmaksāti biedriem augļos par noguldījumiem un dividendēs — kā arī ienākumu nodokli un neoperātīvos izdevumus, tīrā peļņa bijusi 122.851 dol. salīdzinājumā ar 115.982 dol. pagājušā gadā.

Kā savā pārskatā vēl norāda kreditsabiedrības valdes priekšs. T. Kronbergs, diezgan ievērojams ir arī biedru akciju kontu noguldījumu pieaugums uz 1.353.248 dol. salīdzinājumā ar pag.g. 267.871 dol., kas liecina par uzticēšanos savai kreditsabiedrībai. Par kreditsabiedrības darbības uzlabošanos atzinīgu vērtējumu devis arī jaunais pārvaldnieks I. Alksnis, kas šo amatu uzņēmies tikai šā gada martā, mēnesi pirms saimniecības gada beigām. Nevar paiet garām ievērojamam 10.000 dol. kreditsabiedrības devumam mūsu sabiedriskās un kultūrālās dzīves atbalstam.

Kreditsabiedrības bilance š.g. 31. martā bijusi 17.915.006 dol., pārsniedzot iepriekšējā gada bilanci par 325.000 dol. Aizdevumu komisija, kuŗā darbojas priekšsēdis A. Kristapsons, sekretārs E. Bērziņš un loceklis G. Briedītis, pag. gadā sanākusi 52 sēdēs un apstiprinājusi aizdevumus kopsummā par 7.553.085 dol. vai 33,2 proc. vairāk nekā iepriekšējā darbības gadā. Vislielākā summa aizdota uz 109 pirmajām hipotēkām — 6.561.689 dol. un 5 otrām hipotēkām — 170.500 dol. 137 personiskos aizdevumos izsniegti 820.896 dol. Arī šie skaitļi salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ievērojami auguši, samazinoties aizdevumiem pret otrām hipotēkām.

Revīzijas komisija, kuŗā darbojas priekšsēdis K. Gāle, sekretārs E. Broders un loceklis J. Ozols, pulcējušies sēdēs ik mēnesi, sevišķu vērību pievēršot aizdevumu piešķīrumiem. Jaunus aizdevumu pieprasītājus neuzņem par biedriem, ja viņi neatbilst statūtu noteikumiem. No jauniem aizdevumu pieprasītājiem prasīja rakstveida apliecinājumu, ka viņi spējīgi aizdevumu atmaksāt.

Zvērinātie revidenti (Deloite Haskins & Sells) pārbaudījuši kreditsabiedrības bilanci, ienākumus un nesadalītās peļņas pārskatus un financiālā stāvokļa pārmaiņas uz š.g. 31. martu. Revidenti atzinuši, ka pievienotie financiālie pārskati ,,dod skaidru ieskatu par Latviešu Kreditsabiedrības financiālo stāvokli uz 1984. gada 31. martu un operāciju rezultātiem gada beigās saskaņā ar grāmatvedības principiem, kas lietoti līdzīgi kā iepriekšējā gadā.''

V. S.

Mans mīļais māsas dēls un krustdēls,
mans sievas māsas dēls un mūsu brālēns

civ. inž. Jānis Edgars Grāvlejs

* 1959. gada 28. aprīlī Toronto,
† 1984. gada 3. jūnijā dziļā okeana dzīlē pie Bermūdas salas.

Skumjās Tevi piemin
Dace, Valdemārs, Karina un Pēteris Zvanītājs

**Ak dzīves dienu gājums —
Cik ātri paiet tas.**

Mans mīļais mazdēls

civ. inž. Jānis Edgars Grāvlejs

* 1959. gada 28. aprīlī Toronto,
† 1984. gada 3. jūnijā okeana dzelmē pie Bermudas salas.

Skumjās Tevi vienmēr
mīļā atmiņā paturēs Tavs
vecpaps Edgars Broders

**Vairs neredzēšu Tevi,
Kad smaidot man roku devi.**

Tālu no mājām, dziļā okeana dzelmē dus mūsu mīļais dēls, brālis un mans mīļais draugs

civ. inž. Jānis Edgars Grāvlejs

* 1959. gada 28. aprīlī Toronto,
† 1984.g. 3. jūnijā okeanā pie Bermūdas salas.

Dziļās sērās skumst
**māte Ināra-Inta, tēvs Jānis,
māsa Ruta un Zinta Briedis.**

**Tavs sirsnīgais smaids
un možais prāts
ir dziļā dzelmē
apglabāts.**

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

14. jūnijā, ceturtdien, pl. 19.30 tautas sēru dienas svētbrīdis.

17. jūnijā pl. 11 tautas sēru dienas kopdievkalpojums ar igauņu draudzi un lietuviešu pārstāvjiem; mūzikāli priekšnesumi, dziesmu lapiņas.

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

14. jūnijā pl. 19.30 Aizvesto piemiņas dievkalpojums Sv. Paula katedrālē. No latviešu draudzēm piedalīsies archibīsk. A. Lūsis, māc. J. Cālītis un māc. A. Celms.

17. jūnijā pl. 11 Trīsvienības svētku dievkalpojums, māc. J. Cālītis.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

17. jūnijā pl. 15 dievkalpojums.

24. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Ave.

14. jūnijā pl. 19.30 Baltiešu kopdievkalpojums aizvesto piemiņai Sv. Paula katedrālē.

17. jūnijā dievkalpojums nenotiks.

24. jūnijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Lūgšanas sanāksmes notiek katru trešdienu pl. 19.30.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

17. jūnijā pl. 13.30 dievkalpojums aizvesto atcerei Grace United baznīcā. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē sarīkojums ar Ojāra Ieviņa (no Hamiltonas) referātu un kafijas galdu.

MONTREALAS DRAUDZES

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal, P.Q. H4B 2G6. Tālr. 489-3224. Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks St.

10. jūnijā pl. 14 Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu Pētera baznīcā.

17. jūnijā pl. 14 Tautas sēru dienas dievkalpojums Pētera baznīcā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES ,,LABĀS ZIŅAS'' RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Atgriezieties no grēkiem un liecieties kristīties ikviens Jēzus Kristus vārdā, lai jūs dabūtu grēku piedošanu un saņemtu Svētā Gara dāvanu. (Ap. d. 2:38).
Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā:
- liela izvēle eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju klinģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Specializējies kontaktlenžu nozarē.
Liela izvēle eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Humphrey Funeral Home
A.W. Miles Chapel
1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

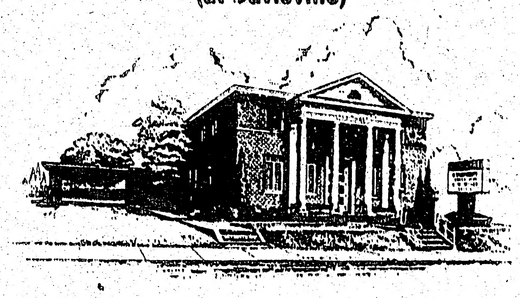

Toronto centrā vislabāk situētais bēru nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēru namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.
487-4523

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLESNEST

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīne
Soffit Fascia Rainware
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(ieeja no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Anglijā miris kapt. Jānis Vēveris

Koventrijā 19. aprīlī 76 g. vecumā miris bij. Latviešu leģiona 15. div. Sakaru bataljona komandieris kapt. Jānis Alfrēds Vēveris. Viņš dzimis 1908.g. 2. martā Valmierā, beidzis Kaŗaskolu 1931.g. ar 1. šķiru un par dienesta vietu izvēlējies 9. Rēzeknes kājnieku pulku. 1934.g. Sakaru batalj. beidzis elektrotechniķu kursus un palicis šai bataljonā par apmācītāju. Tā gada 18. nov. paaugstināts virsleitnanta pakāpē. Komandēts uz Lietuvu iepazīties ar kaimiņu armijas sakaru dienestu. Vēlāk bijis Sakaru batalj. komandiera adjutants.

1943.g. komandējis apmācības bataljonu Bolderājā un Tukumā. Frontē paaugstināts kapteiņa pakāpē un vēlāk iecelts par 15. div. Sakaru batalj. komandieri. 1947.g. iecelojis Anglijā. Koventrijā strādājis pilsētas sociālās aprūpes departamentā līdz 1973.g., kad pensionējies.

Bijis viens no Daugavas Vanagu Fonda Koventrijas nod. dibinātājiem. Uzņēmies dažādus amatus nodaļas valdē un revīzijas komisijā, kā arī bijis delegāts. 10 gadus vadījis turienes latviešu skolu un bijis bērnu svētku rīkotājs nodaļas Mūsmājās. Bijis viens no prāvā īpašuma pirkšanas iniciātoriem. Apbalvots ar zemes valdes atzinības rakstu. Līdz mūža beigām piedalījies vai visos nozīmīgākos sabiedriskos notikumos, kā piem., Latvijas valstssvētkos vēl pērnā novembrī.

Bēres notika 27. aprīlī, izvadot draudzes māc. Jurim Jurģim. Bija kādi 60 pavadītāji, starp tiem arī vietējās DVF nodaļas vadība un bij. darba vietas kollēgas. DV centrālās valdes vārdā vainagu nolika un piemiņas vārdus teica Latviešu leģiona archīva referents Indulis Kažociņš. Ģimene bēŗu azaidu bija izkārtojusi Mūsmājās. Par aizgājēju sēro dzīvesbiedre Helēna, dēls Jānis, meita Valta un znots Pauls, kā arī dienesta un trimdas līdzgaitnieki.

J. Frišvalds.

Ja jūs braucat kā **eņģelis**

Mums ir **debešķīgas** apdrošināšanas maksas! Pārliecinaities!

759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienās no pl. 8.30 līdz 17, sestd. no pl. 8.30 līdz 15.00. Gaŗās nedēļas nogalēs veikals slēgts sestdienās un pirmdienās.

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

RM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

City of Toronto

Svarīgs paziņojums Toronto pilsētas nodokļu maksātājiem

Tagad jums visiem vajadzētu būt saņēmušiem 1984.g. pēdējo nekustama īpašuma nodokļu maksāšanas paziņojumu. Ja neesat saņēmuši, lūdzu zvanait 947-7115 vai rakstait Tax Collector, City Hall, Toronto M5H 2N2 vai arī nekavējoties apvaicājieties nodokļu informācijas lodziņā, Pilsētas valdes nama apakšstāvā (Tax Information Counter, Main Floor, Citi Hall) iespējami drīz.

Ievērojiet, ka arī tad, ja jūs nesaņemat maksāšanas paziņojumu, jūs tomēr esat atbildīgs par nodokļu samaksu. Pēdējie četri 1984.g. nodokļu maksas termiņi ir 15. jūnijs, 15. jūlijs, 15. augusts un 17. septembrim.

Nodokļus varat samaksāt pilsētas valdē no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 08.30—16.30, katrā Toronto bankā, vai pa pastu ar čeku uz „The Treasurer City of Toronto" vārda — City Hall Toronto.

Atcerieties, ka nodokļi jānomaksā precīzi. Jūsu nodokļus izlietā pakalpojumiem un atvieglojumiem, kas Toronto padara patīkamu tur dzīvot un strādāt. Naudu izlietā pamatskolām, vidusskolām, drazas savākšanai, sniega novākšanai, parkiem un atpūtas vietām, ceļu ierīkošanai un uzturēšanai. Metropoles pakalpojumos ir arī policijas aizsardzība, sociālie pakalpojumi, bērnu aprūpe un ambulances.

G.H. Clarke
City Treasurer.

JAUNA NEKUSTAMU ĪPAŠUMU NODOKĻU ATLAIDE

LAI PALĪDZĒTU NESPĒJĪGIEM UN VECIEM DZĪVOT SAVĀ MĀJĀ

Kāpēc šī jaunā porogramma tika iedzīvināta?

Daudzi vecie un nespējīgie ļaudis vēlas dzīvot kopā ar savām ģimenēm. Tomēr dažos gadījumos mājokļi prasa pamatīgus remontus, kas rezultējas paaugstinātos nodokļos. Mums jāskubina, nevis jāsoda ģimenes, kas cenšas sagādāt mājokļus un atbalstu.

To vērā ņemot, es šodien paziņoju, ka namīpašniekiem, kuŗi uzsāk remontu vai piebūves, īpaši, lai paturētu vecas un nespējīgas personas mājā un sabiedrībā, nodokļu paaugstinājumi, kas citādi notiktu, šinī gadījumā nenotiks.

Budget Statement–May 15, 1984, The Honourable Larry Grossman, Q.C., Treasurer of Ontario.

Vai šī programma paredz tiešu finanču palīdzību remontiem? Nē. Ietaupījums ir samazinātā nekustama īpašuma nodoklī katru gadu, nevis piešķīrumā vai aizdevumā remontiem.

Pēc šīs programmas uzlabojumi netiks ņemti vērā, novērtējot (to assess) māju nodokli varbūtējai paaugstināšanai, ja remonti izdarīti, lai palīdzētu dzīvot mājā nespējīgam un vecam cilvēkam.

Kuŗš var pieprasīt? Katrs māju īpašnieks, kuŗš izdara uzlabojumus ļaudīm, vecākiem par 65 g. un katra vecuma personām, kas ir fiziski vai garīgi nespējīgi un kuŗiem pretējā gadījumā būtu jādzīvo īpašās vietās (institutions).

Vai tikai nespējīgo un veco ļaužu ģimenes var iesniegt šo lūgumu? Ne gluži tā. Piemēram, jūs varat iesniegt lūgumu, ja gribat pieņemt savā mājā draugu. Bez tam nespējīgie vai vecie var paši lūgt tieši, ja izdara remontu, lai turpinātu dzīvot paši savā mājā.

Kāda veida uzlabojumi un remonti ir pieņemami? Katra piebūve, uzlabojums vai pārmaiņa, kas kalpo nespējīgam vai vecam iemītniekam, kvalificējas šai jaunajai atlaidei. Te varētu būt īpašas vannas istabas pārbūves vai mājas piebūves. (Ievērojiet: vispārējie labojumi un mājas uzturēšana neietekmē novērtēšanu tā kā tā).

Vai nodokļu atlaide attiecas uz jau sāktajām vai pabeigtajām pārmaiņām pirms šī programma tika paziņota?

Tikai tie remonti un pārmaiņas, kas sākti pēc 1984.g. 15. maija, kad šī programma tika paziņota, kvalificējas nodokļu atlaidei.

Cik ilga būs šī nodokļu atlaide? Nodokļu atlaide ilgst, kamēr māja ir vecā vai nespējīgā pastāvīgā dzīves vieta.

Kā saņemt šo nekustamā īpašuma nodokļu atlaidi? Pirmais solis ir zvanīt vietējam novērtēšanas birojam (Assessment Office) — skat. sarakstu zemāk. Lai novērstu pārpratumus, zvanait pirms sākat remontus un pārbūves. Novērtēšanas birojs labprāt ar jums to pārrunās.

Lūdzu runājiet ar lokālo novērtēšanas biroju (Assessment Office). Būsim priecīgi pakalpot.

TORONTO	NORTH YORK	SCARBOROUGH AND EAST YORK	ETOBICOKE AND YORK
REGIONAL ASSESSMENT OFFICE	REGIONAL ASSESSMENT OFFICE	REGIONAL ASSESSMENT OFFICE	REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
2221 Yonge Street	55 Doncaster Avenue	7 Overlea Boulevard	4 Eva Road
TORONTO, Ontario M4S 2B4	THORNHILL, Ontario L3T 1L7	TORONTO, Ontario M4H 1A8	ETOBICOKE, Ontario M9C 2A8
(416) 486-6300	(416) 889-9503	(416) 423-1240	(416) 621-9400
Commissioner–A.F. Thompson	Commissioner–S.C. Stephen	Commissioner–M.K. Bowen	Commissioner–E.R. Bailey

LA tulkojums no Ontario Finanču ministrijas publikācijas.

Government of Ontario

Hon. Larry Grossman, Q.C.
Treasurer of Ontario

Hon. Bud Gregory
Minister of Revenue

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Pirmās Ņujorkas latviešu baptistu draudzes Māsu biedrība darbojas 78 gadus, ko martā atzīmēja ar sarīkojumu. Draudzes mācītājs ir Mārtiņš Jansons, dievkalpojumi notiek Madisona avēnijas baptistu baznīcā Manhatenā divas reizes mēnesī, bet jūlijā un augustā reizi mēnesī. Bijušā šīs draudzes mācītāja A. Eglīša veselības stāvoklis nav mainījies, viņš slimo ilgu laiku. Amerikas latviešu baptistu apvienības mazā nometne bērniem būs no 6. līdz 17. augustam, bet draudžu nometne un kongress no 18. līdz 22. augustam.

● Ierastā bībeles stunda 30. maijā Jonkeru baznīcas telpās bija pulcinājusi mazāk apmeklētāju nekā citām reizēm. Bija ieradušies tikai ap 30 dalībnieku. Dalībnieku skaita samazināšanās izskaidrojama ar nelāgo laiku. Ņujorkā trīs dienās nolija no 13—20 cm lietus, pārplūdinot pilsētas un apkārtnes ielas un ceļus. Tā kā bībeles stundas apmeklē gandrīz tikai pensionāri, kas lieto pilsētas satiksmes līdzekļus, nelāgais laiks ierašanos bija apgrūtinājis.

● ASV Tieslietu ministrija sagatavo divas prāvas un sākusi divus deportācijas procesus pret lietuviešiem, kuŗi dienējuši vienībās, kas vāciešiem palīdzējuši žīdu iznīcināšanā Otrā pasaules kaŗa laikā. Dokumenti tiesai iesniegti 31. maijā pret 76 g. veco Jonu Klimaviču Portlandē, Meinā, un Bostonā pret 66 g. veco Vitautu Gudausku. Deportācijas ievadītas pret 64 g.v. Henriku Benkunsku Čikagā un 63 g.v. Jozefu Kisielaiti Šrūvsberijā, Masačusetā. Līdz šim apsūdzētie latvieši attaisnoti, pie kā liels nopelns advokātam Ivaram Bērziņam un Patiesības Fondam. Ar fonda līdzekļiem bijis iespējams daļēji segt lielos tiesas izdevumus. Tautiešu ziedojumi Patiesības Fondam palīdzējuši daudziem nevainīgiem, kas apvainoti smagos noziegumos. Lietuvieši un igauņi tikai nesen nodibināja līdzīgus fondus. Vk.

DETROITA

● Šā gada 10. maijā uz 70 dzīves gadiem atskatījās Detroitas vispusīgi sabiedriskais darbinieks Arturs Junkulis, dzimis 1914.g. Rīgā, kur beidzis Rīgas valsts technikumu. Pēc obligātā kaŗa dienesta Zemgales artilerijas pulkā un virsnieku vietnieku kursu beigšanas A. Junkulis studēja Latvijas universitātē matēmatikas un dabas zinātņu fakultātes fizikas nodaļā. Strādājis sākumā Rīgas ostas valdē, vēlāk Valsts elektrotechniskā fabrikā, kur darbojies par techniķi un konstruktoru. 1944.g. A. Junkuli iesauca Latviešu leģionā un pēc artilerijas kursu beigšanas viņš cīnījās Pomerānijā, kur pie Landekas ievainots. Ilgāks laiks jāpavada slimnīcās. Pēc kaŗa beigām A. Junkulis kopā ar daudziem citiem latviešu kaŗavīriem bija Putlosā, bet savas privātās dzīves gaitas atjaunoja Kaselē, kur strādāja līdz 1948.gadam par matēmatikas un astronomijas skolotāju ģimnazijā, vēlāk IRO darbā.

1950. gadā A. Junkulis iecēļo ASV un strādā ķīmijas uzņēmumos, līdztekus turpinot studijas inženierzinībās

Henrija Forda un Oklandes kolledžās. Beidzis profesionālo inženieŗu sagatavošanas kursus. Darba gaitas A. Junkulis beidza kā mechanikas inženieris Detroitā Edisona uzņēmumā.

Jau no pirmajām dienām Detroitā A. Junkulis aktīvi darbojās latviešu sabiedriskā dzīvē. Ilgus gadus bijis Latviešu apvienības vicepriekšs. un finanču daļas vadītājs, DV apvienības sekretārs un kasieris, kā arī Sv. Pāvila latv. ev. lut. draudzes sekretārs, pašreiz padomes loceklis. A. Junkulis ir konkordijas Valdemārija loceklis un biedrs Detroitas inženieŗu sabiedrībā.

S.I.G.

● Detroitas latviešu skolā 13. maijā beidzās mācību gads. Skolēni kopā ar vecākiem un organizāciju pārstāvjiem pulcējās skolas izlaiduma un Ģimenes dienas dievkalpojumā, ko vadīja mācītāji V. Līventāls un L. Vīksne.

Pēc dievkalpojuma aktā pārzine A. Lenša uzrunāja skolas audzēkņus un 21. izlaiduma absolventes Ēriku Avotiņu un Kristīni Eversu. A. Lenša norādīja uz ģimenes, mātes un vecmāmiņu lielo nozīmi katra cilvēka dzīvē, kā arī pieskārās pirms 50 gadiem 15. maija pārmaiņām Latvijas valsts dzīvē, kad Kārlis Ulmanis aicināja tautu būt vienotai un strādāt ne tikai savā, bet visu labā. Tautas vienība ir viena no svarīgākām prasībām valsts dzīvē.

A. Lenša paziņoja arī ALA lasīšanas sacensības rezultātus. No Detroitas latviešu skolas labākie balvas bija ieguvuši — Larisa Lāce, Andris Olte un Ērika Avotiņa. Skolas sacensībā par sporta tematu labākie raksti bija Kristianai Pičini un Ērikam Markovam.— Pēc klašu audzinātāju izsniegtām liecībām abitūrijas klases audzinātāja Ārija Olte atvadījās no absolventēm, uzsveŗot, ka viņām ir uzdevums uzturēt dzīvu latviešu valodu un būt aktīvām latviešu organizācijās. A. Olte kopā ar skolas pārzini A. Lenšu pasniedza absolventēm beigšanas apliecības; vecāku padomes priekšsēdis A. Lācis deva līdz Latvijas krāsu vairodziņu.

Ar labākiem vēlējumiem ardievas teica no Sv. Pāvila draudzes priekšnieks U. Grīnbergs, Katoļu kopas — E. Lizlovs (ziedojums skolai), DV apv. priekšs. A. Kalniņš, Korporāciju kopas sekretārs A. Markovs, Studenšu korporāciju kopas seniore L. Bandere, Latviešu filatelistu apvienības A. Vēveris (nododot arī Arvīda Ruciņa, Vācijā, ziedotās Latvijas markas), Abavas (30) gaidu vienības vad. I. Sīpola. Arī LA priekšsēdis J. Kukainis sveica. Absolvente Ērika Avotiņa pateicās skolotājiem, organizācijām, vecākiem, vecvecākiem un ikvienam, kas atbalstījis un palīdzējis latviešu skolas tekas staigāt. Viņa arī nodziedāja: „Es savai māmiņai." Absolvente Kristīne Eversa atvadījās no skolas ar deklamācijām un flautas solo. No „jaunākās" paaudzes Laila Jēkabsone iepriecināja akta dalībniekus ar deklamācijām.

Latviešu Apvienība skolu nodibināja pirms 34 gadiem; šinī laikā skolu beiguši 98 jaunieši.

Pazīstamais filatelists A. Vēveris skolas mācību gada nobeiguma dienā un atceroties 1934. gada 15. maiju, bija iekārtojis marku klāstu ar markām, zīmogojumiem un spiedogiem, kuŗi izdoti pēc 15. maija pārmaiņām.

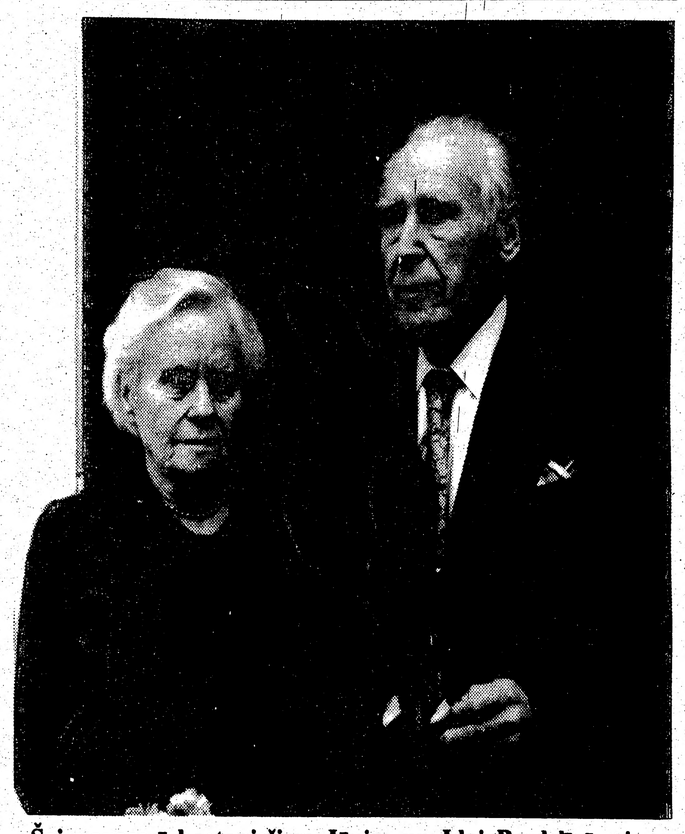

Šai pavasarī bostoniešiem Jānim un Idai Bezdelīgām ievērojama kopējas dzīves atcere — dimantkāzas. 18. maijā šī 65 gadu laulības atcere notika viņa meitas un znota mājā Franklīnā, kur bija daudz viesu. Abi gavilnieki viens otru atraduši, spēlējot teātri un dziedot korī. 1919.g. 18. maijā viņus Ventspilī salaulājis māc. vēlākais archibīskaps T. Grīnbergs. Latvijas brīvības laikā Jānis strādāja bankā, Ida Zemkopības ministrijas Ventspils apgabala kancelejā par grāmatvedi. Arī atrodoties Bostonā, abi turpināja dziedāt Līgas korī, tikai pēdējos gados, veselībai pasliktinoties, no sabiedriskās darbības jāatsakās. 29. maijā gavilniekus godināja Bostonas pensionāru biedrība savā mēneša sanāksmē, kur abiem pasniedza ziedus. Jaukus vārdus teica biedrības priekšn. V. Egļītis. Foto O. Akmentiņš.

Latviešu katoļu rosmes

Šinī vasarā paredzēti vairāki latviešu katoļu sarīkojumi un sanāksmes ASV, Vācijā un Kanadā. Tradicionālais ASV latviešu katoļu sabraukums Gaŗezerā notiks 21. un 22. jūlijā ar prof. J. Leļa referātu „Kā attīstījās latgaļu rakstu valoda", jauniešu mūzikāliem un vokāliem priekšnesumiem, kopīgu dievkalpojumu brīvdabas baznīcā, tradicionālo izbraukumu zaļumos pēc dievkalpojuma Dr. Z. Zadvinska un D. Dauksta vasarnīcu pagalmos.

Dziesmu svētku laikā Minsterē, Vācijā, 2. augustā iecerēts latviešu katoļu dievkalpojums, sadraudzības stunda, kā arī latviešu katoļu apvienību centrālo valžu priekšsēžu tikšanās uz pārrunām par latviešu katoļu kopīgām problēmām, uzdevumiem un mērķiem brīvajā pasaulē laju novadā, laicīgā apjomā, par varbūtēja sadarbības centra izveidošanu darbības saskaņošanai un sekmīgākas savstarpējas komūnikācijas nostiprināšanai.

ALA Izglītības nozares izkārtojumā ar ALKA un Dzintara atbalstu 19. augustā sāksies 3x3 nometne un ilgs vienu nedēļu. Darba kārtībā paredzēta Latgales ievirze ar moto Pazīsti Latgali. Lekcijas notiks divas stundas dienā — viena stunda būs veltīta Latgales vēsturei un otra latgaļu izloksnei, piedaloties diviem lektoriem.

6. un 7. oktobrī Toronto, Kanadā, notiks Kanadas latviešu katoļu apvienības 2. kongress un katoļu dienas.

ALKA ir izdevusi 30 gadu darbības atceres piemiņas markas. Tās zīmējis mūsu mākslinieks un grafiķis Juris Soikāns Vācijā. Katrā loksnē ir 10 markas, tās ir mūsu nacionālās krāsās. Viena loksne maksā 2.00 dol.

ALKA stipendijas var saņemt latviešu katoļu jaunieši uz latviešu vasaras vidusskolām un dodoties uz augstākām mācību iestādēm latviešu valodas apgūšanai, nostiprināšanai un turpināšanai. Tās var pieprasīt līdz šā gada 15. jūnijam pie ALKA valdes. ALKA valde piešķīra stipendiju 500.00 dol. apmērā Valdim Labinskim Rietummičigenas vasaras kursiem.

ALKA valde apstiprināja rakstnieka J. Klīdzēja ieteikumu izveidot „Aglonas Vēstis" par kopīgo ASV un Kanadas latviešu katoļu izdevumu. Tāpat valde apstiprināja ieteikumu izdot kopīgu piemiņas grāmatu par archibīskapu A. Springoviču, bīskapiem A. Urbšu, P. Strodu, B. Sloskānu, kā arī apceri par kardināli J. Vaivodu, ar informāciju par pārējiem latviešu katoļu priesteŗiem brīvajā pasaulē.

ALKA valde ieteica vairāk atbalstīt latviešu presi, piedaloties ar rakstiem un atreferējumiem par latviešu katoļu dzīvi un aktuālitātēm. Tāpat ALKA valde ieteica novērst nepilnības, kas parādījušās tikko iznākušajā Latvju Enciklopēdijā par latviešu katoļiem un viņu iestādījumiem, piesūtot informāciju Dr. E. Andersonam: 2571 Booksin Ave, San Jose, Ca. 95125, U.S.A. vai ALKA valdei. Šādā veidā visa latviešu sabiedrība iegūs pilnīgu latviešu katoļu sabiedrības pārskatu par stāvokli.

Nākošais ALKA kongress varētu notikt Ņujorkā vai Čikagā. Nākošā gadā Memorial Day nedēļas nogalē paredzēts jauniešu sabraukums Vandavegā, Viskonsinā, I. Lobzas izkārtojumā.

● **Aicinājums agrākiem dzelzceļniekiem:** Agrākais Latvijas dzelzceļu ekspluatācijas direktors un izcilais rosīgais Dzelzceļnieks Trimdā redaktors izdevējs Jānis Stakle, aizejot mūžībā, atstājis labu tiesu vērtīgu archīva materiālu, ko interesenti var saņemt, rakstot J. Stakles atraitnei līdz š.g. 1. jūlijam uz šādu adresi: Mrs. Leontine Stakle, 414 Scott Ave, Sanford, FL, U.S.A., 32771.— Saņēmējiem jāsedz sūtīšanas izdevumi. Atstātie materiāli ir šādi: Dzelzceļu terminoloģijas vārdnīca, Latvijas dzelzceļi (saīsināts pārskats par Latvijas dzelzc.), School for Tschekists (angļu valodā), Dzelzceļnieks Trimdā, biļetēns no 13. līdz 30.nr.

Latvijas dzelzceļnieku centrs.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļas Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

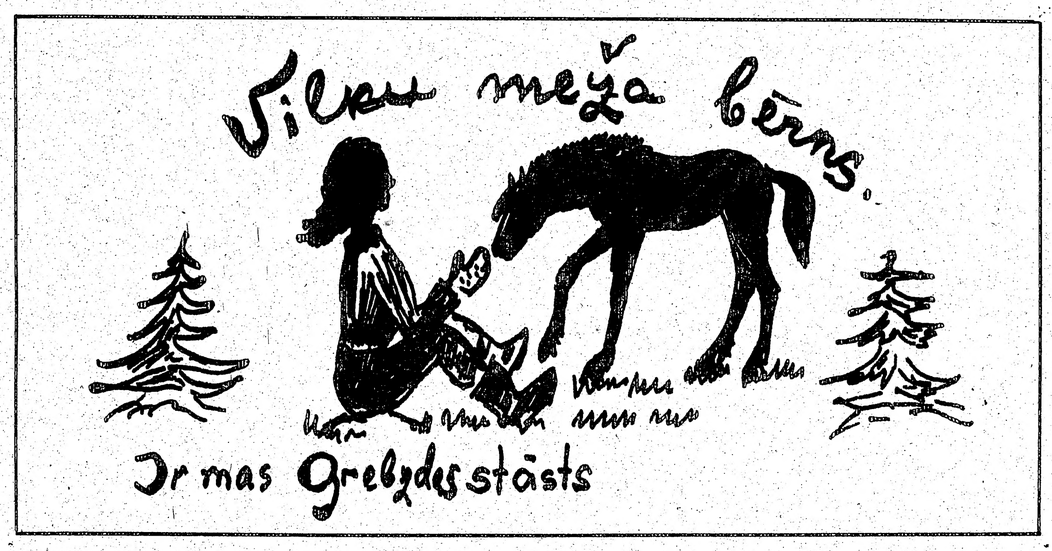

(Beigas)

Lita iet savā istabā un palien zem segām. Cik labi būt jaunam!" viņa čukst. — ,,Māt, man tevis ir žēl. Bet — tu jau nu pastāvēsi ar vai bez Lena... Un velti tu mani te rudenī gaidīsi. Te nav mana vieta... Dievs, es tev pateicos par šo atziņu..." Ar šo domu viņa aizmieg.

— Vēl tumsā māte Litu modina. Vilciens atiet deviņos. Jāizbrauc laikus, jo ielas pārpildītas šajā rīta stundā.

Lita nezina, cikos māte naktī pārnāca. Tomēr — viņa ir jau sevi saposusi jaunajai dienai.

Jā, jā — šī māte, šī Helga ir par labu Lenam, kuŗam nav zem kājām īstas cietas zemes —. To Lita nu zina. Tāpat kā viņa dēlam — Kaijam. Nav pamata.

Lita ieģērbjas jaunajā svīterī un uzvelk melnas samta bikses, lai nu Paurenītei mājās ir ko pajūsmot, ka viss notiek kā filmā... Litai nāk smiekli. Paurenīte taču piedēr Rūtu ikdienai.

,,Tu priecājies doties mājās?", māte skumji saka.

,,Jā. Man nav iemesla melot. Vilku mežs sauc —."

,,Ak, tu mans Vilku meža bērns —", mātes maigā roka noglāsta Litas sasarkušo vaigu —. ,,Es tomēr tevi gaidīšu —. Vienmēr."

Lita nesaka neko. Nav vērts. Tam vēl ir laiks.

,,Vai Lens no tevis atvadījās?" —

,,Jā, vakar —."

,,Tad labi. Jūs būsit draugi," māte apmierināta nosaka.

,,Varbūt —."

Šodien nav saules. Pelēka debess, pelēkas ielas, pelēki cilvēki.

Māte veikli vada mašīnu, apskrien vienu otru un pukojas. Viņai jābūt darbā.

Stacijā viņas apskaujas. Mazliet steidzīgas, tā Litai liekas. Nu viņai ir divas somas. Māte sapirka daudz jaunu drānu un dāvanas Andim —.

,,Litiņ, neaizmirsti, ka gaidu tavas vēstules —."

,,Un tu, — ka tev jāatpūšas. Paķer savu Lenu un aizvelc uz Floridu. Būs abiem labi —", Lita saka.

,,Laba ideja, laba ideja —", māte gaiši atsmej un pazūd pūlī.

— Vilciens joņo baltos laukos un klusos mežos. Litai šķiet, ka vieglāk ir elpot. Kaut kur galvā skan Šopēna etīde. Kaut kur ierūcas Lena balss.

Un tad — atskan katedrāles ērģeles, varenā Dieva slavēšana. Lita nu zina — viss ir labi.

Un — ja vecāmāte te sēdētu vagonā līdzās uz mīkstā sola, Lita sacītu: ,,Paldies par visu. Nu es zinu, ka nedrīkstu nosodīt māti. Nu es beidzot visu zinu. Tev taisnība, mīļā, mīļā — mēs nespējam īsti ieskatīties divu cilvēku dzīvē... Tu saprati —."

Tā viņa sacītu un noskūpstītu cieto vecāsmātes roku.

— Stacijā viņu sagaida Svens, un tam līdzās stāv Hāga, tik pamatīga un droša par sevi kā vienmēr. Mīļā Hāga! Mīļais Svens! — Mīļais? Litai vēl par to jāpadomā. Vēl tam ir laiks.

Viņi visi trīs apskaujas un lēkā uz perona kā bērni.

,,Esmu mājās!" sauc Lita un skrien uz mašīnu. Hāga nāk lēni un smejas savus skaļos, pilnos smieklus. — ,,Tu, trakā vāvere! Nemaz neesi pilsētā izaugusi! Tāds pats bērns..."

,,Kad tu zinātu, kā esmu izaugusi —," pie sevis nočukst Lita.

Svens klusē un mazliet smīn, kad Hāga sāk klāstīt jaunumus.

,,Nu, tēvs pārdeva kumeļmāti par lielu naudu. Kāds Eiropas mākslinieks iekāroja mūsu Sittāru. Iedomā, tēvs to naudu sadala pusi man, pusi Svenam. Tas nozīmē, ka man un Andim Rūtās būs jauna dzīvojamā māja un Svens varēs iekārtot priekšzīmīgu jāšanas skolu. Ak tā, Lita, tu taču zini, ka mēs ar Andi —", viņa drusku apraujas savā stāstā.

,,Kā tad! To jau visi zina! Tu gan man neesi teikusi —" Lita paķircina draudzeni, ,,Bērnam jau nav jāzina!"

,,Nē? Bet — tu taču neesi akla vista. Redzēji, kādi vēji pūš —", Hāgas sārtie vaigi kļūst vēl sārtāki.

,,Zini, es tevi aprakstīšu nākošajā skolas žurnālā," Lita saka — ,,tu tik skaisti melo... Būs skaists stāsts!"

,,Pamēģini!"

,,Tu neko neesi pasacījusi par ciemiem pie mātes —" Svens saka — ,,tā, it kā būtu izskrējusi cauri ugunij un priecājies, ka neesi sadegusi —."

,,Taisni tā. Nesadegu. Bet uguns mani izkvēpināja. Līdz ar to es pastiepos gaŗāka, gudrāka, slīpētāka un — ak, — kā es ilgojos ieraudzīt Vilku mežu!"

Viņa izvelk no kabatas Svena sarkano cimdu un nosviež tam priekšā pie auto stūres.

,,Re? Tas man visu laiku smirdināja mātes tīrajā dzīvoklī kumeļu smaku. Lenam vai slikti palika —."

,,Lenam? Kas tas tāds?" Svens aizdomīgi norūc.

,,Mans nākošais patēvs... hā, hā —," Litai nu patiesi ir jāsmejas par palmām un visu. Tik tālu tas viss šķiet, tik sen —. Un tas bija tikai — vakar.

Paurenīte viņus sagaida Rūtu mājās durvīs. Lielos gumijas zābakos iekāpusi, kā parasti savu viltīgo smaidiņu sejai uzlikusi.

,,Princese mājās gan!" viņa saka. — ,,Un, lūk, pat samta bikses nopirkusi... Taisni kā —."

,,Paurenīt, man tā patīk!" Lita viņu pārtrauc un atvadās no Hāgas —.

,,Paldies, ka atbraucāt —. Paldies, ka jūs abi esat!"

,,Tu man esi kaut ko parādā —," Svens saka un tur Litas roku. ,,Vai atceries?"

,,Jā, parīt skolā būs deju vakars. Apsolu, ka ar tevi vien dejošu! Es zinu, ka vecāmāte tā man noteiktu —."

,,Tas nav tas, ko es domāju —. Es domāju — ko sacīju gravā."

,,To es tev atbildēšu pēc gada. Jā — pēc gada. Tad jau Hāga ar Andi mani sviedīs ārā. Iešu gulēt uz staļļiem pie ,,Gurķīša —, ja neviens mani negribēs —."

Hāga vēro viņu un vēro brāli.

,,Ak, tādas tās lietas!"

,,Vējš pūš no Vilku meža. Dzirdiet —? Vilki kauc! Un — uz redzēšanos, bagātie kaimiņi —," Lita nokliedz un skrien uz māju. Uz veco, mīļo māju —.

Durvīs viņa saskrienas ar tēvu.

,,Nu, — pārbrauci," viņš tā jocīgi saka un satver Litas plecus —. ,,Es domāju, ka paliksi tur."

Viņa atraujas. Kaut kas ir it kā iekritis — liels, neizpētīts un smags starp viņiem. Tie taču tīši meli!

,,Jā, tēt, kā redzi. Un — kā tad citādi? Rītā sākas skola — tā nu būtu jānobeidz. Vai nē?

,,Kā tad —." Viņš aiziet lēnos soļos pa tikko sniegā izrakto taciņu —. Tā aizgāja Lens Manse pa lielās mājas gaiteni.

,,Cik smagi cilvēki. Cik dīvaini viss tas ir —," Lita domā, noģērbdama kažociņu.

Paurenīte to paķer un iztausta Litas jauno apģērbu.

,,Bagāta tev tā māte —," viņa saka. — ,,Dzīvo īstu dzīvi, ne tā kā mēs te laukos —."

,,Kā tad, Paurenīt. Un kā klājas tavai māsai?"

Izbrīnēta vecā sieva atrauj savas rokas no Litas samta biksēm. ,,Viņai arī nepatīk te, laukos —."

,,Viņa pārceļas uz pilsētu. Uz citu skolu!"

,,Ko? Kad?"

,,Nākošajā rudenī," Paurenīte nošņauc degunu un aiziet pie pavarda.

,,Taisni kā ziepju operā. Nāk un iet!" smejas Lita.

,,Nāc nu ēst! Saimnieks jau paēda un Andis nav mājās —. Ēdiens atdziest," kā atsalusi runā Paurenīte.

,,Kur tad Andis?"

,,Aizbrauca uz skolu. Vai uz draudzes namu. Nezinu. Man jau neteica —. Kas tad nu es!"

Lita paņem abas somas un kāpj augšā uz savu istabu. Mīļās smaržas plūst pretim — siena un piparmētru un žāvētu ābolu —. Vecāsmātes smaržas.

Viņas elpa aizvien ir te. Un tomēr — nav.

Lita pieiet pie loga.

Vilku meža priedes aijā baltus zarus —. ,,Esi sveicināta mājās, Lita! Tu taču esi Vilku meža bērns —.

Izaudzis dažās nedēļās par lielu cilvēku... Par lielu cilvēku... Un tev būs jādod atbilde kādam mīļam puisim. Pēc gada. Tā tu solīji. Kas gan zina, ko tu atbildēsi? Kas to zina! Vecāmāt, kā tu domā?"

Līgo svētki Mežciemā

23. jūnijā pl. 19

Līgošana, ugunskurs un *saviesīgs vakars* ar bufeti.

Visus laipni ielūdz
MEŽCIEMA PĀRVALDE

LATVIEŠU FONDS

ir atbalstījis vairāk nekā 100 projektu — arī Latvju Enciklopēdiju, Saules jostu, Mazputniņu.

LATVIEŠU FONDS

ir piešķīris vairāk nekā 300.000 dol. latviešu kultūras un audzināšanas vajadzībām.

ATBALSTAIT LATVIEŠU FONDU!

ziedojot vai aizdodot 10 dol. mēnesī, kļūstot par Fonda dalībniekiem un balsotājiem līdzekļu piešķiršanai.

Tuvāka informācija pieprasāma:

Guntim Siliņam
20 Nonquon Drive
Seagrave, Ont.
Canada LOC 1GO

Tuvāka informācija pieprasāma: Guntim Siliņam, 20 Nonquon Drive, Seagrave, Ont., Canada LOC1GO.

Samaksātas muitas saiņu pieņemšanu pārtrauc ar 16. jūliju.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 mārc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.

Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu

Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.

BALTIC Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

tālr. 531-3098

Ingrida A. Matckars

B.A., M.A., L L B.

ADVOKĀTE pie

DYSON & KACABA Barristers & Solicitors

100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Nikolajs Seglenieks

Divas mūzikālas traģēdijas

Kāds notikums vai stāstījums reizēm izraisa atmiņā citu līdzīgu. Tā lasīju par kādas operas pirmizrādi, kas pulcinājusi pilnu operas namu ar pilsētas mūzikas draugiem. Kā jau tādās reizēs, izrāde sākusies pienācīgā svinīgumā, lai pavisam negaidīti vienā brīdī pārvērstos burleskā parodijā kā uz skatuves, tā arī skatītāju zālē. Šis notikums lika man atcerēties notikumu Rīgā, kuŗu atstāstīja mūsu Nacionālās operas diriģents un direktors Teodors Reiters. Tur reiz koncertā notika negaidīts intermeco, kas beidzās ar traģikomisku epilogu. Kā pirmais, tā otrs notikums savā norisē ir vienreizēji. Es atstāstīšu abas mūzikālās traģēdijas.

Īrijā, Veksfordas pilsētā, reizi gadā notiek operas festivāls. 1979. gada festivālam bija sagatavota italiešu komponista Gasparo Spontini (1774-1851) opera ,,La Vestale.'' Mūzikas draugiem vēl pastāstāms, ka operas premjēra bija 1807. gadā Parīzē, un tā izrādīta arī Stokholmā 1832. gadā. Grieķu mītoloģijā Vesta ir nevainības dieviete. Operas libretists ir par templa jaunavu, kuŗa samīlējusies un tādēļ nolēmusi atsacīties no svētā nevainības solījuma.

Pirmais cēliens norisinās templa iekšienē. Skatuves dziļumā visā platumā bija uzcelts paaugstinājums kā platforma apmēram metru augstumā. Platformas vidū bija templa altāris. No platformas augšējās malas uz skatītāju zāli visā skatuves platumā bija uzcelta slīpa grīda, kas nobeidzās tuvu orķerstŗa telpai. Uz šīs slīpās grīdas bija uzkrāsoti marmora plākšņu attēli. Lai plāksnēm piešķirtu dzīvību, dekorējums bija pārklāts ar spīdīgu laku. Abpus skatuvei kulisēs bija attēli kā augstas kolonnas.

Dienu pirms festivāla notika generālmēģinājums, kuŗā atklāja, ka ar laku pārklātā templa slīpā grīda bija ļoti slidena. Lai solisti un koŗa dalībnieki nepakristu, izlīdzējās tā, ka visu grīdu aplaistīja ar cukurūdeni.

Festivāla dienas rītā čaklās un kārtīgās apkopējas tūlīt pamanīja neglītos plankumus uz slīpās grīdas. Tur bija kaut kas izlijis, kas bija jānomazgā. Templa grīdai ir jālaistās skatuves apgaismojumā.

Pēc trešā zvana operas draugi piepildīja zāli līdz pēdējai vietai. Lēni apdzisa apgaismojums. Orķerstis nospēlēja īso uvertīru. Priekškars atvērās. Operas varonis stāvēja uz platformas tuvu altāram. Sejā bija redzamas dziļas skumjas, jo viņš un templa jaunava bija samīlējušies. Lūdzoši pacēlās viņa rokas pret altāri, un savas sirds sāpes viņš izteica bēdu ārijā.

Zālē bija svinīgs klusums, vēl neviens nenojauta, kas notiks pēc brīža. Arī varonis uz skatuves bija neziņā. No viņa mutes plūda kreščendo, un ar gaisā paceltām rokām viņš pagriezās pret zāli, paspēra vienu soli uz grīdas slīpuma, paceļot otru kāju vēl vienam solim, tā kāja izslīdēja un ar dunoņu viņš nokrita uz slīpās grīdas. Daļa no publikas, saprata, ka noticis nelaimes gadījums, tie satraucās un zālē pāršalcās līdzjūtības nopūta. Citi domāja, ka tā bija jābūt, un labi izdevušo kritienu apbalvoja ar aplausiem.

Varonis visu laiku dziedāja fortisimo, un orķestris pavadīja saraustīto dziedājumu.Dziedonis kaut kā piecēlās un mēģināja rāpties uz augšu pie altāŗa, kur viņam bija jāatrodas, bet,vienu soli paspeŗot uz augšu, divus nosļūca uz leju. Dziedot un balansejot, viņš izprata situāciju, ka palikt uz vietas bija labākais. Viņš atradās tuvu orķestŗa telpai.

No kulisēm uz augšējo platformu iznāca varoņa draugs, kas visu notikušo nebija redzējis, un izbrīnā apstājās, redzot savu līdzspēlētāju stāvam slīpās grīdas apakšā. Pēc libreta abiem satiekoties bija draudzīgi jāapkampjas. Neko ļaunu nenojauzdams, viņš nolēma doties lejup... Tikko kāju bija nolicis uz slīpuma, tā katra kāja aizslīdēja savā virzienā, un, gulēdams uz vēdera, viņš slīdēja uz leju. Kā peldētājs kustinot kājas un rokas, viņš mēģināja apstādināt slīdēšanu. Vienā brīdī rokas nobremzēja slīdēšanu. Ar muguru pret skatītājiem viņš piecēlas, bet tad atkal sāka slīdēt uz leju, ar dibenu uzdrāzās savam partnerim. Abi nokrita un slīdēja uz orķestri, bet noturējās malā. Katastrofa bija tuvu, jo abi varēja uzkrist orķestrantiem, kas telpā sēdēdami neredzēja to, kas notika uz skatuves.

Nepārtraukti dziedādami,abi piecēlās. Pēc brīža abiem bija jābūt augšā pie altāŗa, jo uz skatuves parādīsies templa meitene Vesta un koris. Varonis devās gar orķestŗa telpas malu līdz skatuves sāniem, savu draugu pie rokas vilkdams līdz. Tad ātri ieskrējās un devās pa gludo,slīpo grīdu uz augšu, tipinādams mazus sīkus solīšus. Viņam laimējās uzskriet un noturēties pie altāŗa malas. Draugs sekoja. Tuvu pie altāŗa tas zaudēja ātrumu, un viņam draudēja slīdēšana atpakaļ. Varonis, nespēdams ar roku viņu aizsniegt, izstiepa kāju tik tālu, cik spēja. Draugs ar pirkstu galiem saķēra kāju ar vienu roku, tad ar otru roku, un pievilkās pie altāŗa. Uz skatuves parādījās Vesta. Viņa bija redzējusi notiekošo un izprata situāciju. Viņa noliecās, ātri noāva senlaicīgās sandales un aizsvieda aiz kulisēm.

Varonis ar draugu turējās dzelžaini pie altāŗa, kaut gan viņi stāvēja drošībā uz platformas. No skatuves abām pusēm dziedot nāca koŗa dalībnieki. Tie aplipa tuvākiem pie altāŗa, turoties viens pie otra, kā nu kuŗais iespēja, lai nenoslīdētu orķestŗa telpā.

Un — skatītāji? Kā tie reaģēja notikumiem uz skatuves? Sākot ar brīdi, kad abi solisti ar dibeniem sasitās, skatītājus pārņēma masu histerija. No smiekliem tie kliedza, bļāva, cēlās kājās, atkrita sēdekļos, daudzi raudāja. Orķerstris nebija sadzirdams. Tie, kas sēdēja rindu galos, bija izvēlušies vai izkrituši uz gaiteņu grīdām un tur locījās smieklos. Vairums bija sabrukuši savās sēdvietās un raustījās. Smieklu lēkmes nenorima visu pirmo cēlienu, smieklu viļņi pāršalca zāli kā paisums un bēgums, ne no šā vai tā, kā vienam iesmejoties, visi sāka smieties.

Pēc pirmā cēliena beigām, aizkaram aizveŗoties, atskanēja graujoša aplausu un sajūsmu saucienu vētra. Starpbrīdis līdz otram cēlienam bija jāpagarina. Pirmkārt, grīda uz skatuves bija jāaplej ar cukurūdeni, un bija jāpaiet laikam, līdz tā apžuva. Otrkārt — skatītājos bija notikušas daudzas personīgas nelaimes, kas radīja gaŗas rindas pie tualetēm.

Pirms stāstu otru mūzikālo traģēdiju, ir pasakāms, ka vairākus gadus es dzīvoju zem viena jumta ar bijušo Latvijas Nacionālās operas direktoru Teodoru Reiteru un viņa dēlu Leonu. Kā kaimiņi mēs bieži kopā braucām uz Stokholmu un atpakaļ no mūsu priekšpilsētas Mēlarhejdenas. Daudz bija runāts un stāstīts. Sevišķā atmiņā palicis kāds gadījums, kuŗu Teodors stāstīja par Rīgas mūzikālajiem notikumiem. Lūk, Teodora Reitera stāsts:

,,Vērmanes parkā bieži bija simfoniskie koncerti. Kādā reizē, kuŗā es biju dirigents, programmas otrā daļā spēlējām Bēthovena uvertīru Leonora, kuŗā ir divi īsi trompetes ielēcieni. Tā kā Vērmanes parka estrāde ir ļoti sekla, tad trompetists savu solo mēdz izpildīt no skatuves dziļās aizmugures. Es domāju, ka solo vēl labāk skanētu, un labi iekļautos izpildījumā, ja tā atskanētu no estrādes ārienes. Pirms koncerta sākuma es apjautājos orķestrantiem un arī runāju ar solistu. Visi bija vienis prātis ar mani, jo bez tam klausītājiem tas būtu ļoti interesanti un negaidīts pārsteigums. Estrādes vienā pusē bija koki un biezi saauguši kupli ceriņu krūmi. Tur bija vieta,no kurienes trompetists bija noslēpts no klausītājiem, bet pats varēja redzēt dirigentu uz estrādes.

Pirms uvertīras solists atstāja estrādi un nostājās krūmos. Es pagriezos uz krūmu pusi, es viņu redzēju, mēs saskatījāmies, jo viņš pacēla savu spīdīgo instrumentu par zīmi, ka viss ir kārtībā.

Mēs uzsākām Leonoru. Nospēlējām līdz solo vietai, es devu zīmi, atskanēja viens pavisam īss, pusnorauts, nepareizs pūtiens. Tas bija viss. Man un orķestrantiem bija liels uztraukums. Es vienā brīdī iedomājos, ka trompetists dabūjis saules dūrienu, jo bija karsta vasaras svētdiena, bet tas nebija iespējams dabūt dažās minūtēs. Viņš nevarēja arī nezināt ielēciena vietu, jo parasti šo gabalu spēlēja notīs pat neskatoties.

Bija atkal piespēlēts. Es pagriezos pret krūmiem, un ar acīm meklēju vainīgo. Es viņu neredzēju. Bija klusums. Tas bija kaut kas tāds, kas nekad nebija piedzīvots. No krūmiem nebija nevienas skaņas. Uvertīru nobeidzām. Nepacietīgi gaidījām vainīgā atgriešanos un paskaidrojumus par savādo izrīcību. Solists nenāca. Nospēlējām vēl divus atlikušos darbus. Trompetists arī tad neatnāca. Mēs devāmies uz krūmiem meklēt pazudušo. Izstaigājām visus krūmus. Tur nebija ne viņš, ne viņa trompete. Mājās ejot, kollēgas pievāca atstātās mantas — instrumenta fudrali, pamestos virssvārkus un cepuri.

Pārnākot mājā, tikko biju ienācis dzīvoklī, tā atskanēja telefona zvans. Zvanīja no policijas iecirkņa. Bija aizturēts kāds vīrs, kas uzdevies par trompetistu un piederot orķestrim, kuŗu es dirigēju Vērmanes parkā. Vai man iztrūkstot orķestrī viens vīrs. Jā — es atbildēju. Es lūdzu, vai nevaru aprunāties ar aizturēto mūziķi. To man atļāva.

Trompetists sāpju pilnā balsī sāka stāstīt, kā viņš iekāpis apstādījumos,starp krūmiem, kā pacēlis instrumentu, kā mēs saskatījāmies. Kad pienācis ieleciens, tā pielicis tauri pie lūpām, un kā pūtis, tā kāds no mugurpuses strauji tauri pasitis sānis. Smaga roka uzsita uz pleca, un trompete izrauta no rokām. Pārsteigumā viņš apgriezies. Iepretīm stāvējis vīrs zaļā uniformā ar pazīstamu cepuri. Tas bija viens no parka sargiem. Sargs sacījis: — Es vēroju tavu rīcību. Kaunies! Apkaunies! Tu, pieaudzis, vīrs, lieni krūmos. Tauri līdzi paņēmis. Tu gribi jaukt koncertu. Tas tev neizdevās, ahāā! Vai tev nemaz nav kauna? Izskatā esi kā inteligents cilvēks, liels plecos, paaudzies gaŗumā, bet lieni krūmos kā kaut kāds pusaudzis. Tūlīt tu nāksi man līdz uz policijas iecirkni.

Nelīdzēja mūziķa paskaidrojumi, ka viņš ir orķestrants. Lūdzis, lai viņu ved pie orķestŗa, tur dirigents un visi pārējie viņu pazīstot.

— Neticu tev! Tu esi blēdis caur un caur! Ja tu spēlē orķestrī, tad tava vieta ir tur augšā uz estrādes. Tu domā, ka es neko nezinu par mūziku. Divdesmit piecus gadus esmu klausījies koncertus, un visus šos gadus neviens no orķestŗa nav līdīs krūmos. Blēdis un melis...

Teodors vēl piebilda, ka parka koncerti toreiz pulcināja ļoti daudz klausītāju. Reizēm tur bijuši vairāki tūkstoši. Tā tas bijis tajā reizē. Starp tiem noteikti bija tādi, kas izbrīnā klausījās Leonoru un nesaprata trompetes solo iztrūkumu. Trompetistam priekšvārds bija Pēteris, pēc šī negadījuma Vērmanes parkā viņu iesaukāja par Krūmu Pēteri.

IZDODAMS
mēbelēts dzīvoklis
vieniniekam. Istaba un virtuve otrā stāvā, kopēja vannas istaba. 463-6172.

Ratas Optical
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
Atvērts pirmd. - piekt. 10—18
sestdienās 10—15
- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Rabarberu uzputenis
(6 pers.)

2 tases sagrieztu rabarberu, 1/2 tases cukura, 1/4 tases ūdens, 1 aploksne (1 ēdamk.) želatīna pulvera, 1/4 tases auksta ūdens, 1/2 tases cukura, 1 tējk. saberztas citrona mizas, 1 ēdamk. citrona sulas, 4 olu baltumi, 1/8 tējk. sāls, 1/2 tases cukura.

Saliek sagrieztos rabarberus, 1/2 tases cukura, 1/4 tases ūdens un vāra katliņā ar vāku 5 minūtes.

Aukstā ūdenī izmērcē želatīnu 5 min. Pievieno karstajiem rabarberiem līdz ar 1/2 tases cukura, citrona miziņu un sulu. Maisa, kamēr želatīns un cukurs izkusis. Ledus ūdenī atdzesē, kamēr sāk sacietēt. Sakuļ ar elektrisko maisāmo, kamēr masa kļūst viegla.

Saputo olu baltumus un sāli. Pamazām pievieno atlikušo 1/2 tasi cukura un turpina putošanu, kamēr masa stīva un spīdīga. Pievieno iepriekšējam rabarberu maisījumam. Iepilda atsevišķos traukos un labi atdzesē.

Cūkas karbonādes ar apelsīniem
(4 pers.)

4 cūkas karbonādes, 1 1/2 ēdamk. miltu, 2 tējk. garšvielu sāls, 1tējk. kurī (curry) pulvera, 1/2 tējk. paprikas, 1/2 tējk. sāls, 1/4 tējk. piparu, 1 ēdamk. augu eļļas, 1/2 tases apelsīnu sulas, 4 krustnagliņas, 4 plānas apelsīna šķēlītes, 2 ēdamk. auksta ūdens.

Cūkas karbonādēm nogriež liekos taukus. Sajauc miltus, garšvielu sāli, kurī pulveri, papriku, sāli un piparus. Atliek sānis 1 tējkaroti. Apviļā maisījumā karbonādes un apcep augu eļļā. Pielej apelsīnu sulu un krustnagliņas. Uz lēnas uguns karsē 45 min. pannā ar vāku, kamēr mīkstas, šad tad apgrozot. Pievieno pēdējās 5 minūtēs apelsīnu šķēles. Sakārto uz šķīvja karbonādes līdz ar apelsīnu šķēlēm. Sajauc atlikušos miltus ar 2 ēdamk. auksta ūdens. Ielej pannā, šad tad apmaisot. Vāra, kamēr masa sabiezējusi. Mērci pārlej karbonādēm.

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

Sporta...

(Turpinājums no 2. lp.)

ko spēļu politizācija. Padomju bloka sportisti veidoja savas atsevišķas sādžas, dzīvoja aiz augstās sētas, nožogojušies no citiem sportistiem. Ar padomju sportistu iznākšanu olimpiskajos stadionos spēlēs sāka piedalīties profesionāļi, kurus uztur valsts. Padomju propagandai pavērās neredzētas iespējas. Cik daudz, piemēram, klaigāja padomju propaganda par tā saucamo rasu un nacionālo diskrimināciju sportā! Tajā pašā laikā ceļš uz sporta virsotnēm politiskās un nacionālās neuzticamības dēļ bija slēgts daudziem sportistiem Padomijā. Kaut vai pirmie atmiņā nākušie vārdi: basketbolisti — Krimas tatārs Rašids Abeļjanovs, lietuvietis Linkevičius, latviete Silvija Ravdone, šāvējs latvietis Bucis.

Līdz nākošajām olimpiskajām spēlēm četri gadi. Tām jānotiek Dienvidkorejas galvaspilsētā Seulā. Padomju savienībai ar šo zemi nav diplomātisku attiecību. Ne tik ātri dienvidkorejiešu atmiņā pagaisīs viņu civīlās lidmašīnas barbariskā notriekšana.

Olimpiskā kustība ar tās politizāciju un pastāvīgo piekāpšanos padomju šantažai ir nonākusi strupceļā.

Dubults draudzīgais aicinājums Sidnejā

Bija laiki, kad Sidnejā nemaz neatzīmēja Draudzīgā aicinājumā dienu, bet nu jau esam tikuši tik tālu, ka to atzīmējam divas reizes. Šogad pirmo reizi tieši Draudzīgā aicinājuma dienā, 28. janvārī, DV namā, un to rīkoja DV Sidnejas nodaļa. Otrs Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums notika Latviešu namā 5. februārī, un to rīkoja Sidnejas latviešu biedrība.

Kāpēc divi Draudzīgā aicinājumā atceres sarīkojumi? Te daudzi un dažādi iemesli, kurus aprakstot var viegli iekulties nepatikšanās, tādēļ lai šis jautājums paliek neatbildēts.

DV sarīkojumā referēja Latvijas laiku skolotāja un Sidnejā pašas dibinātās latviešu skolas vadītāja ilgus gadus, izcila kultūrāli sabiedriska darbiniece (ērgelniece, koŗa dirigente u.t.t.) — Milda Liepiņa. Viņa savam tematam — Grāmata kā kultūras un latviskā gara sargātāja — bija piegājusi ar lielu nopietnību, precīzitāti un pietāti.

Pirms referente nonāca pie K. Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma apskates, viņa vēl apskatīja 3 citus svarīgus notikumus mūsu tautas vēsturē: 1. Tautas atmodas laikmetu ar Kronvalda Ati priekšgalā; 2. Dikļu dziesmu svētkus 1864. g., kas deva ierosmi pirmajiem vispārējiem Dziesmu svētkiem 1873. gadā un visiem turpmākajiem. Referente uzsvēra, ka „dziesma ir stiprākais sargpostenis latviešu valodas un latviskā gara saglabāšanai."

3. Dzejnieces Aspazijas ievadītā cīņa par sieviešu tiesībām, kas tagad, diemžēl, „ir sasniegusi negātīvas galējības."

Runājot par K. Ulmaņa Draudzīgo aicinājumu, M.Liepiņa sīki analizēja grāmatas nozīmi cilvēka un sevišķi latviešu tautas garīgā attīstībā, norādot arī uz faktu, ka Latvija ieņema 2. vietu (1. v. Dānijā) pasaulē grāmatu skaita ziņā uz 100.000 iedzīvotājiem. Referente citēja Zentu Mauriņu, kas teikusi, ka „grāmata ir dvēseles ārstniecības līdzeklis un latviska sala svešumā." Ja vecajai paaudzei grāmata sniedz garīgu veldzi, tad jājautā — teica referente — cik vēl ir jauno, kas sajūt prasību brīvajā laikā paņemt rokā latviešu grāmatu?

Sarīkojumam Latviešu namā 5. februārī bija plaša programma, un to vadīja SLB valdes priekšsēdis V. Koškins. Par Draudzīgā aicinājuma nozīmi runāja K. Ulmaņa tuvs līdzstrādnieks agronoms Bruno Plaude, sevišķi uzsvērot K. Ulmaņa rūpi ne tikai par saimnieciskās labklājības celšanu, bet arī par kultūras pasākumiem, kam pieskaitāms arī Draudzīgais aicinājums. B. Plaude beigās norādīja, ka pēdējā laikā trimdā it kā manāma latviešu intelligences krize, un uzsvēra, ka latviešu intelligencei jāiegūst augsts standarts, jāpiedalās apmetnes zemju valdībās un starptautiskās konferencēs, jo no visa tā atkarīgs mūsu liktenis. Runātājs nobeidza ar uzsvaru: bērni jāsūta skolās!

Sekoja balvu pasniegšana latviešu valodas vidusskolas kursu beigušajiem un apsveikumi. Sveica LAAJ KF priekšsēdis J. Ruņģis un pasniedza KF dāvanas — 2 grāmatas katram: „Latviešu Kultūras dienas Austrālijā" un „These Names Accuse." Studenšu korporāciju kopas seniore R. Balode pasniedza ziedus un SLB valdes priekšsēdis V. Koškins, atgādinot 6. VLJ kongresa mudi — pastāvēs, kas pārvērtīsies — dāvāja arī 2 grāmatas katram: Alberta Eglīša „Nesaules laika dziesmas" un R. Zustera plašo „Spiral Vision."

Pēc tam runāja Latviešu valodas vidusskolas vadītāja un skolotāja Vita Kristovska, pastāstot, ka pag. gadā skolu beiguši 4 skolnieki. Viņa pastāstīja arī par iespējām, kādas dod šīs skolas absolvēšana un par programmu, minot, ka blakus trimdas rakstniekiem ur dzejniekiem programmā uzņemti arī okupētās Latvijas rakstnieki un dzejnieki. Beigās V. Kristovska izteica nožēlu par traģiskā nāvē mirušo Ojāru Vācieti un „likumsakarīgi" nolasīja kāda cita okupētās Latvijas dzejnieka dzejoli, kas iespiests žurnālā Literātūra un Māksla.

A. Zariņš pastāstīja par jauno grāmatu apgādu Sidnejā, minot, ka šī apgāda (LPB un SLB) pirmā iespiestā grāmata — E. Kreišmanes „Es un pīlādžkoks" ir atmaksājusies.Kā nākošā paredzēta U. Siliņa lugas. Izmantojot Draudzīgā aicinājuma atceri, viņš aicināja pieteikties abonentus, lai nodrošinātu vismaz vienas grāmatas izdošanu gadā. Tas būtu iespējams, ja pieteiktos vismaz 250 abonentu.

M. Muižniece referēja par mičošanu latviskās kāzās, ko ar izdarībām un dziesmām illustrēja tautas deju kopas Jautrais pāris dalībnieki, rādot arī mičošanu šolaiku kāzās. Dziesmu vadītājs bija A. Ruņģis.

Nobeidzot šo īso pārskatu par diviem Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojumiem Sidnejā, gribas mazliet pakavēties pie 6. VLJ kongresa mudes — pastāves, kas pārvērtīsies, — ko minēja arī SLB Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā. Ja Rainis šo teicienu lietoja zināmā sakarībā un vietā, kur tam bija nozīme un jēga, tad pašlaik vairākos gadījumos to lieto, izņemtu no konteksta un nevietā. Nešaubos, ka visi 6. VLJ kongresa dalībnieki un arī Latviešu valodas vidusskolas absolventi pastāvēs un, ja gribēs, pastāvēs arī kā latvieši, bet, lai pastāvētu, kāda pārvēršanās tad viņiem vajadzīga? Par ko viņiem būtu jāpārvēršas, ja viņi sevi atzīst par latviešiem un darbojas Latvijas atbrīvošanas labā? Tad jau labāk varētu teikt — panākumi būs, ja pastāvēsim!

Ed. Šmugajs

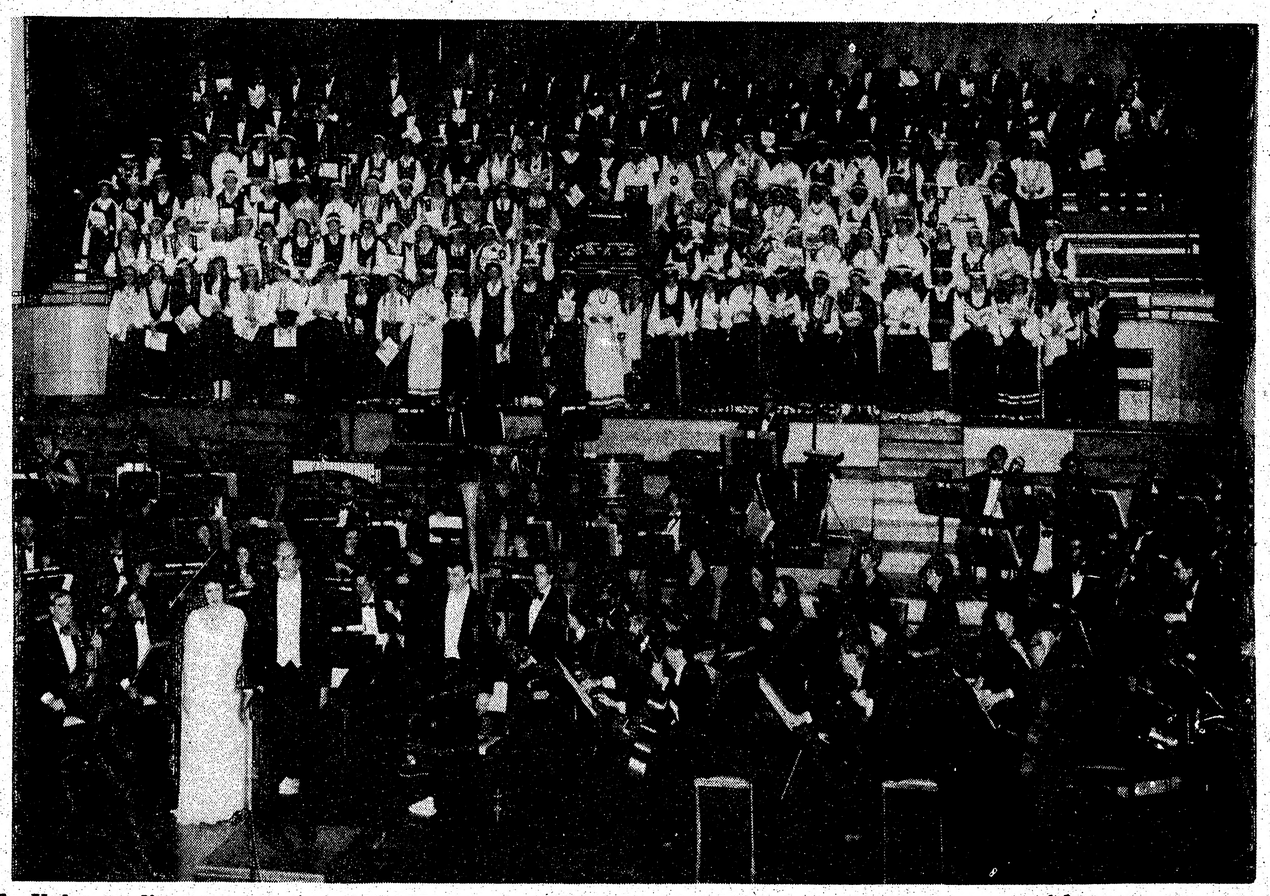

Tā Kultūras dienas atzīmē Austrālijā. Uzņēmumā Kanadas viesis komponists A. Purvs diriģēja apvienoto koŗu un simfoniskā orķestŗa koncertu.— Kultūras dienu rīkotāji Ziemeļamerikā var vai nu austrāliešus apskaust, vai arī censties viņiem tikt līdz.

Olimpiskais...

(Turpinājums no 10. lp.)

pāri Arktiskajam lokam cauri Zviedrijai. — Pati Helsinku olimpisko spēļu atklāšana kļuva par notikumu, kam nav līdzīga visā moderno olimpisko spēļu vēsturē. Somi pat līdz svētku atklāšanai nebija paziņojuši olimpiskās stafetes izvēlētā pēdējā lāpu nesēja vārdu. Bet kad no tuneļa iejas stadionā parādījās šī sportista stāvs ar olimpisko lāpu rokā, somu skatītāju tūkstoši tajā tūlīt sazīmēja savu Pavo Nurmi, kuŗu ar deviņām izcīnītām zelta medaļām trijās olimpiskās spēlēs, ar 29 labotiem pasaules rekordiem (distancēs no 1500 metriem līdz 20 kilometriem) pamatoti uzskata par 20. gadsimta lielāko sportistu. Pavo Nurmi parādīšanās stadionā bija kā negaidīts bumbas sprādziens. Aiz valstu karogiem sarindotie parādes dalībnieku tūkstoši pameta savas vietas un steidzās nokļūt tuvāk skrejceļam, lai redzētu Pavo Nurmi, kas jau savas dzīves laikā bija kļuvis par leģendu. Nurmi ir arī vienīgais no sportistiem, kuŗam vēl dzīvam esot ir uzcelts piemineklis. Tas novietots Helsinkos, olimpiskā stadiona priekšā. Tā Somijas lielajā stundā, 1952. gada 19. jūlijā Pavo Nurmi atkal bija visas sporta pasaules uzmanības centrā.

Helsinku olimpiskās spēles izcēlās vēl ar vienu citu notikumu. Proti, pirmo reiz tajās piedalījās arī lielā Padomju Savienība. Līdzās tiem, kas šajā faktā saskatīja vēlamo olimpiskās kustības attīstību globālā virzienā, jau toreiz bija balsis, kas brīdināja no internacionālās sporta dzīves deģenerācijas. Pesimistiskie pareģojumi likās piepildāmies jau pēc 4 gadiem, 1956. gada Melburnas olimpiskajās spēlēs, kas bija reizē ar Ungārijas revolūcijas brutālo apspiešanu pirms divām nedeļām. Atsevišķas sacensības Melburnā notika sakarsētā gaisotnē. Tā, piemēram, ūdenspolo fināla spēle starp Padomju Savienību un Ungāriju rīkotājiem bija jāizsauc pat policijas papildspēki, lai pasargātu padomju sportistus no skatītāju sašutuma. — Pēckaŗa gados padomju sportisti ir uzrādījuši veselu virkni lielisku sasniegumu, kuŗu pamatā ir bijuši dzelžaini treniņi, bieži arī personiska uzupurēšanās. Taču šo sportistu ideālisms, kā tagad redzam, ir bijis pilnīgi svešs padomju politiskās dzīves noteicējiem. Tā gatavošanās uz 1980. gada olimpiskajām spēlēm Maskavā nebūt netraucēja Kremli uzsākt militāru iebrukumu brīvajā Afganistanā. Rezultātā — Amerikas Savienotās Valstis, Japāna, Rietumvācija, Ķīna un vēl 50 citas valstis atteicās uz Maskavu braukt, uzskatīdamas par neiespējamu piedalīties sacensībās, kamēr tajā pašā laikā padomju kaŗavīri turpina apspiest Afganistānas brīvības cīnītājus. Un arī šodien, kad lieliem soļiem tuvojamies Losandželosas olimpiskām spēlēm, politiskie apsvērumi, politiskā manevrēšana atkal kļuvusi svarīgāka par pašu sportistu interesēm. Taču neatkarīgi no padomju izturēšanās, olimpiskās lāpas stafete, kas sākās 8. maijā Ņujorkā, šobrīd turpina savu stingri nosacīto maršrutu. Aiz muguras jau palikusi Ņujorka, Filadelfija, galvaspilsēta Vašingtona. Sasniegta Virdžīnija, Čikaga, priekšā vēl Amerikas vidējās pavalstis, Amerikas rietumi. Olimpiskās lāpas stafete reizē ir arī visas sporta vēstures gājiens no Grieķijas līdz Losandželosai un tālāk — uz nākamajām olimpisko spēļu vietām.

Kamēr jaunatni interesē sporta nodarbības, pastāvēs sporta laukumi, notiks sporta sacensības, dzīva būs arī pati olimpiskā ideja. Allaž radīsies cilvēki, kas šos olimpiskos ideālus ir gatavi nest tālāk.

KANADAS ZIŅAS

SV. KATRĪNAS

● Jau 16. reizi lielākais un krāšņākais notikums pavasarī, ceriņu laikā, ir 35 etnisko grupu festivāls, kas ilgst 17 dienas. Pirms festivāla Daudzkultūru telpās bija preses vakars, kuŗā aicināti radio, televīzijas un laikrakstu pārstāvji. Viņus iepazīstināja ar etnisko grupu pārstāvēm — „karalienēm", aicināja sniegt ziņojumus un ar to atbalstīt šo sarīkojumu virkni. Jau Jandālvakarā izraudzīja latviešu „karalieni" Sandru Pļavinsku, kas visu šo gadu pārstāvēs latviešu sabiedrību pie kanadiešiem un citos sarīkojumos. Formāli notiek „karalieņu" balle, kur viņas vakara tērpos ar savu pavadoni iepazīstas ar etnisko grupu pārstāvjiem un lūgtiem viesiem.

Oficiālā atklāšana notika 19. maijā pilsētas nama priekšā. Visas tautību grupas bija pārstāvētas krāšņos tautas tērpos un ar savu nacionālo karogu. Atklāšanā runāja pilsētas vecākais Adams, Bobs Vechs, Džims Bradlijs, Džo Rīds, Gil Pērents u.c.

26. maijā notika grandioza parāde. Dažādiorķestŗi, karogi, etniskās grupas savos krāšņos tautas tērpos, karalienes vaļējās automašīnās piešķīra šai parādei īpašu pievilcību. Tā virzījās uz arēnām, kur dalībniekus sagaidīja atspirdzinājumi un dažādu tautību nacionālie ēdieni.

Sākot ar 18. maiju, atsevišķas nācijas dažādās telpās reprezentējās ar savu kultūru. Latvieši to darīja 27. maijā Daudzkultūru centra telpās, vanadžu kopas izkārtojumā. Vakaru vadīja sarīk. nod. priekšs. Juris Eglītis. Apmeklētājus saistīja mūsu izstādītie darbi: audumi, izšuvumi, adītie cimdi, austās segas (pat no dzimtenes saglabātas), krāšņi tautas tērpi un dažādās rotas lietas. Tautisko deju grupa Jandāls nodejoja vairākas tautas dejas un beigu daļā, Jandāla dejotāju aicināti, mūsu ievērojamākie viesi ar sajūsmu piedalījās dejās. Z.

Vai Jūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto pēc 5 gadiem?

Ja mēs apdrošinām jaunu auto, mūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto! Arī pēc 5 gadiem vai vēlāk!

759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

Līgosim Saulainē

23. jūnijā

PIRMĀ IZRĀDE 17.30, OTRĀ 19.30

Čikagas piecīši

ar dziesmām un humoru

Jāņu ballē spēlēs Runči

Pēc tam ar skaņu lentēm līdz rītausmai

JĀNIS GIRGENSONS

Būs Jāņu tēvs un Jāņu māte, Jāņu zāles, jāņugunis un skaists Jāņu laiks.

SAULAINES LOTERIJAS IZLOZE PLKST. 23.00.

Ieejas maksa $ 10. bērniem līdz 12 gadiem ieeja brīva. Auto novietošana un teltošana brīva.

Mēs jūs gaidīsim!

SAULAINES PĀRVALDE

Kanadas latviešu konservātīvo partijas kluba aktīvitātes

Konservātīvo partijas finanču kritiķis M. Vilsons sarunā ar Latvija Amerikā un Amber Printers vadības pārstāvi A. Šternu. Foto A.K.

Malrūnijs raksta veltījumu partijas darbiniecei Edītei Linčai. Foto A. K.

M. Prince uz brīdi turēja latviešu gūstā partijas līderi B. Malrūniju. Foto A.K.